Organizaţia Naţiunilor Unite - ONU - Convenţie din 10 decembrie 1982

Convenţia Naţiunilor Unite asupra dreptului mării din 10.12.1982 *)

În vigoare de la 21 noiembrie 1996

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 300 din 21 noiembrie 1996. Nu există modificări până la 20 februarie 2018.

***)** Traducere.

Statele părţi la convenţie,

animate de dorinţa de a reglementa, într-un spirit de înţelegere şi cooperare reciprocă, toate problemele privind dreptul mării şi conştiente de însemnătatea istorică a prezentei convenţii, care constituie o contribuţie importantă la menţinerea păcii, justiţiei şi progresului pentru toate popoarele lumii,

constatând că faptele noi care s-au produs de la conferinţele Naţiunilor Unite asupra dreptului mării, care s-au ţinut la Geneva în anii 1958 şi 1960, au întărit necesitatea unei noi convenţii general acceptabile asupra dreptului mării,

conştiente că problemele spaţiilor marine sunt strâns legate între ele şi că ele trebuie să fie privite în ansamblu,

recunoscând că este de dorit a se stabili prin această convenţie, ţinându-se seama, în modul cuvenit, de suveranitatea tuturor statelor, o ordine juridică pentru mări şi oceane, care să faciliteze comunicaţiile internaţionale şi să favorizeze folosirea paşnică a mărilor şi oceanelor, folosirea echitabilă şi eficace a resurselor lor, conservarea resurselor biologice şi studierea, protejarea şi păstrarea mediului marin,

considerând că realizarea acestor obiective va contribui la instaurarea unei ordini economice internaţionale juste şi echitabile, în care să se ţină seama de interesele şi nevoile întregii umanităţi şi, în mod deosebit, de interesele şi nevoile specifice ale ţărilor în curs de dezvoltare, fie că sunt riverane sau fără litoral,

dorind să dezvolte, prin convenţie, principiile conţinute în Rezoluţia nr. 2.749 (XXV) din 17 decembrie 1970, prin care Organizaţia Naţiunilor Unite a declarat în mod solemn că zona fundului mărilor şi oceanelor, precum şi subsolul lor, dincolo de limitele jurisdicţiei naţionale şi resursele acestei zone, sunt patrimoniu comun al umanităţii şi că explorarea şi exploatarea zonei se vor face în interesul întregii umanităţi, independent de situaţia geografică a statelor,

convinse că codificarea şi dezvoltarea progresivă a dreptului mării, realizate în prezenta convenţie, vor contribui la întărirea păcii, securităţii, cooperării şi relaţiilor prieteneşti între toate naţiunile, în conformitate cu principiile justiţiei şi egalităţii în drepturi, şi vor favoriza progresul economic şi social al tuturor

popoarelor lumii, potrivit scopurilor şi principiilor Organizaţiei Naţiunilor Unite, astfel cum ele sunt enunţate în Carta Naţiunilor Unite,

afirmând că chestiunile care nu sunt reglementate prin convenţie vor continua să fie guvernate de regulile şi principiile dreptului internaţional general,

au convenit asupra celor ce urmează:

Partea I
Introducere

ARTICOLUL 1
Folosirea termenilor şi sfera de aplicare

1. În sensul prezentei convenţii:

(1) prin zonă se înţelege fundurile mărilor şi ale oceanelor şi subsolul lor dincolo de limitele jurisdicţiei naţionale;

(2) prin autoritate se înţelege autoritatea internaţională pentru fundul mărilor şi oceanelor;

(3) prin activităţi desfăşurate în zonă se înţelege toate activităţile de explorare şi de exploatare a resurselor zonei;

(4) prin poluarea mediului marin se înţelege introducerea de către om, direct sau indirect, de substanţe sau de energie în mediul marin, inclusiv în estuare, când aceasta are sau poate avea efecte vătămătoare, cum ar fi daune aduse resurselor biologice, faunei şi florei marine, riscuri pentru sănătatea omului, piedici pentru activităţile maritime, inclusiv pescuitul şi celelalte utilizări legitime ale mării, alterarea calităţii apei mării din punctul de vedere al întrebuinţării acesteia şi degradarea valorilor sale de agrement;

(5)

a) prin imersiune se înţelege:

(i) orice evacuare deliberată de deşeuri sau de alte materii de pe nave, aeronave, platforme sau alte lucrări plasate pe mare;

(ii) orice sabordare pe mare a unor nave, aeronave, platforme sau alte lucrări.

b) Termenul imersiune nu vizează:

(i) evacuarea de deşeuri sau de alte materii provenind direct sau indirect din exploatarea normală a navelor, aeronavelor, platformelor sau a altor lucrări plasate pe mare, precum şi de la echipamentul acestora, cu excepţia deşeurilor sau a altor materii transportate de nave sau transbordate pe nave, aeronave, platforme sau alte lucrări plasate pe mare, care sunt folosite pentru eliminarea acestor materii sau derivate din tratarea unor asemenea deşeuri sau a altor materii la bordul acestor nave, aeronave, platforme sau lucrări;

(ii) depozitarea unor materii în alt scop decât simpla lor eliminare, sub rezerva ca această depozitare să nu contravină scopurilor prezentei convenţii.

2.

(1) Prin state părţi se înţelege statele care au consimţit să fie legate prin prezenta convenţie şi în privinţa cărora convenţia este în vigoare;

(2) prezenta convenţie se aplică mutatis mutandis entităţilor menţionate la art. 305 paragraful 1 lit. b), c), d), e) şi f), care devin părţi la convenţie potrivit condiţiilor care le privesc pe fiecare dintre ele; în această măsură, prin termenul state părţi se înţelege aceste entităţi.

Partea a II-a
Marea teritorială şi zona contiguă

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 2
Regimul juridic al mării teritoriale, al spaţiului aerian de deasupra şi al fundului acestei mări şi subsolului ei

1. Suveranitatea statului riveran se întinde dincolo de teritoriul său şi de apele sale interioare, iar în cazul unui stat-arhipelag, dincolo de apele sale arhipelagice, asupra unei zone a mării adiacente desemnate sub numele de mare teritorială.

2. Această suveranitate se întinde asupra spaţiului aerian de deasupra mării teritoriale, precum şi asupra fundului acestei mări şi subsolului ei.

3. Suveranitatea asupra mării teritoriale se exercită în condiţiile prevăzute de dispoziţiile prezentei convenţii şi de celelalte reguli de drept internaţional.

Secţiunea a 2-a
Limitele mării teritoriale

ARTICOLUL 3
Lăţimea mării teritoriale

Orice stat are dreptul de a fixa lăţimea mării sale teritoriale; această lăţime nu depăşeşte 12 mile marine, măsurate de la liniile de bază stabilite în conformitate cu prezenta convenţie.

ARTICOLUL 4
Limita exterioară a mării teritoriale

Limita exterioară a mării teritoriale este constituită de o linie având fiecare punct la o distanţă egală cu lăţimea mării teritoriale, din punctul cel mai apropiat al liniei de bază.

ARTICOLUL 5
Linia de bază normală

Dacă în prezenta convenţie nu se prevede altfel, linia de bază normală de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale este linia refluxului de-a lungul ţărmului, astfel cum aceasta este indicată pe hărţile marine, la scară mare, recunoscute oficial de statul riveran.

ARTICOLUL 6
Recife

În cazul părţilor insulare ale unei formaţiuni de atoli sau al unor insule mărginite de recife dantelate, linia de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale este linia refluxului înspre larg al recifului, aşa cum este indicată pe hărţile marine recunoscute oficial de statul riveran.

ARTICOLUL 7
Liniile de bază drepte

1. Acolo unde ţărmul prezintă crestături şi tăieturi adânci, sau dacă există un şir de insule de-a lungul ţărmului în imediata apropiere a acestuia, poate fi folosită metoda liniilor de bază drepte care leagă puncte corespunzătoare, pentru trasarea liniei de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale.

2. Acolo unde ţărmul este extrem de instabil datorită prezenţei unei delte şi a altor caracteristici naturale, punctele corespunzătoare pot fi alese de-a lungul liniei celei mai avansate a refluxului şi, chiar în caz de retragere ulterioară a liniei refluxului, aceste linii de bază drepte rămân în vigoare atât timp cât ele nu au fost modificate de către statul riveran conform convenţiei.

3. Traseul liniilor de bază drepte nu trebuie să se îndepărteze într-un mod sensibil de la direcţia generală a ţărmului, iar întinderile de mare situate spre ţărm trebuie să fie suficient legate de domeniul terestru pentru a fi supuse regimului apelor interioare.

4. Liniile de bază drepte nu trebuie să fie trase spre ridicăturile fundului mării ce rămân descoperite în timpul refluxului sau să pornească de la acestea, decât în cazul în care pe ele sunt amplasate faruri sau instalaţii similare, care se află în permanenţă deasupra nivelului mării sau în cazul în care traseul unor asemenea linii de bază drepte a făcut obiectul unei recunoaşteri internaţionale generale.

5. În cazurile în care metoda liniilor de bază drepte se aplică în virtutea paragrafului 1, se poate ţine seama, pentru stabilirea anumitor linii de bază, de interesele economice proprii regiunii respective, a căror realitate şi importanţă sunt în mod clar atestate de o folosire îndelungată.

6. Metoda liniilor de bază drepte nu poate fi aplicată de către un stat în aşa fel încât să taie legătura dintre marea teritorială a altui stat cu largul mării sau cu zona economică exclusivă.

ARTICOLUL 8
Apele interioare

1. Sub rezerva dispoziţiilor părţii a IV-a, apele situate între linia de bază a mării teritoriale şi ţărm fac parte din apele interioare ale statului.

2. În cazul în care traseul unei linii de bază drepte, stabilită conform metodei descrise la art. 7, are ca rezultat includerea în apele interioare a unor ape care nu erau mai înainte considerate ca atare, dreptul de trecere inofensivă prevăzut de convenţie se va aplica acestor ape.

ARTICOLUL 9

Gurile fluviilor

Dacă un fluviu se varsă în mare fără a forma un estuar, linia de bază este o linie dreaptă trasată de-a curmezişul gurii fluviului între punctele limită ale refluxului pe ţărmuri.

ARTICOLUL 10

Golfurile

1. Prezentul articol nu se referă decât la golfurile la care un singur stat este riveran.

2. În sensul prezentei convenţii, prin golf se înţelege o crestătură bine marcată, a cărei pătrundere în uscat, în raport cu lărgimea gurii sale, este astfel încât apele pe care le include sunt înconjurate de ţărm, constituind mai mult decât o simplă curbură a ţărmului. Totuşi o crestătură nu este considerată drept un golf decât dacă suprafaţa sa este cel puţin egală aceleia a unui semicerc, care are ca diametru linia dreaptă trasă de-a curmezişul intrării crestăturii.

3. Suprafaţa unei crestături se măsoară între linia refluxului de-a lungul ţărmului crestăturii şi linia dreaptă unind liniile refluxului punctelor sale de intrare naturale. Atunci când, din cauza prezenţei unor insule, o crestătură are mai multe intrări, semicercul are drept diametru suma lungimilor liniilor care închid diferitele intrări. Suprafaţa insulelor situate în interiorul unei crestături este cuprinsă în suprafaţa totală a acesteia.

4. Dacă distanţa dintre limitele refluxului la punctele de intrare naturale ale unui golf nu depăşeşte 24 de mile marine, poate fi trasată o linie de delimitare între aceste două limite ale refluxului, iar apele astfel închise de această linie sunt considerate ca ape interioare.

5. În cazul în care distanţa dintre limitele refluxului la punctele de intrare naturale ale unui golf depăşeşte 24 de mile marine, o linie de bază dreaptă de 24 de mile marine se trasează în interiorul golfului în aşa fel încât să închidă o suprafaţă de apă maximă.

6. Dispoziţiile precedente nu se aplică golfurilor numite istorice şi nici în cazurile în care se aplică metoda liniilor de bază drepte, prevăzută la art. 7.

ARTICOLUL 11

Porturile

În scopul delimitării mării teritoriale, instalaţiile permanente care fac parte integrantă dintr-un sistem portuar şi care înaintează cel mai mult spre larg sunt considerate că fac parte din ţărm. Instalaţiile din largul ţărmurilor şi insulelor artificiale nu sunt considerate ca instalaţii portuare permanente.

ARTICOLUL 12

Radele

Dacă servesc în mod obişnuit încărcării, descărcării şi ancorării navelor, radele, care, în mod normal, s-ar afla în întregime sau parţial dincolo de limita

exterioară a mării teritoriale, sunt considerate că fac parte din marea teritorială.

ARTICOLUL 13

Funduri marine care pot rămâne descoperite

1. Prin funduri marine care pot rămâne descoperite se înţelege ridicăturile naturale de teren care sunt înconjurate de mare, descoperite în timpul refluxului şi acoperite în timpul fluxului. În cazurile în care fundurile marine care pot rămâne descoperite se găsesc, în întregime sau parţial, la o distanţă de continent sau de o insulă care nu depăşeşte lăţimea mării teritoriale, linia refluxului la aceste funduri marine poate fi luată ca linie de bază pentru a se măsura lăţimea mării teritoriale.

2. În cazurile în care fundurile marine care pot rămâne descoperite se află în întregime la o distanţă de continent sau de o insulă, care depăşeşte lăţimea mării teritoriale, ele nu au o mare teritorială proprie.

ARTICOLUL 14

Combinarea metodelor utilizate pentru stabilirea liniilor de bază

Statul riveran poate, în funcţie de diferitele situaţii, să stabilească liniile de bază după una sau mai multe dintre metodele prevăzute la articolele precedente.

ARTICOLUL 15

Delimitarea mării teritoriale dintre state ale căror ţărmuri sunt adiacente sau situate faţă în faţă

În cazul în care ţărmurile a două state sunt adiacente sau situate faţă în faţă, nici unul dintre aceste state nu are dreptul, în lipsa unui acord contrar între ele, să-şi extindă marea sa teritorială dincolo de linia mediană ale cărei puncte sunt la distanţe egale de punctele cele mai apropiate ale liniilor de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale a fiecăruia dintre cele două state. Această dispoziţie nu se aplică totuşi în cazul în care, din cauza existenţei unor titluri istorice sau a altor împrejurări speciale, este necesar ca marea teritorială a celor două state să fie delimitată în alt mod.

ARTICOLUL 16

Hărţile marine şi listele coordonatelor geografice

1. Liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, stabilite conform art. 7, 9 şi 10, sau limitele care decurg din aceasta şi liniile de delimitare trasate conform art. 12 şi 15 sunt indicate pe hărţi marine la o scară corespunzătoare pentru determinarea poziţiei lor. În lipsa unor asemenea hărţi, poate fi folosită o listă a coordonatelor geografice ale punctelor, precizând sistemul geodezic folosit.

2. Statul riveran asigură publicitatea necesară acestor hărţi sau liste de coordonate geografice şi depune un exemplar la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Secţiunea a 3-a
Trecerea inofensivă în marea teritorială

Subsecţiunea A
Reguli aplicabile tuturor navelor

ARTICOLUL 17
Dreptul de trecere inofensivă

Sub rezerva convenţiei, navele tuturor statelor riverane sau fără litoral se bucură de dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială.

ARTICOLUL 18
Semnificaţia termenului "trecere"

1. Prin trecere se înţelege faptul de a naviga în marea teritorială în scopul:

a) de a traversa fără a intra în apele interioare ori a face escală într-o radă sau o instalaţie portuară situată în afara apelor interioare; sau

b) de a intra în apele interioare sau de a le părăsi, sau de a face escală într-o asemenea radă sau instalaţie portuară, sau de a o părăsi.

2. Trecerea trebuie să fie continuă şi rapidă. Cu toate acestea, trecerea include oprirea şi ancorarea, dar numai dacă acestea constituie incidente obişnuite ale navigaţiei sau se impun ca urmare a unui caz de forţă majoră sau de avarie sau în scopul ajutorării persoanelor, navelor sau aeronavelor aflate în pericol sau avariate.

ARTICOLUL 19
Semnificaţia expresiei "trecere inofensivă"

1. Trecerea este inofensivă atât timp cât nu aduce atingere păcii, ordinii sau securităţii statului riveran. Ea trebuie să se efectueze în conformitate cu dispoziţiile convenţiei şi cu celelalte reguli de drept internaţional.

2. Trecerea unei nave străine este considerată că aduce atingere păcii, ordinii sau securităţii statului riveran, dacă, în marea teritorială, o asemenea navă se angajează în una dintre activităţile următoare:

a) ameninţarea sau folosirea forţei împotriva suveranităţii, integrităţii teritoriale sau independenţei politice a statului riveran sau în orice alt mod contrar principiilor dreptului internaţional enunţate în Carta Naţiunilor Unite;

b) exerciţiu sau manevră cu arme de orice fel;

c) culegerea de informaţii în detrimentul apărării sau securităţii statului riveran;

d) propaganda vizând prejudicierea apărării sau securităţii statului riveran;

e) lansarea, aterizarea pe nave sau îmbarcarea de aeronave;

f) lansarea, debarcarea sau îmbarcarea de tehnică militară;

g) îmbarcarea sau debarcarea de mărfuri, fonduri băneşti sau persoane contrar legilor şi reglementărilor vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare ale statului riveran;

h) poluarea deliberată şi gravă, prin violarea prezentei convenţii;
i) pescuitul;
j) cercetări sau ridicări hidrografice;
k) perturbarea funcţionării oricărui sistem de comunicare sau a oricărui alt echipament sau instalaţie a statului riveran;
l) orice altă activitate care nu are o legătură directă cu trecerea.

ARTICOLUL 20

Submarine şi alte vehicule submersibile

În marea teritorială, submarinele şi celelalte vehicule submersibile sunt obligate să navigheze la suprafaţă şi să arboreze pavilionul lor.

ARTICOLUL 21

Legi şi reglementări ale statului riveran referitoare la trecerea inofensivă

1. Statul riveran poate adopta, în conformitate cu dispoziţiile prezentei convenţii şi cu celelalte reguli ale dreptului internaţional, legi şi reglementări referitoare la trecerea inofensivă în marea sa teritorială, care pot privi următoarele probleme:
a) securitatea navigaţiei şi reglementarea traficului maritim;
b) protecţia echipamentelor şi a sistemelor de asigurare a navigaţiei şi a altor echipamente sau instalaţii;
c) protecţia cablurilor şi a conductelor;
d) conservarea resurselor biologice ale mării;
e) prevenirea infracţiunilor la legile şi reglementările statului riveran privind pescuitul;
f) păstrarea mediului înconjurător al statului riveran şi prevenirea, reducerea şi controlul poluării sale;
g) cercetarea ştiinţifică marină şi ridicările hidrografice;
h) prevenirea infracţiunilor la legile şi reglementările vamale, fiscale, de imigrare sau sanitare ale statului riveran.
2. Aceste legi şi reglementări nu se aplică cu privire la concepţia, construcţia sau echiparea navelor străine, decât dacă sunt consecinţa aplicării unor reguli sau norme internaţionale general acceptate.
3. Statul riveran asigură publicitatea necesară tuturor acestor legi şi reglementări.
4. Navele străine care exercită dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială se vor conforma acestor legi şi reglementări, precum şi tuturor reglementărilor internaţionale general acceptate privind prevenirea abordajelor pe mare.

ARTICOLUL 22

Căi de navigaţie şi dispozitive de separare a traficului în marea teritorială

1. Statul riveran poate, când securitatea navigaţiei o impune, să pretindă

navelor străine care-şi exercită dreptul de trecere inofensivă în marea sa teritorială să utilizeze căile de navigaţie desemnate de el şi să respecte dispozitivele de separare a traficului prescrise de el pentru reglementarea trecerii navelor.

2. Îndeosebi navelor-cisterne, navelor cu propulsie nucleară şi navelor care transportă substanţe sau materiale radioactive sau orice alte substanţe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive li se poate cere să nu utilizeze decât aceste căi de navigaţie.

3. Atunci când desemnează căi de navigaţie şi prescrie dispozitive de separare a traficului în virtutea prezentului articol, statul riveran ţine seama de:

a) recomandările organizaţiilor internaţionale competente;

b) toate şenalele utilizate în mod obişnuit pentru navigaţia maritimă internaţională;

c) caracteristicile deosebite ale unor nave şi şenale; şi

d) densitatea traficului.

4. Statul riveran indică în mod clar asemenea căi de navigaţie şi dispozitive de separare a traficului pe hărţi maritime, cărora le asigură publicitatea necesară.

ARTICOLUL 23

Nave străine cu propulsie nucleară şi nave care transportă substanţe radioactive sau alte substanţe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive

Navele străine cu propulsie nucleară, precum şi cele care transportă substanţe radioactive sau alte substanţe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive sunt obligate, atunci când îşi exercită dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială, să aibă asupra lor documente şi să ia măsurile speciale de precauţie prevăzute de acordurile internaţionale pentru aceste nave.

ARTICOLUL 24

Obligaţiile statului riveran

1. Statul riveran nu trebuie să împiedice trecerea inofensivă a navelor străine în marea teritorială, în afară de cazurile prevăzute de prezenta convenţie. Îndeosebi atunci când el aplică convenţia sau orice legi ori reglementări adoptate în conformitate cu convenţia, statul riveran nu trebuie:

a) să impună navelor străine obligaţii care să aibă drept urmare împiedicarea sau restrângerea exercitării dreptului de trecere inofensivă a acestor nave;

b) să exercite o discriminare de drept sau de fapt împotriva navelor unui anumit stat sau navelor care transportă mărfuri provenind dintr-un anumit stat sau cu destinaţia spre un anumit stat, sau în numele unui anumit stat.

2. Statul riveran semnalează printr-o publicitate adecvată orice pericol pentru navigaţie în marea sa teritorială, despre care are cunoştinţă.

ARTICOLUL 25

Drepturile de protecţie ale statului riveran

1. Statul riveran poate lua, în marea sa teritorială, măsurile necesare pentru a împiedica orice trecere care nu este inofensivă.

2. În ceea ce priveşte navele care se îndreaptă spre apele interioare sau spre o instalaţie portuară în afara apelor interioare, statul riveran are, de asemenea, dreptul de a lua măsurile necesare pentru a preveni orice violare a condiţiilor cărora le este subordonată admiterea acestor nave în apele sau în instalaţiile portuare sus-amintite.

3. Statul riveran poate, fără a stabili vreo discriminare de drept sau de fapt între navele străine, să suspende temporar, în anumite zone ale mării sale teritoriale, exercitarea dreptului de trecere inofensivă a navelor străine, dacă această suspendare este indispensabilă pentru asigurarea securităţii sale, între altele pentru a putea executa exerciţii militare. Suspendarea nu va avea efect decât după publicarea ei în modul cuvenit.

ARTICOLUL 26

Taxe care pot fi percepute de la navele străine

1. Nu se pot percepe taxe de la navele străine pentru simpla lor trecere în marea teritorială.

2. Nu se pot percepe taxe de la o navă străină care trece în marea teritorială decât pentru remunerarea unor servicii determinate, prestate acestei nave. Aceste taxe sunt percepute fără discriminare.

Subsecţiunea B
Reguli aplicabile navelor comerciale şi navelor de stat utilizate în scopuri comerciale

ARTICOLUL 27

Jurisdicţia penală la bordul unei nave străine

1. Statul riveran nu va trebui să-şi exercite jurisdicţia penală la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială pentru a proceda la arestarea unei persoane sau la efectuarea unor acte de cercetare penală, ca urmare a unei infracţiuni comise la bordul acestei nave în timpul trecerii, cu excepţia următoarelor cazuri:

a) dacă consecinţele infracţiunii se extind asupra statului riveran;

b) dacă infracţiunea este de natură să tulbure pacea ţării sau ordinea în marea teritorială;

c) dacă asistenţa autorităţilor locale a fost cerută de căpitanul navei ori de un agent diplomatic sau un funcţionar consular al statului pavilionului; sau

d) dacă aceste măsuri sunt necesare pentru reprimarea traficului ilicit de stupefiante sau de substanţe psihotrope.

2. Dispoziţiile paragrafului 1 nu aduc atingere dreptului statului riveran de a lua toate măsurile prevăzute de dreptul său intern, în scopul de a proceda la arestări sau la acte de cercetare penală la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială după ce a părăsit apele interioare.

3. În cazurile prevăzute la paragrafele 1 şi 2, statul riveran trebuie, la cererea căpitanului, să notifice în prealabil orice măsură unui agent diplomatic sau funcţionar consular al statului pavilionului şi trebuie să faciliteze contactul între acest agent sau acest funcţionar şi echipajul navei. Totuşi, în caz de urgenţă, această notificare poate fi făcută în timp ce măsurile sunt în curs de executare.

4. Atunci când examinează oportunitatea şi modalităţile de arestare, autoritatea locală va trebui să ţină seama în modul cuvenit de interesele navigaţiei.

5. Cu excepţia cazurilor de aplicare a părţii a XII-a sau în caz de încălcare a legilor şi reglementărilor adoptate în conformitate cu partea a V-a, statul riveran nu poate lua nici o măsură la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială, în scopul de a proceda la o arestare sau la acte de cercetare penală pentru o infracţiune comisă înainte de intrarea navei în marea teritorială, dacă nava, venind dintr-un port străin, nu face decât să treacă în marea teritorială fără să intre în apele interioare.

ARTICOLUL 28

Jurisdicţia civilă faţă de navele străine

1. Statul riveran nu va trebui să oprească sau să modifice ruta unei nave străine trecând în marea teritorială pentru a-şi exercita jurisdicţia civilă asupra unei persoane care se găseşte la bordul navei.

2. Statul riveran nu va putea lua măsuri de executare sau măsuri de conservare în materie civilă cu privire la această navă decât pentru obligaţii contractate sau responsabilităţi asumate de nava respectivă în timpul sau în vederea trecerii prin apele statului riveran.

3. Dispoziţiile paragrafului 2 nu aduc atingere dreptului statului riveran de a lua măsurile de executare sau măsurile conservatorii în materie civilă, prevăzute de dreptul său intern, faţă de o navă străină care staţionează în marea teritorială sau care trece în marea teritorială după ce a părăsit apele interioare.

Subsecţiunea C
Reguli aplicabile navelor de război şi altor nave de stat utilizate în scopuri necomerciale

ARTICOLUL 29

Definiţia navei de război

În sensul convenţiei, prin navă de război se înţelege orice navă care face parte din forţele armate ale unui stat şi poartă semnele exterioare distinctive ale navelor militare ale naţionalităţii sale, care este plasată sub comanda unui ofiţer de marină aflat în serviciul acestui stat şi înscris pe lista ofiţerilor sau pe un document echivalent şi al cărei echipaj este supus regulilor disciplinei militare.

ARTICOLUL 30

Nerespectarea de către o navă de război a legilor
şi reglementărilor statului riveran

Dacă o navă de război nu respectă legile şi reglementările statului riveran privind trecerea în marea teritorială şi nu ţine seama de invitaţia care i-a fost adresată de a se conforma lor, statul riveran poate cere ca nava respectivă să părăsească imediat marea teritorială.

ARTICOLUL 31

Responsabilitatea statului pavilionului pentru daune cauzate
de o navă de război sau de o altă navă de stat

Statul pavilionului poartă răspunderea internaţională pentru orice pierdere sau daună cauzată statului riveran ca urmare a nerespectării, de către o navă de război sau de orice altă navă de stat utilizată în scopuri necomerciale, a legilor şi reglementărilor statului riveran privind trecerea în marea teritorială sau a dispoziţiilor prezentei convenţii, sau a altor reguli de drept internaţional.

ARTICOLUL 32

Imunitatea navelor de război şi a altor nave de stat utilizate
în scopuri necomerciale

Sub rezerva excepţiilor prevăzute în subsecţiunea A şi la art. 30 şi 31, nici o dispoziţie din prezenta convenţie nu aduce atingere imunităţilor de care se bucură navele de război şi celelalte nave de stat utilizate în scopuri necomerciale.

Secţiunea a 4-a

Zona contiguă

ARTICOLUL 33

Zona contiguă

1. Într-o zonă adiacentă mării sale teritoriale, desemnată sub numele de zonă contiguă, statul riveran poate exercita controlul necesar în scopul:

a) de a preveni încălcările legilor şi reglementărilor sale vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare pe teritoriul său sau în marea sa teritorială;

b) de a reprima încălcările acestor legi şi reglementări comise pe teritoriul său sau în marea sa teritorială.

2. Zona contiguă nu poate să se extindă peste 24 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale.

Partea a III-a

Strâmtori servind navigaţiei internaţionale

Secţiunea 1

Dispoziţii generale

ARTICOLUL 34

Regimul juridic al apelor strâmtorilor care servesc navigaţiei internaţionale

1. Regimul trecerii prin strâmtorile care servesc navigaţiei internaţionale stabilit în prezenta parte nu afectează din nici un alt punct de vedere regimul juridic al apelor acestor strâmtori, nici exercitarea, de către statele riverane, a suveranităţii sau jurisdicţiei lor asupra acestor ape, a fundurilor marine corespunzătoare şi a subsolului lor, precum şi a spaţiului aerian de deasupra.

2. Statele riverane la strâmtori îşi exercită suveranitatea sau jurisdicţia în condiţiile prevăzute de dispoziţiile prezentei părţi şi de celelalte reguli ale dreptului internaţional.

ARTICOLUL 35

Câmpul de aplicare a prezentei părţi

Nici una dintre dispoziţiile prezentei părţi nu afectează:

a) apele interioare care fac parte dintr-o strâmtoare, cu excepţia cazului în care traseul unei linii de bază drepte, stabilită conform metodei descrise la art. 7, include în apele interioare ape care nu erau considerate anterior ca atare;

b) regimul juridic al apelor situate dincolo de marea teritorială a statelor riverane la strâmtori, fie că fac parte dintr-o zonă economică exclusivă sau din marea liberă;

c) regimul juridic al strâmtorilor în care trecerea este reglementată, în totalitate sau în parte, prin convenţii internaţionale existente de mult timp, încă în vigoare, şi care le vizează anume.

ARTICOLUL 36

Rutele mării libere sau rutele care trec printr-o zonă economică exclusivă în strâmtorile care servesc navigaţiei internaţionale

Prezenta parte nu se aplică strâmtorilor care servesc navigaţiei internaţionale, dacă este posibil să fie traversate pe o rută de mare liberă sau pe o rută trecând printr-o zonă economică exclusivă, tot atât de comodă din punct de vedere al navigaţiei şi al caracteristicilor hidrografice; în ceea ce priveşte aceste rute, sunt aplicabile celelalte părţi pertinente ale convenţiei, inclusiv dispoziţiile referitoare la libertatea de navigaţie şi de survol.

Secţiunea a 2-a

Trecerea în tranzit

ARTICOLUL 37

Câmpul de aplicare a prezentei secţiuni

Prezenta secţiune se aplică strâmtorilor care servesc navigaţiei internaţionale între o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă şi o altă parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă.

ARTICOLUL 38

Dreptul de trecere în tranzit

1. În strâmtorile vizate la art. 37, toate navele şi aeronavele beneficiază de dreptul de trecere în tranzit fără piedici, cu restricţia că acest drept nu se extinde asupra strâmtorilor formate de teritoriul continental al unui stat şi o insulă aparţinând acestui stat, dacă există în largul insulei o rută de mare liberă sau o rută care trece printr-o zonă economică exclusivă la fel de comodă din punct de vedere al navigaţiei şi al caracteristicilor hidrografice.

2. Prin trecere în tranzit se înţelege exercitarea, conform prezentei părţi, a libertăţii de navigaţie şi de survol numai în scopul unui tranzit continuu şi rapid prin strâmtoare între o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă şi o altă parte a mării libere sau zonă economică exclusivă. Totuşi cerinţa continuităţii şi a rapidităţii tranzitului nu interzice trecerea prin strâmtoare pentru a ajunge la teritoriul unui stat riveran, a-l părăsi sau a ieşi de acolo, sub rezerva condiţiilor de intrare pe teritoriul acestui stat.

3. Orice activitate care nu ţine de exercitarea dreptului de trecere în tranzit prin strâmtori rămâne subordonată celorlalte dispoziţii aplicabile ale prezentei convenţii.

ARTICOLUL 39

Obligaţiile navelor şi aeronavelor în timpul trecerii în tranzit

1. În exercitarea dreptului de trecere în tranzit, navele şi aeronavele:

a) traversează sau survolează strâmtorile fără întârziere;

b) se abţin de a recurge la ameninţarea sau la folosirea forţei împotriva suveranităţii, integrităţii teritoriale sau independenţei politice a statelor riverane la strâmtoare sau în orice alt mod contrar principiilor dreptului internaţional, enunţate în Carta Naţiunilor Unite;

c) se abţin de la orice alte activităţi decât cele pe care le implică un tranzit continuu şi rapid, potrivit modului lor normal de navigaţie, în afara cazului de forţă majoră sau de avarie;

d) se conformează celorlalte dispoziţii pertinente ale prezentei părţi.

2. În timpul trecerii în tranzit, navele se conformează:

a) reglementărilor, procedurilor şi practicilor internaţionale general acceptate în materie de securitate a navigaţiei, inclusiv Regulamentului internaţional pentru prevenirea abordajelor pe mare;

b) reglementărilor, procedurilor şi practicilor internaţionale general acceptate, vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave.

3. În timpul trecerii în tranzit, aeronavele:

a) respectă reglementările aeriene stabilite de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale, aplicabile aeronavelor civile; aeronavele de stat se conformează în mod normal măsurilor de securitate prevăzute de aceste reglementări şi manevrează ţinând seama în orice moment în mod cuvenit de securitatea navigaţiei;

b) supraveghează în permanenţă frecvenţa radio pe care i-a atribuit-o autoritatea competentă desemnată pe plan internaţional pentru controlul navigaţiei aeriene sau frecvenţa internaţională pentru avarie.

ARTICOLUL 40

Cercetarea şi ridicările hidrografice

În timpul trecerii în tranzit, navele străine, inclusiv navele care sunt afectate cercetării ştiinţifice marine sau ridicărilor hidrografice, nu pot fi folosite pentru cercetări sau ridicări fără autorizaţia prealabilă a statelor riverane.

ARTICOLUL 41

Căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului în strâmtorile care servesc navigaţiei internaţionale

1. Conform dispoziţiilor prezentei părţi, statele riverane la strâmtori pot, atunci când securitatea trecerii navelor în strâmtori o cere, să desemneze căi de navigaţie şi să prescrie dispozitivele de separare a traficului.

2. Aceste state pot, când împrejurările o cer şi după ce au asigurat publicitatea adecvată acestei măsuri, să desemneze noi căi de navigaţie sau să prescrie noi dispozitive de separare a traficului, înlocuind orice cale sau orice dispozitiv pe care l-a desemnat sau prescris anterior.

3. Căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului trebuie să fie conforme reglementărilor internaţionale general acceptate.

4. Înainte de a desemna sau de a înlocui căi de navigaţie ori de a prescrie sau de a înlocui dispozitive de separare a traficului, statele riverane la strâmtori vor supune propunerile lor, pentru adoptare, organizaţiei internaţionale competente. Această organizaţie nu poate adopta decât căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului pe care le-a putut pune de acord cu statele riverane; acestea pot apoi să le desemneze, să le prescrie sau să le înlocuiască.

5. Când se propune să se stabilească într-o strâmtoare căi de navigaţie sau dispozitive de separare a traficului ce interesează apele mai multor state riverane, statele interesate vor coopera pentru formularea propunerilor, consultându-se cu organizaţia internaţională competentă.

6. Statele riverane la strâmtori vor indica în mod clar, pe hărţi maritime cărora le vor asigura publicitatea necesară, toate căile de navigaţie sau dispozitivele de separare a traficului pe care le-au stabilit.

7. În timpul trecerii în tranzit, navele vor respecta căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului, stabilite conform dispoziţiilor prezentului articol.

ARTICOLUL 42

Legi şi reglementări ale statelor riverane la strâmtori privind trecerea în tranzit

1. Sub rezerva dispoziţiilor prezentei secţiuni, statele riverane la o strâmtoare

pot adopta legi şi reglementări referitoare la trecerea prin strâmtoare, cu privire la:

a) securitatea navigaţiei şi reglementarea traficului maritim, aşa cum este prevăzut la art. 41;

b) prevenirea, reducerea şi controlul poluării, dând efect reglementărilor internaţionale aplicabile referitoare la deversarea de hidrocarburi în strâmtori, reziduuri de hidrocarburi şi de alte substanţe nocive;

c) navele de pescuit, interzicerea pescuitului, inclusiv reglementarea depozitării instrumentelor de pescuit;

d) îmbarcarea sau debarcarea de mărfuri, de fonduri băneşti sau de persoane, cu încălcarea legilor şi reglementărilor vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare ale statelor riverane.

2. Aceste legi şi reglementări nu trebuie să antreneze nici o discriminare de drept sau de fapt între navele străine, iar aplicarea lor nu trebuie să aibă drept efect împiedicarea, restrângerea sau stânjenirea exercitării dreptului de trecere în tranzit, aşa cum este definit în prezenta secţiune.

3. Statele riverane vor asigura publicitatea necesară tuturor acestor legi şi reglementări.

4. Navele străine care exercită dreptul de trecere în tranzit prin strâmtoare trebuie să se conformeze acestor legi şi reglementări.

5. În caz de încălcare a acestor legi şi reglementări sau a dispoziţiilor prezentei părţi de către o navă sau aeronavă care se bucură de imunitate suverană, statul sub pavilionul navei sau statul de înmatriculare a aeronavei poartă răspunderea internaţională pentru orice pierdere sau pagubă care poate rezulta din aceasta pentru statele riverane.

ARTICOLUL 43

Instalaţii de securitate, de asigurare a navigaţiei şi alte echipamente; prevenirea, reducerea şi controlul poluării

Statele care folosesc strâmtorile şi statele riverane vor trebui, pe bază de acord, să coopereze pentru:

a) stabilirea şi întreţinerea în strâmtori a instalaţiilor necesare de securitate şi de asigurare a navigaţiei, ca şi a celorlalte echipamente destinate a facilita navigaţia internaţională; şi

b) prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave.

ARTICOLUL 44

Obligaţiile statelor riverane la strâmtori

Statele riverane la strâmtori nu trebuie să stânjenească trecerea în tranzit şi trebuie să semnaleze printr-o publicitate adecvată orice pericol pentru navigaţia în strâmtori sau pentru survolul în strâmtori, despre care au cunoştinţă. Exercitarea dreptului de trecere în tranzit nu poate fi suspendată.

Secţiunea a 3-a

Trecerea inofensivă

ARTICOLUL 45

Trecerea inofensivă

1. Regimul trecerii inofensive prevăzut în secţiunea a 3-a a părţii a II-a se aplică strâmtorilor folosite pentru navigaţia internaţională care:

a) sunt excluse de la aplicarea regimului de trecere în tranzit în virtutea art. 38 paragraful 1; sau

b) leagă marea teritorială a unui stat şi o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă a unui alt stat.

2. Exercitarea dreptului de trecere inofensivă prin aceste strâmtori nu poate fi suspendată.

Partea a IV-a

State arhipelag

ARTICOLUL 46

Înţelesul termenilor

În sensul prezentei convenţii, se înţelege prin:

a) stat arhipelag: un stat constituit în întregime din unul sau din mai multe arhipelaguri şi, eventual, din alte insule;

b) arhipelag: un ansamblu de insule, inclusiv părţi de insule, apele înconjurătoare şi celelalte elemente naturale care au unele cu altele raporturi atât de strânse încât ele formează, în mod intrinsec, o entitate geografică, economică şi politică sau care sunt considerate, din punct de vedere istoric, ca atare.

ARTICOLUL 47

Linii de bază arhipelagice

1. Un stat arhipelag poate trasa linii de bază arhipelagice drepte care leagă punctele extreme ale insulelor cele mai îndepărtate şi ale recifelor descoperite ale arhipelagului, cu condiţia ca traseul acestor linii de bază să înglobeze insulele principale şi să definească o zonă în care raportul dintre suprafaţa apelor şi cea de uscat, inclusiv atolurile, să fie între 1 la 1 şi 9 la 1.

2. Lungimea acestor linii de bază nu trebuie să depăşească 100 de mile marine; totuşi, maximum 3% din numărul total al liniilor de bază ce înconjură un arhipelag oarecare pot avea o lungime superioară, fără a depăşi 125 de mile marine.

3. Traseul acestor linii de bază nu trebuie să se îndepărteze în mod sensibil de conturul general al arhipelagului.

4. Aceste linii de bază nu pot fi trase spre sau de la ridicăturile fundului mării ce rămân descoperite, în afară de cazul în care au fost construite faruri sau instalaţii similare care se află în permanenţă deasupra nivelului mării, sau dacă una dintre aceste ridicături de teren ce rămân descoperite nu este în întregime sau în parte situată la o distanţă de insula cea mai apropiată care să nu depăşească lăţimea mării teritoriale.

5. Statul arhipelag nu poate aplica metoda de trasare a acestor linii de bază într-un asemenea mod încât să taie de marea liberă sau de zona economică exclusivă marea teritorială a unui alt stat.

6. Când o anumită parte a apelor arhipelagice ale unui stat arhipelag este situată între două porţiuni ale teritoriului unui stat limitrof, drepturile şi orice alte interese legitime, pe care statul din urmă le-a exercitat în mod tradiţional în aceste ape, precum şi toate drepturile decurgând din acorduri încheiate între cele două state vor subzista şi vor fi respectate.

7. În scopul calculării raportului dintre suprafaţa apelor şi suprafaţa de uscat, prevăzut la paragraful 1, pot fi considerate ca făcând parte din suprafaţa de uscat apele situate între recifele dantelate ce mărginesc insulele şi atolurile, ca şi orice parte a unui platou oceanic cu flancuri abrupte, care s-ar afla în întregime sau aproape în întregime înglobată de un lanţ de insule calcaroase şi de recife descoperite.

8. Liniile de bază trasate conform prezentului articol trebuie să fie indicate pe hărţi maritime la scări adecvate, pentru a li se determina amplasarea. În locul acestor hărţi se pot folosi liste cu coordonatele geografice ale punctelor, cu precizarea sistemului geodezic folosit.

9. Statul arhipelag va asigura acestor hărţi sau listelor cu coordonatele geografice publicitatea corespunzătoare şi va depune un exemplar al acestora la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 48

Măsurarea lăţimii mării teritoriale, a zonei contigue, a zonei economice exclusive şi a platoului continental

Lăţimea mării teritoriale, a zonei contigue, a zonei economice exclusive şi a platoului continental se măsoară începând de la liniile de bază arhipelagice, conform dispoziţiilor art. 47.

ARTICOLUL 49

Regimul juridic al apelor arhipelagice şi al spaţiului aerian de deasupra acestora, ca şi al fundurilor marine respective şi al subsolului lor

1. Suveranitatea statului arhipelag se întinde asupra apelor situate în interiorul liniilor de bază arhipelagice trasate conform art. 47, desemnate sub numele de ape arhipelagice, independent de adâncimea lor sau de distanţa dintre ele şi ţărm.

2. Această suveranitate se întinde asupra spaţiului aerian de deasupra apelor arhipelagice, ca şi fundului acestor ape şi subsolului corespunzător, precum şi asupra resurselor pe care le conţin.

3. Această suveranitate se exercită în condiţiile prevăzute de dispoziţiile prezentei părţi.

4. Regimul trecerii prin arhipelag, stabilit în prezenta parte, nu afectează în nici o altă privinţă regimul juridic al apelor arhipelagice, inclusiv cel al căilor de navigaţie, nici exercitarea de către statul arhipelag a suveranităţii sale asupra

acestor ape, spaţiului aerian de deasupra, fundului acestor ape şi subsolului lor, ca şi asupra resurselor pe care le conţin.

ARTICOLUL 50

Delimitarea apelor interioare

În interiorul apelor sale arhipelagice statul arhipelag poate trasa linii de închidere pentru a delimita apele sale interioare, conform dispoziţiilor art. 9, 10 şi 11.

ARTICOLUL 51

Acorduri existente, drepturi de pescuit tradiţionale
şi cabluri submarine existente

1. Fără a se aduce atingere art. 49, statele arhipelagice vor respecta acordurile existente încheiate cu alte state şi vor recunoaşte drepturile de pescuit tradiţionale şi activităţile legitime exercitate de statele limitrofe în anumite zone care fac parte din apele arhipelagice. Condiţiile şi modalităţile exercitării acestor drepturi şi activităţi, inclusiv natura lor, întinderea lor şi zonele în care ele se exercită vor fi, la cererea unuia dintre statele interesate, definite prin acorduri bilaterale încheiate între aceste state. Aceste drepturi nu pot face obiectul vreunui transfer sau partaj în beneficiul statelor terţe sau al cetăţenilor lor.

2. Statul arhipelag va respecta cablurile submarine existente, care au fost puse de alte state şi care trec prin apele sale fără să atingă ţărmul. El va autoriza întreţinerea şi înlocuirea acestor cabluri, după ce va fi fost informat asupra amplasării lor şi a lucrărilor de reparaţie sau de înlocuire avute în vedere.

ARTICOLUL 52

Dreptul de trecere inofensivă

1. Sub rezerva art. 53 şi fără a se aduce atingere art. 50, navele tuturor statelor se bucură, în apele arhipelagice, de dreptul de trecere inofensivă, definit la secţiunea a 3-a a părţii a II-a.

2. Statul arhipelag poate, fără a stabili discriminări de drept sau de fapt între navele străine, să suspende temporar, în zone determinate din apele sale arhipelagice, exercitarea dreptului de trecere inofensivă a navelor străine, dacă această suspendare este indispensabilă pentru asigurarea securităţii sale. Suspendarea nu se aplică decât după ce a fost în mod corespunzător publicată.

ARTICOLUL 53

Dreptul de trecere prin apele arhipelagice

1. În apele sale arhipelagice şi în marea sa teritorială adiacentă, statul arhipelag poate desemna căi de navigaţie şi, în spaţiul aerian de deasupra acestor căi, rute aeriene care să permită trecerea continuă şi rapidă a navelor şi aeronavelor străine.

2. Toate navele şi aeronavele se bucură de dreptul de trecere prin apele arhipelagice, pe aceste căi de navigaţie şi rute aeriene.

3. Prin trecere prin apele arhipelagice se înţelege exercitarea, conform convenţiei, de către nave şi aeronave, potrivit modului lor normal de navigaţie şi fără obstacole, a drepturilor de navigaţie şi de survol, numai în scopul de a asigura un tranzit continuu şi rapid între un punct din marea liberă sau dintr-o zonă economică exclusivă şi un alt punct din marea liberă sau dintr-o zonă economică exclusivă.

4. Aceste căi de navigaţie şi rute aeriene, care traversează apele arhipelagice şi marea teritorială adiacentă sau spaţiul aerian de deasupra, trebuie să cuprindă toate rutele care servesc în mod normal navigaţiei internaţionale în apele arhipelagice şi spaţiul aerian de deasupra; căile de navigaţie trebuie să urmeze toate şenalele care servesc în mod normal navigaţiei, înţelegându-se că nu este necesar să se stabilească, între un punct de intrare şi un punct de ieşire dat, mai multe căi de comoditate comparabilă.

5. Aceste căi de navigaţie şi rute aeriene vor fi definite printr-o serie de linii axiale continue, unind punctele lor de intrare şi de ieşire. În timpul trecerii, navele şi aeronavele nu se vor îndepărta cu mai mult de 25 de mile marine de aceste linii axiale, înţelegându-se că ele nu vor naviga la o distanţă faţă de ţărm inferioară unei zecimi din distanţa care separă punctele cele mai apropiate ale insulelor care mărginesc o cale de navigaţie.

6. Statul arhipelag care desemnează căi de navigaţie în virtutea prezentului articol poate, de asemenea, să prescrie dispozitive de separare a traficului pentru a asigura securitatea trecerii navelor care navighează pe şenale înguste în interiorul acestor căi.

7. Când împrejurările o impun, statul arhipelag poate, după ce a dat acestei măsuri publicitatea necesară, să desemneze noi căi de navigaţie sau să prescrie noi dispozitive de separare a traficului, înlocuind toate căile sau dispozitivele pe care le-a stabilit anterior.

8. Aceste căi de navigaţie sau dispozitive de separare a traficului trebuie să fie conforme cu reglementările internaţionale general acceptate.

9. Atunci când desemnează sau înlocuieşte căi de navigaţie sau prescrie ori înlocuieşte dispozitive de separare a traficului, statul arhipelag va supune spre aprobare propunerile sale organizaţiei internaţionale competente. Această organizaţie nu poate adopta decât căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului pe care le-a putut pune de acord cu statul arhipelag; acesta poate apoi să le desemneze, să le prescrie sau să le înlocuiască.

10. Statul arhipelag va indica în mod clar pe hărţi maritime, cărora le asigură publicitatea corespunzătoare, liniile axiale ale căilor de navigaţie pe care le desemnează şi dispozitivele de separare a traficului pe care le prescrie.

11. La trecerea prin apele arhipelagice, navele vor respecta căile de navigaţie şi dispozitivele de separare a traficului, stabilite conform dispoziţiilor prezentului articol.

12. Dacă statul arhipelag nu a stabilit căi de navigaţie maritimă sau rute aeriene, dreptul de trecere prin apele arhipelagice se poate exercita folosindu-se căile şi rutele care servesc în mod normal navigaţiei internaţionale.

ARTICOLUL 54

Obligaţiile navelor şi ale aeronavelor în timpul trecerii lor, activităţi de cercetare şi de ridicări hidrografice, obligaţiile statelor arhipelag şi legile şi reglementările statului arhipelag privind trecerea prin apele arhipelagice

Prevederile art. 39, 40, 42 şi 44 se aplică mutatis mutandis la trecerea prin apele arhipelagice.

Partea a V-a

Zona economică exclusivă

ARTICOLUL 55

Regimul juridic special al zonei economice exclusive

Zona economică exclusivă este o zonă situată dincolo de marea teritorială şi adiacentă acesteia, supusă regimului juridic special stabilit prin prezenta parte, în virtutea căruia drepturile şi jurisdicţia statului riveran şi drepturile şi libertăţile celorlalte state sunt guvernate de dispoziţiile pertinente ale prezentei convenţii.

ARTICOLUL 56

Drepturile, jurisdicţia şi obligaţiile statului riveran în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, statul riveran are:

a) drepturi suverane în scopul explorării şi exploatării, conservării şi gestiunii resurselor naturale, biologice sau nebiologice, ale fundului mării, ale subsolului acestuia şi ale apelor de deasupra, ca şi cu privire la celelalte activităţi de explorare şi exploatare a zonei în scopuri economice, cum ar fi producerea de energie cu ajutorul apei, al curenţilor şi al vântului;

b)

(i) amplasarea şi folosirea de insule artificiale, instalaţii şi lucrări:

(ii) cercetarea ştiinţifică marină;

(iii) protecţia şi conservarea mediului marin;

c) celelalte drepturi şi obligaţii prevăzute de convenţie.

2. În exercitarea drepturilor şi în îndeplinirea obligaţiilor pe care le are, conform convenţiei, în zona economică exclusivă, statul riveran va ţine seama în mod corespunzător de drepturile şi de obligaţiile celorlalte state şi va acţiona într-un mod compatibil cu convenţia.

3. Drepturile cu privire la fundul mării şi la subsolul acestuia, enunţate în prezentul articol, vor fi exercitate în conformitate cu partea a VI-a.

ARTICOLUL 57

Lăţimea zonei economice exclusive

Zona economică exclusivă nu se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale.

ARTICOLUL 58

Drepturi şi obligaţii ale celorlalte state în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, toate statele, fie că sunt riverane sau fără litoral, se bucură, în condiţiile prevăzute de dispoziţiile pertinente ale convenţiei, de libertăţile de navigaţie şi de survol şi de a pune cabluri şi conducte submarine, menţionate la art. 87, ca şi de libertatea de a folosi marea în alte scopuri licite pe plan internaţional, legate de exercitarea acestor libertăţi şi compatibile cu celelalte prevederi ale convenţiei, îndeosebi în cadrul exploatării navelor, aeronavelor şi cablurilor şi conductelor submarine.

2. Prevederile art. 88-115, ca şi celelalte reguli pertinente ale dreptului internaţional se aplică zonei economice exclusive, în măsura în care nu sunt incompatibile cu prezenta parte.

3. În exercitarea drepturilor şi în îndeplinirea obligaţiilor ce le revin, potrivit convenţiei, în zona economică exclusivă, statele vor ţine seama în mod corespunzător de drepturile şi obligaţiile statului riveran şi vor respecta legile şi reglementările adoptate de acesta în conformitate cu dispoziţiile convenţiei şi, în măsura în care ele nu sunt incompatibile cu prezenta parte, celelalte reguli de drept internaţional.

ARTICOLUL 59

Baza soluţionării conflictelor în cazul în care convenţia nu atribuie drepturi şi jurisdicţie în interiorul zonei economice exclusive

În cazurile în care convenţia nu atribuie drepturi sau jurisdicţie nici statului riveran, nici altor state în interiorul zonei economice exclusive, şi în care apare un conflict între interesele statului riveran şi cele ale unuia sau ale mai multor state, acest conflict va trebui să fie rezolvat pe baza echităţii şi ţinând seama de toate circumstanţele pertinente, luând în considerare importanţa pe care interesele în cauză le prezintă pentru părţile respective şi pentru comunitatea internaţională, în ansamblu.

ARTICOLUL 60

Insule artificiale, instalaţii şi lucrări în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, statul riveran are dreptul exclusiv de a proceda la construirea şi de a autoriza şi reglementa construirea, exploatarea şi utilizarea de:

a) insule artificiale;

b) instalaţii şi dispozitive utilizate în scopurile prevăzute de art. 56 sau în alte scopuri economice;

c) instalaţii şi lucrări care pot împiedica exercitarea drepturilor statului riveran în zonă.

2. Statul riveran are jurisdicţie exclusivă asupra acestor insule artificiale, instalaţii şi lucrări, inclusiv în materie de legi şi reglementări vamale, fiscale, sanitare, de securitate şi de imigrare.

3. Construirea acestor insule artificiale, instalaţii şi lucrări trebuie să fie notificată în mod corespunzător, iar mijloacele permanente care le semnalizează prezenţa trebuie să fie menţinute în bună stare de funcţionare. Toate instalaţiile sau toate lucrările abandonate sau dezafectate trebuie să fie ridicate, în scopul de a se asigura securitatea navigaţiei, ţinând seama de normele internaţionale general acceptate, stabilite în această materie de către organizaţia internaţională competentă. Se va proceda la îndepărtarea lor, ţinându-se seama, în mod cuvenit, şi de pescuit, de protecţia mediului marin şi de drepturile şi obligaţiile celorlalte state. Se va face o publicitate adecvată în ceea ce priveşte poziţia, dimensiunile şi adâncimea elementelor care vor rămâne dintr-o instalaţie sau lucrare ce nu a fost complet ridicată.

4. Statul riveran poate, dacă va fi necesar, să stabilească în jurul acestor insule artificiale, instalaţii sau lucrări, zone de securitate de dimensiuni rezonabile, în care el va putea lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura securitatea atât a navigaţiei, cât şi a insulelor artificiale, instalaţiilor şi lucrărilor.

5. Lăţimea zonelor de securitate este stabilită de statul riveran, ţinând seama de normele internaţionale aplicabile. Aceste zone de securitate sunt concepute astfel încât să răspundă în mod convenabil naturii şi funcţiilor insulelor artificiale, instalaţiilor şi lucrărilor, şi ele nu pot depăşi o distanţă de 500 m în jurul insulelor artificiale, instalaţiilor şi lucrărilor, măsurată pornind de la fiecare punct al marginii lor exterioare, cu excepţia unei derogări autorizate de normele internaţionale general acceptate sau recomandate de către organizaţia internaţională competentă. Întinderea zonelor de securitate va fi notificată în mod corespunzător.

6. Toate navele trebuie să respecte aceste zone de securitate şi să se conformeze normelor internaţionale general acceptate privind navigaţia în vecinătatea insulelor artificiale, instalaţiilor, lucrărilor şi a zonelor de securitate.

7. Nu pot fi amplasate insule artificiale, instalaţii sau lucrări şi nu pot fi stabilite zone de securitate în jurul lor, atunci când ar putea rezulta din aceasta o piedică în folosirea căilor de navigaţie recunoscute ca esenţiale pentru navigaţia internaţională.

8. Insulele artificiale, instalaţiile şi lucrările nu au statut de insule. Ele nu au mare teritorială care să le fie proprie, iar prezenţa lor nu are incidenţă asupra delimitării mării teritoriale, a zonei economice exclusive sau a platoului continental.

ARTICOLUL 61

Conservarea resurselor biologice

1. Statul riveran stabileşte volumul autorizat al capturilor în ce priveşte resursele biologice în zona sa economică exclusivă.

2. Ţinând seama de datele ştiinţifice cele mai sigure de care dispune, statul riveran va lua măsuri adecvate de conservare şi de gestiune, astfel încât

menţinerea resurselor biologice ale zonei sale economice exclusive să nu fie periclitată de supraexploatare. Statul riveran şi, după caz, organizaţiile internaţionale competente, subregionale, regionale sau mondiale vor coopera în acest scop.

3. Aceste măsuri vor urmări să asigure menţinerea sau restabilirea stocurilor de specii exploatate la nivelurile care să asigure randamentul constant cel mai ridicat posibil, ţinând seama de factorii ecologici şi economici pertinenţi, inclusiv nevoile economice ale colectivităţilor riverane care trăiesc din pescuit şi nevoile speciale ale ţărilor în curs de dezvoltare şi ţinând seama de metodele în materie de pescuit, de interdependenţa stocurilor şi de orice norme minime internaţionale general recomandate pe plan subregional, regional sau mondial.

4. Adoptând asemenea măsuri, statul riveran ia în considerare efectele lor asupra speciilor înrudite cu speciile exploatate sau dependente de acestea, pentru a menţine sau a restabili stocurile acestor specii înrudite sau dependente la nivelurile la care reproducerea lor să nu fie serios pusă în pericol.

5. Informaţiile ştiinţifice disponibile, statisticile referitoare la capturi şi la efortul de pescuit şi celelalte date privind conservarea stocurilor de peşte vor fi difuzate şi schimbate la intervale regulate, prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, subregionale, regionale sau mondiale, după caz, cu participarea tuturor statelor interesate, în special a celor ai căror cetăţeni sunt autorizaţi să pescuiască în zona economică exclusivă.

ARTICOLUL 62

Exploatarea resurselor biologice

1. Statul riveran va promova obiectivul exploatării optime a resurselor biologice din zona economică exclusivă, fără a se aduce atingere art. 61.

2. Statul riveran va determina capacitatea sa de a exploata resursele biologice din zona economică exclusivă. Dacă această capacitate de exploatare este inferioară volumului total autorizat al capturilor, el va permite altor state, prin acorduri sau prin alte aranjamente şi potrivit modalităţilor, condiţiilor, legilor şi reglementărilor menţionate la paragraful 4, să exploateze excedentul volumului autorizat. Procedând astfel, el va ţine seama, îndeosebi, de dispoziţiile art. 69 şi 70, mai ales în ceea ce priveşte statele în curs de dezvoltare menţionate de acestea.

3. Atunci când acordă altor state accesul la zona sa economică exclusivă, în virtutea prezentului articol, statul riveran va ţine seama de toţi factorii pertinenţi, între altele: importanţa pe care o prezintă resursele biologice ale zonei pentru economia sa şi pentru celelalte interese naţionale ale sale, dispoziţiile art. 69 şi 70, nevoile statelor în curs de dezvoltare din regiune sau din subregiune în ceea ce priveşte exploatarea unei părţi a excedentului şi de necesitatea de a reduce la minimum perturbaţiile economice în statele ai căror cetăţeni practică în mod obişnuit pescuitul în zonă sau care au contribuit în mod deosebit la cercetarea şi identificarea stocurilor.

4. Cetăţenii altor state, care pescuiesc în zona economică exclusivă, se vor conforma măsurilor de conservare şi celorlalte modalităţi şi condiţii stabilite prin

legile şi reglementările statului riveran. Aceste legi şi reglementări trebuie să fie compatibile cu convenţia şi pot să se refere, îndeosebi, la următoarele probleme:

a) eliberarea de permise pescarilor sau pentru vasele şi uneltele de pescuit, inclusiv plata de taxe şi orice alte compensaţii care, în cazul statelor riverane în curs de dezvoltare, pot consta într-o contribuţie adecvată la finanţarea, echiparea şi dezvoltarea tehnică a industriei pescuitului;

b) determinarea speciilor al căror pescuit este autorizat şi stabilirea de cote, fie pentru stocurile sau grupurile de stocuri deosebite sau pentru capturile pe fiecare navă pentru o anumită perioadă de timp, fie pentru capturile cetăţenilor unui stat în timpul unei perioade date;

c) reglementarea campaniilor şi zonelor de pescuit, a tipului, mărimii şi numărului instrumentelor, ca şi a tipului, mărimii şi numărului navelor de pescuit care pot fi utilizate;

d) stabilirea vârstei şi mărimii peştilor şi a altor specii care pot fi pescuite;

e) informaţiile cerute de la navele de pescuit, îndeosebi statisticile privitoare la capturi şi la efortul de pescuit şi comunicarea poziţiei navelor;

f) obligaţia de a executa, cu autorizarea şi controlul statului riveran, programe de cercetare determinate în domeniul pescuitului şi reglementarea efectuării acestor cercetări, inclusiv luarea de eşantioane din capturi, destinaţia eşantioanelor şi comunicarea datelor ştiinţifice conexe;

g) plasarea, de către statul riveran, de observatori sau stagiari la bordul vaselor respective;

h) descărcarea tuturor capturilor sau a unei părţi din capturile acestor nave în porturile statului riveran;

i) modalităţi şi condiţii aplicabile întreprinderilor mixte sau alte aranjamente de cooperare;

j) condiţii cerute în materie de formare a personalului şi transferul de tehnici în domeniul pescuitului, inclusiv întărirea capacităţii de cercetare în domeniul pescuitului a statului riveran;

k) măsuri de executare.

5. Statele riverane vor notifica în mod corespunzător legile şi regulamentele pe care le adoptă în materie de conservare şi de gestiune.

ARTICOLUL 63

Stocuri de peşte aflate în zonele economice exclusive ale mai multor state riverane sau atât în zona economică exclusivă, cât şi într-un sector adiacent zonei

1. În cazul în care acelaşi stoc de peşte sau stocuri de specii înrudite se află în zonele economice exclusive ale mai multor state riverane, aceste state se vor strădui, direct sau prin intermediul organizaţiilor subregionale sau regionale corespunzătoare, să se înţeleagă asupra măsurilor necesare în vederea coordonării şi asigurării conservării şi dezvoltării acestor stocuri, fără a se aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei părţi.

2. În cazul în care acelaşi stoc de peşte sau stocuri de specii înrudite se află atât în zona economică exclusivă, cât şi într-un sector adiacent zonei, statul riveran şi statele care exploatează aceste stocuri în sectorul adiacent se vor strădui, direct sau prin intermediul organizaţiilor subregionale sau regionale corespunzătoare, să se înţeleagă asupra măsurilor necesare pentru conservarea acestor stocuri în sectorul adiacent.

ARTICOLUL 64

Mari migratori **1.** Statul riveran şi celelalte state ai căror cetăţeni practică în regiune pescuitul marilor migratori, care figurează pe lista anexei nr. I, vor coopera direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale corespunzătoare în scopul asigurării conservării speciilor în cauză şi promovării exploatării optime a acestor specii în ansamblul regiunii, atât în zona economică exclusivă, cât şi dincolo de aceasta. În regiunile pentru care nu există o organizaţie internaţională corespunzătoare, statul riveran şi celelalte state, ai căror cetăţeni exploatează aceste specii în regiune, vor coopera pentru a crea o asemenea organizaţie şi a participa la lucrările sale.

2. Dispoziţiile paragrafului 1 se aplică în legătură cu celelalte dispoziţii ale prezentei părţi.

ARTICOLUL 65

Mamifere marine

Nici o prevedere a prezentei părţi nu restrânge dreptul unui stat riveran de a interzice, de a limita sau de a reglementa exploatarea mamiferelor marine mai riguros decât o prevede respectiva parte, nici, eventual, competenţa unei organizaţii internaţionale de a face aceasta. Statele vor coopera în vederea asigurării protecţiei mamiferelor marine şi vor acţiona, în special prin intermediul organizaţiilor internaţionale corespunzătoare, pentru protejarea, controlul şi studierea cetaceelor.

ARTICOLUL 66

Stocuri de peşti anadromi **1.** Statele în ale căror cursuri de apă se reproduc stocuri de peşti anadromi au un interes primordial şi răspunderea principală faţă de acestea.

2. Statul de unde sunt originare stocurile de peşti anadromi va veghea la conservarea lor prin adoptarea de măsuri adecvate de reglementare a pescuitului în toate apele situate în interiorul limitelor exterioare ale zonei sale economice exclusive, precum şi a pescuitului vizat la paragraful 3 lit. b). Statul de origine poate, după ce a consultat celelalte state vizate la paragrafele 3 şi 4, care exploatează aceste stocuri de peşti, să fixeze volumul total autorizat al capturilor de peşti originari din cursurile sale de apă.

3.

a) Stocurile de peşti anadromi nu pot fi pescuite decât în apele situate în interiorul limitelor exterioare ale zonelor economice exclusive, în afara cazurilor în care aplicarea acestor dispoziţii ar antrena perturbări economice pentru un

stat, altul decât statul de origine. În ceea ce priveşte pescuitul dincolo de limitele exterioare ale zonelor economice exclusive, statele interesate se vor consulta pentru a se înţelege asupra modalităţilor şi condiţiilor acestui pescuit, ţinând seama, în mod corespunzător, de cerinţele de conservare şi de necesităţile statului de origine în ce priveşte stocurile în cauză.

b) Statul de origine va contribui la reducerea la minimum a perturbaţiilor economice din celelalte state care exploatează aceste specii, ţinând seama de capturile normale ale acestor state şi de modul în care ele exploatează aceste stocuri, precum şi de toate sectoarele în care acestea sunt exploatate.

c) Statele vizate la lit. b), care participă, prin acord cu statul de origine, la măsuri care urmăresc reînnoirea stocurilor de peşti anadromi, îndeosebi prin contribuţii la finanţarea acestor măsuri, vor fi luate în considerare cu prioritate de statul de origine pentru exploatarea stocurilor originare din cursurile sale de apă.

d) Respectarea reglementărilor privind stocurile de peşti anadromi dincolo de zona economică exclusivă va fi asigurată prin acord între statul de origine şi celelalte state interesate.

4. Când stocurile de peşti anadromi migrează spre ape sau traversează ape situate în interiorul limitelor exterioare ale zonei economice exclusive a unui alt stat decât statul de origine, acest stat va coopera cu statul de origine în vederea conservării şi gestiunii acestor stocuri.

5. Statul de unde sunt originare stocurile de peşti anadromi şi celelalte state care practică pescuitul acestor peşti vor încheia aranjamente în vederea aplicării prevederilor prezentului articol, dacă este cazul prin intermediul unor organizaţii regionale.

ARTICOLUL 67

Specii catadrome

1. Un stat riveran în apele căruia specii catadrome îşi petrec cea mai mare parte a existenţei lor poartă răspunderea pentru gestiunea acestor specii şi asigură intrarea şi ieşirea peştilor migratori.

2. Exploatarea speciilor catadrome nu poate avea loc decât în apele situate în interiorul limitei exterioare a zonelor economice exclusive. În zonele economice exclusive, exploatarea va fi supusă prevederilor prezentului articol şi celorlalte prevederi ale convenţiei, referitoare la pescuitul în aceste zone.

3. În cazurile în care peştii catadromi, fie că au ajuns sau nu la maturizare, migrează prin zona economică exclusivă a unui alt stat, gestiunea acestor peşti, inclusiv exploatarea lor, va fi reglementată prin acord între statul vizat la paragraful 1 şi celălalt stat interesat. Un asemenea acord trebuie să asigure gestionarea raţională a speciei în cauză şi să ţină seama de responsabilităţile statului vizat la paragraful 1, în ceea ce priveşte conservarea acestor specii.

ARTICOLUL 68

Specii sedentare

Prezenta parte nu se aplică speciilor sedentare, aşa cum sunt ele definite la art. 77 paragraful 4.

ARTICOLUL 69

Dreptul statelor fără litoral

1. Statul fără litoral are dreptul de a participa, pe baze echitabile, la exploatarea unei părţi corespunzătoare din excedentul resurselor biologice ale zonelor economice ale statelor riverane din regiune sau subregiune, ţinând seama de factorii economici şi geografici pertinenţi ai statelor interesate şi în conformitate cu prezentul articol şi cu art. 61 şi 62.

2. Condiţiile şi modalităţile acestei participări vor fi stabilite de statele interesate prin acorduri bilaterale, subregionale sau regionale, ţinând seama, îndeosebi, de:

a) necesitatea evitării oricăror efecte care ar aduce prejudicii comunităţilor de pescari sau industriei de pescuit a statelor riverane;

b) măsura în care statul fără litoral, conform prezentului articol, participă sau are dreptul de a participa, în virtutea acordurilor bilaterale, subregionale sau regionale existente, la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state riverane;

c) măsura în care alte state fără litoral sau state dezavantajate din punct de vedere geografic participă deja la exploatarea resurselor biologice ale zonei economice exclusive a statului riveran şi necesitatea evitării de a impune acelui stat riveran sau unei regiuni din acel stat o povară deosebit de grea;

d) nevoile alimentare ale populaţiei din statele respective.

3. Atunci când capacitatea de pescuit a unui stat riveran se apropie de nivelul care i-ar permite să exploateze întregul volum al capturilor autorizate ale resurselor biologice din zona sa economică exclusivă, acest stat şi celelalte state interesate vor coopera în vederea încheierii de aranjamente echitabile, bilaterale, subregionale sau regionale, care să permită statelor în curs de dezvoltare fără litoral din aceeaşi regiune sau subregiune să participe la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale statelor riverane din subregiune sau regiune, după cum va fi cazul, ţinând seama de împrejurări şi în condiţii satisfăcătoare pentru toate părţile. În aplicarea prezentei dispoziţii se va ţine seama, de asemenea, de factorii menţionaţi la paragraful 2.

4. Statele dezvoltate fără litoral nu au dreptul să participe la exploatarea resurselor biologice, în virtutea prezentului articol, decât în zonele economice exclusive ale statelor riverane dezvoltate din aceeaşi regiune sau subregiune şi ţinând seama de măsura în care statul riveran, permiţând altor state accesul la resursele biologice din zona sa economică exclusivă, a luat în considerare necesitatea de a reduce la minimum efectele care ar aduce prejudicii comunităţilor de pescari, ca şi perturbările economice în statele ai căror cetăţeni practică în mod obişnuit pescuitul în zonă.

5. Prevederile de mai sus se aplică fără a se aduce atingere eventualelor aranjamente încheiate în subregiunile şi regiunile în care statele riverane pot

acorda statelor fără litoral din aceeaşi subregiune sau regiune drepturi egale sau preferenţiale pentru exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 70

Drepturile statelor dezavantajate din punct de vedere geografic

1. Statele dezavantajate din punct de vedere geografic au dreptul să participe, pe baze echitabile, la exploatarea unei părţi corespunzătoare din excedentul resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale statelor riverane din aceeaşi regiune sau subregiune, ţinând seama de caracteristicile economice şi geografice pertinente ale tuturor statelor interesate şi în conformitate cu prezentul articol şi cu art. 61 şi 62.

2. Pentru scopurile acestei părţi a convenţiei, prin expresia state dezavantajate din punct de vedere geografic se înţelege statele riverane, inclusiv statele riverane la o mare închisă sau semiînchisă, pe care situaţia lor geografică le face să depindă de exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state din regiune sau subregiune, pentru o aprovizionare suficientă cu peşte destinată nevoilor alimentare ale populaţiei lor sau ale unei părţi din populaţie, precum şi statele riverane care nu pot pretinde o zonă economică exclusivă proprie.

3. Condiţiile şi modalităţile acestei participări vor fi stabilite, de către statele interesate, prin acorduri bilaterale, subregionale sau regionale, ţinând seama, îndeosebi, de:

a) necesitatea evitării oricăror efecte care ar aduce prejudicii comunităţilor de pescari sau industriei de pescuit a statelor riverane;

b) măsura în care statul dezavantajat din punct de vedere geografic, conform prezentului articol, participă sau are dreptul de a participa, în virtutea acordurilor bilaterale subregionale sau regionale existente, la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state riverane;

c) măsura în care alte state dezavantajate din punct de vedere geografic şi state fără litoral participă deja la exploatarea resurselor biologice ale zonei economice exclusive a statului riveran şi necesitatea de a evita să se impună acelui stat riveran sau unei regiuni din acel stat o povară deosebit de grea;

d) nevoile alimentare ale populaţiei statelor respective.

4. Atunci când capacitatea de pescuit a unui stat riveran se apropie de nivelul care i-ar permite să exploateze întregul volum al capturilor autorizate ale resurselor biologice din zona sa economică exclusivă, acest stat şi celelalte state interesate vor coopera în vederea încheierii de aranjamente echitabile, bilaterale, subregionale sau regionale, care să permită statelor în curs de dezvoltare dezavantajate din punct de vedere geografic din aceeaşi regiune sau subregiune să participe la exploatarea resurselor biologice din zonele economice exclusive ale statelor riverane din subregiune sau regiune, după cum va fi cazul, ţinând seama de împrejurări şi în condiţii satisfăcătoare pentru toate părţile. În aplicarea prezentei dispoziţii, se va ţine seama, de asemenea, de factorii menţionaţi la paragraful 3.

5. Statele dezvoltate dezavantajate din punct de vedere geografic nu au dreptul să participe la exploatarea resurselor biologice, în virtutea prezentului articol, decât în zonele economice exclusive ale statelor riverane dezvoltate din aceeaşi regiune sau subregiune, ţinând seama de măsura în care statul riveran, permiţând altor state accesul la resursele biologice din zona sa economică exclusivă, a luat în considerare necesitatea de a reduce la minimum efectele care ar aduce prejudicii comunităţilor de pescari, ca şi perturbările economice în statele ai căror cetăţeni practică în mod obişnuit pescuitul în zonă.

6. Prevederile de mai sus se aplică fără a se aduce atingere eventualelor aranjamente încheiate în regiunile sau subregiunile în care statele riverane pot acorda statelor dezavantajate din punct de vedere geografic din aceeaşi regiune sau subregiune drepturi egale sau preferenţiale pentru exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 71

Cazuri în care prevederile art. 69 şi 70 nu sunt aplicabile

Prevederile art. 69 şi 70 nu se aplică statelor riverane a căror economie este în mod covârşitor dependentă de exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 72

Restricţii la transferul de drepturi

1. Drepturile de exploatare a resurselor biologice, prevăzute la art. 69 şi 70, nu pot fi transferate în mod direct sau indirect unor terţe state sau cetăţenilor acestora, nici prin arendare sau concesionare, nici prin crearea de întreprinderi mixte, nici printr-un alt aranjament care ar avea ca efect un asemenea transfer, cu excepţia cazului în care statele interesate convin altfel.

2. Prevederea de mai sus nu interzice statelor interesate să obţină de la statele terţe sau de la organizaţii internaţionale o asistenţă tehnică sau financiară destinată să le faciliteze exercitarea drepturilor, conform art. 69 şi 70, cu condiţia ca aceasta să nu producă efectul vizat la paragraful 1.

ARTICOLUL 73

Asigurarea respectării legilor şi a reglementărilor statului riveran

1. În exercitarea drepturilor sale suverane de explorare, exploatare, conservare şi gestionare a resurselor biologice din zona economică exclusivă, statul riveran poate lua orice măsuri, inclusiv abordarea, inspectarea, sechestrarea şi urmărirea judiciară, după cum va fi necesar pentru asigurarea respectării legilor şi a regulamentelor pe care le-a adoptat potrivit prezentei convenţii.

2. Nava reţinută şi echipajul său vor fi eliberate imediat după depunerea unei cauţiuni sau a unei alte garanţii corespunzătoare.

3. Sancţiunile prevăzute de statul riveran pentru încălcarea legilor şi a regulamentelor în materie de pescuit în zona economică exclusivă nu pot

cuprinde pedepse cu închisoarea, în afară doar de cazul în care statele interesate convin altfel, şi nici o altă pedeapsă corporală.

4. În caz de reţinere sau de imobilizare a unei nave străine, statul riveran va notifica fără întârziere statului pavilionului, pe căi adecvate, măsurile luate, precum şi sancţiunile pronunţate în consecinţă.

ARTICOLUL 74

Delimitarea zonei economice exclusive între state ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau situate faţă în faţă

1. Delimitarea zonei economice exclusive între state ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau sunt situate faţă în faţă se face pe bază de acord, potrivit dreptului internaţional, aşa cum se indică în art. 38 din Statutul Curţii Internaţionale de Justiţie, astfel încât să se ajungă la o soluţie echitabilă.

2. Dacă nu se ajunge la un acord într-un termen rezonabil, statele interesate pot recurge la procedurile prevăzute în partea a XV-a.

3. Până la încheierea acordului vizat de paragraful 1, statele interesate, într-un spirit de înţelegere şi cooperare, vor face tot posibilul pentru a încheia aranjamente provizorii cu caracter practic şi pentru a nu compromite sau împiedica, în timpul acestei perioade de tranziţie, încheierea acordului definitiv. Aranjamentele provizorii nu prejudiciază delimitarea finală.

4. Dacă există un acord în vigoare între statele interesate, problemele referitoare la delimitarea zonei economice exclusive vor fi soluţionate potrivit prevederilor acelui acord.

ARTICOLUL 75

Hărţi maritime şi liste de coordonate geografice

1. Sub rezerva prezentei părţi, limitele exterioare ale zonei economice exclusive şi liniile de delimitare trasate conform art. 74 vor fi indicate pe hărţi maritime la o scară corespunzătoare, pentru a li se determina amplasarea. Dacă va fi cazul, trasarea limitelor exterioare sau a liniilor de delimitare poate fi înlocuită cu liste de coordonate geografice a unor puncte, cu precizarea sistemului geodezic utilizat.

2. Statul riveran va asigura publicitatea adecvată hărţilor sau listelor de coordonate geografice şi va depune un exemplar al acestora la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Partea a VI-a

Platoul continental

ARTICOLUL 76

Definiţia platoului continental

1. Platoul continental al unui stat riveran cuprinde fundul mării şi subsolul regiunilor submarine situate dincolo de marea sa teritorială, pe toată întinderea prelungirii naturale a teritoriului terestru al acestui stat, până la limita externă a marginii continentale sau până la o distanţă de 200 de mile

marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, atunci când limita exterioară a marginii continentale se află la o distanţă inferioară.

2. Platoul continental al unui stat riveran nu se întinde dincolo de limitele prevăzute la paragrafele 4-6.

3. Marginea continentală este prelungirea sub apă a masei terestre a statului riveran; ea este constituită din fundul mării corespunzător platoului, pantei şi povârnişului, ca şi din subsolul acestora. Ea nu cuprinde nici marile funduri oceanice, cu dorsalele lor, nici subsolul lor.

4.

a) În scopurile prezentei convenţii, statul riveran defineşte limita exterioară a marginii continentale, atunci când aceasta se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, prin:

(i) o linie trasată potrivit paragrafului 7, cu referire la punctele fixe extreme în care grosimea rocilor sedimentare este egală cu cel puţin o sutime din distanţa cea mai scurtă între punctul respectiv şi piciorul pantei continentale; sau

(ii) o linie trasată potrivit paragrafului 7, cu referire la punctele fixe situate la maximum 60 de mile marine faţă de piciorul pantei continentale.

b) În lipsa unei dovezi contrare, piciorul pantei continentale coincide cu ruptura de versant maximă la baza pantei.

5. Punctele fixe, care definesc linia care marchează, pe fundul mării, limita exterioară a platoului continental, trasată potrivit paragrafului 4 lit. a) pct. (i) şi (ii), sunt situate fie la o distanţă care nu va depăşi 350 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, fie la o distanţă care nu va depăşi 100 de mile marine de la izobata de 2.500 m, care este linia ce leagă punctele de 2.500 m adâncime.

6. În pofida prevederilor paragrafului 5, pe o dorsală submarină, limita exterioară a platoului continental nu va depăşi o linie trasată la 350 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lărgimea mării teritoriale. Prezentul paragraf nu se aplică ridicăturilor de teren submarine care constituie elemente naturale ale marginii continentale, cum sunt platourile, pragurile, crestele, bancurile sau pintenii, pe care le are aceasta.

7. Statul riveran va trasa limita exterioară a platoului său continental, când acest platou se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, folosindu-se de linii drepte cu o lungime care să nu depăşească 60 de mile marine între punctele fixe definite prin coordonate de longitudine şi latitudine.

8. Statul riveran va comunica Comisiei pentru limitele platoului continental, constituită în virtutea anexei nr. II, pe baza unei reprezentări geografice echitabile, informaţii asupra limitelor platoului său continental, atunci când acesta se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lărgimea mării teritoriale. Comisia va adresa statelor riverane recomandări asupra problemelor referitoare la fixarea limitelor exterioare ale platourilor lor continentale. Limitele fixate de către un stat riveran, pe baza acestor recomandări, vor fi definitive şi cu caracter obligatoriu.

9. Statul riveran va transmite secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite hărţile şi informaţiile pertinente, inclusiv datele geodezice, care indică în mod permanent limitele exterioare ale platoului său continental. Secretarul general va asigura acestor documente o publicitate corespunzătoare.

10. Prevederile prezentului articol nu aduc atingere problemei delimitării platoului continental între statele ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau se află faţă în faţă.

ARTICOLUL 77

Drepturile statului riveran asupra platoului continental

1. Statul riveran exercită drepturi suverane asupra platoului continental în scopul explorării lui şi exploatării resurselor sale naturale.

2. Drepturile vizate la paragraful 1 sunt exclusive, în sensul că dacă statul riveran nu explorează platoul continental sau nu-i exploatează resursele naturale, nimeni nu poate să întreprindă astfel de activităţi fără consimţământul său expres.

3. Drepturile statului riveran asupra platoului continental nu depind de ocupaţia acestuia, efectivă sau fictivă, şi nici de vreo declaraţie expresă.

4. Resursele naturale vizate de prezenta parte cuprind resursele minerale şi alte resurse nebiologice ale fundului mării şi subsolului acesteia, ca şi organismele vii care aparţin speciilor sedentare, adică organismele care, în stadiul în care pot fi pescuite, sunt fie imobile pe fundul mării sau sub acest fund, fie incapabile de a se deplasa altfel decât dacă rămân în mod constant în contact cu fundul mării sau cu subsolul acesteia.

ARTICOLUL 78

Regimul juridic al apelor şi al spaţiului aerian de deasupra, drepturile şi libertăţile celorlalte state

1. Drepturile statului riveran asupra platoului continental nu aduc atingere regimului juridic al apelor de deasupra sau al spaţiului aerian situat deasupra acestor ape.

2. Exercitarea de către statul riveran a drepturilor sale asupra platoului continental nu trebuie să aducă atingere navigaţiei sau altor drepturi şi libertăţi recunoscute altor state de către convenţie şi nici să limiteze în mod nejustificat exercitarea acestora.

ARTICOLUL 79

Cabluri şi conducte submarine pe platoul continental

1. Toate statele au dreptul de a pune cabluri şi conducte submarine pe platoul continental conform dispoziţiilor prezentului articol.

2. Sub rezerva dreptului său de a lua măsuri raţionale pentru explorarea platoului continental, pentru exploatarea resurselor sale naturale şi pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către conducte, statul riveran nu poate împiedica punerea sau întreţinerea unor asemenea cabluri sau conducte.

3. Traseul conductelor puse pe platoul continental este supus consimţământului statului riveran.

4. Nici o dispoziţie din prezenta parte nu afectează dreptul statului riveran de a impune condiţii aplicabile cablurilor sau conductelor care intră pe teritoriul său sau în marea sa teritorială şi nici jurisdicţia sa asupra cablurilor şi conductelor construite sau utilizate în legătură cu explorarea platoului său continental sau cu exploatarea resurselor sale, sau cu exploatarea insulelor artificiale, a instalaţiilor şi lucrărilor aflate sub jurisdicţia sa.

5. Atunci când pun cabluri sau conducte submarine, statele vor ţine seama, în mod corespunzător, de cablurile şi conductele deja instalate. Ele vor veghea, îndeosebi, să nu fie afectată posibilitatea de a le repara.

ARTICOLUL 80

Insule artificiale, instalaţii şi lucrări pe platoul continental

Prevederile art. 60 se aplică, mutatis mutandis, insulelor artificiale, instalaţiilor şi lucrărilor situate pe platoul continental.

ARTICOLUL 81

Foraje pe platoul continental

Statul riveran are dreptul exclusiv de a autoriza şi de a reglementa forajele pe platoul continental, oricare ar fi scopurile acestora.

ARTICOLUL 82

Contribuţii în bani sau în natură pentru exploatarea platoului continental dincolo de 200 de mile marine

1. Statul riveran va plăti contribuţii în bani sau în natură pentru exploatarea resurselor nebiologice ale platoului continental dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale.

2. Contribuţiile se vor plăti anual, pentru totalitatea producţiei dintr-un loc de exploatare dat, după primii 5 ani de exploatare din acel loc. În cel de-al şaselea an, procentul contribuţiei va fi de 1% din valoarea sau din volumul producţiei din locul de exploatare. Acest procent se va mări apoi cu 1% în fiecare an, până la cel de-al doisprezecelea an, rămânând la 7% după această dată. Producţia nu cuprinde resursele utilizate în legătură cu exploatarea.

3. Orice stat în curs de dezvoltare, care este importator net al unei resurse minerale extrase din platoul continental, este scutit de asemenea contribuţii în ceea ce priveşte această resursă minerală.

4. Contribuţiile se vor efectua prin intermediul autorităţii, care le va repartiza între statele părţi pe baza unor criterii de împărţire echitabilă, ţinând seama de interesele şi de nevoile statelor în curs de dezvoltare, îndeosebi ale celor mai puţin avansate sau fără litoral.

ARTICOLUL 83

Delimitarea platoului continental între state ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau situate faţă în faţă

1. Delimitarea platoului continental între state ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau situate faţă în faţă se efectuează prin acord între ele, potrivit dreptului internaţional, aşa cum este indicat în art. 38 al Statutului Curţii Internaţionale de Justiţie, astfel încât să se ajungă la o soluţie echitabilă.

2. Dacă nu se ajunge la un acord într-un termen rezonabil, statele interesate vor recurge la procedurile prevăzute în partea a XV-a.

3. Până la încheierea acordului menţionat la paragraful 1, statele interesate, într-un spirit de înţelegere şi colaborare, vor face tot posibilul pentru a încheia aranjamente practice provizorii şi pentru a nu compromite sau împiedica, în timpul acestei perioade de tranziţie, încheierea acordului definitiv. Aranjamentele provizorii nu prejudiciază delimitarea finală.

4. Dacă există un acord în vigoare între statele interesate, problemele referitoare la delimitarea platoului continental vor fi soluţionate potrivit dispoziţiilor acelui acord.

ARTICOLUL 84

Hărţi maritime şi liste de coordonate geografice

1. Sub rezerva prezentei părţi, limitele exterioare ale platoului continental şi liniile de delimitare trasate conform art. 83 vor fi indicate pe hărţi maritime la o scară corespunzătoare, pentru a le determina amplasarea. La nevoie, trasarea limitelor exterioare sau a liniilor de delimitare poate fi înlocuită cu liste de coordonate geografice a unor puncte, cu precizarea sistemului geodezic utilizat.

2. Statul riveran va asigura publicitatea corespunzătoare hărţilor sau listelor de coordonate geografice şi va depune un exemplar din acestea la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, iar în cazul celor care indică amplasarea limitei exterioare a platoului continental, la secretarul general al autorităţii.

ARTICOLUL 85

Săparea de galerii

Prezenta parte nu afectează dreptul statului riveran de a exploata subsolul recurgând la săparea unor galerii, oricare ar fi adâncimea apei în locul respectiv.

Partea a VII-a

Marea liberă

Secţiunea 1

Dispoziţii generale

ARTICOLUL 86

Câmpul de aplicare a prezentei părţi

Dispoziţiile acestei părţi se aplică tuturor părţilor mării care nu sunt cuprinse nici în zona economică exclusivă, în marea teritorială sau în apele interioare

ale unui stat, nici în apele arhipelagice ale unui stat arhipelag. Prezentul articol nu restrânge în nici un fel libertăţile de care se bucură toate statele în zona economică exclusivă în virtutea art. 58.

ARTICOLUL 87

Libertatea mării libere

1. Marea liberă este deschisă tuturor statelor, fie ele riverane, fie fără litoral. Libertatea mării libere se exercită în condiţiile prevăzute de dispoziţiile convenţiei şi de celelalte reguli de drept internaţional. Ea cuprinde în special pentru state, fie că sunt riverane sau fără litoral:

a) libertatea de navigaţie;

b) libertatea de survol;

c) libertatea de a pune cabluri şi conducte submarine, sub rezerva părţii a VI-a;

d) libertatea de a construi insule artificiale şi alte instalaţii autorizate de dreptul internaţional, sub rezerva părţii a VI-a;

e) libertatea pescuitului, sub rezerva condiţiilor enunţate la secţiunea a 2-a;

f) libertatea cercetării ştiinţifice, sub rezerva părţilor a VI-a şi a XIII-a.

2. Fiecare stat exercită aceste libertăţi ţinând seama, în mod corespunzător, de interesul pe care exercitarea libertăţii mării libere îl prezintă pentru celelalte state, ca şi de drepturile recunoscute de convenţie în ceea ce priveşte activităţile desfăşurate în zonă.

ARTICOLUL 88

Utilizarea mării libere în scopuri paşnice

Marea liberă va fi folosită în scopuri paşnice.

ARTICOLUL 89

Inadmisibilitatea revendicărilor de suveranitate asupra mării libere

Nici un stat nu poate pretinde în mod legitim să supună o parte oarecare a mării libere suveranităţii sale.

ARTICOLUL 90

Dreptul de navigaţie

Orice stat, fie că este riveran, fie fără litoral, are dreptul ca navele sub pavilionul său să navigheze în marea liberă.

ARTICOLUL 91

Naţionalitatea navelor

1. Fiecare stat stabileşte condiţiile potrivit cărora el acordă navelor naţionalitatea sa, condiţiile de înmatriculare a navelor pe teritoriul său şi condiţiile cerute pentru ca acestea să aibă dreptul de a purta pavilionul său. Navele au naţionalitatea statului care le-a autorizat să poarte pavilionul său. Trebuie să existe o legătură substanţială între stat şi navă.

2. Fiecare stat eliberează documente corespunzătoare navelor cărora le-a acordat dreptul de a purta pavilionul său.

ARTICOLUL 92

Condiţia juridică a navelor

1. Navele navighează sub pavilionul unui singur stat şi sunt puse, în afara cazurilor excepţionale prevăzute în mod expres de tratatele internaţionale sau de prezenta convenţie, jurisdicţiei exclusive a acestuia în marea liberă. Nici o schimbare de pavilion nu poate interveni în cursul unei călătorii sau al unei escale, în afară de cazul de transfer real al proprietăţii sau de schimbare a înmatriculării.

2. O navă care navighează sub pavilioanele mai multor state, de care se foloseşte după cum doreşte, nu se poate prevala, faţă de orice stat terţ, de nici una dintre aceste naţionalităţi şi poate să fie asimilată unei nave fără naţionalitate.

ARTICOLUL 93

Navele care poartă pavilionul Organizaţiei Naţiunilor Unite, al instituţiilor specializate ale Naţiunilor Unite sau al Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică

Prevederile articolelor precedente nu prejudiciază cu nimic problema navelor afectate serviciului oficial al Organizaţiei Naţiunilor Unite, al instituţiilor sale specializate sau al Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică, care poartă pavilionul organizaţiei.

ARTICOLUL 94

Obligaţii ale statului pavilionului

1. Orice stat trebuie să exercite în mod efectiv jurisdicţia şi controlul său în domeniile administrativ, tehnic şi social asupra navelor care poartă pavilionul său.

2. În mod deosebit, orice stat:

a) va ţine un registru naval în care să figureze numele şi caracteristicile navelor purtând pavilionul său, cu excepţia acelora care, din cauza dimensiunilor lor mici, nu sunt vizate de reglementările internaţionale general acceptate;

b) îşi va exercita jurisdicţia conform dreptului său intern asupra oricărei nave care poartă pavilionul său, ca şi asupra căpitanului, ofiţerilor şi echipajului, pentru problemele de ordin administrativ, tehnic şi social, referitoare la navă.

3. Orice stat va lua măsurile necesare cu privire la navele care poartă pavilionul său pentru a asigura securitatea pe mare, îndeosebi în ce priveşte:

a) construcţia şi echiparea navei şi navigabilitatea acesteia;

b) componenţa, condiţiile de muncă şi pregătirea echipajelor, ţinând seama de instrumentele internaţionale aplicabile;

c) folosirea semnalelor, buna funcţionare a comunicaţiilor şi prevenirea abordajelor.

4. Aceste măsuri conţin cele necesare pentru a se asigura că:

a) orice navă este inspectată, înaintea înscrierii sale în registru şi, ulterior, la intervale corespunzătoare, de către un inspector maritim calificat şi că are la bordul său hărţi maritime, publicaţii de navigaţie, precum şi instrumente şi echipament de navigaţie, impuse de securitatea navigaţiei;

b) orice navă este încredinţată unui căpitan şi unor ofiţeri care posedă calificările necesare, îndeosebi în ce priveşte manevra, navigaţia, comunicaţiile şi conducerea maşinilor şi că echipajul posedă calificarea necesară şi este suficient de numeros în raport cu tipul, dimensiunea, maşinile şi echipamentul navei;

c) căpitanul, ofiţerii şi, în măsura necesară, echipajul cunosc perfect şi sunt obligaţi să respecte regulile internaţionale aplicabile privind salvarea vieţii omeneşti pe mare, prevenirea abordajelor, prevenirea, reducerea şi controlul poluării mării şi menţinerea legăturilor prin radio.

5. Luând măsurile vizate la paragrafele 3 şi 4, fiecare stat este obligat să se conformeze regulilor, procedurilor şi practicilor internaţionale general acceptate şi să ia toate măsurile pentru a le asigura respectarea.

6. Orice stat, care are motive serioase să creadă că jurisdicţia şi controlul corespunzător asupra unei nave n-au fost exercitate, poate informa statul pavilionului despre aceste fapte. De îndată ce a fost sesizat, acesta va proceda la o anchetă şi va lua, dacă este cazul, măsurile necesare pentru a remedia situaţia.

7. Fiecare stat va ordona deschiderea unei anchete, care să fie efectuată de către sau în faţa uneia sau a mai multor persoane calificate în mod corespunzător, asupra oricărui accident pe mare sau incident de navigaţie survenit în marea liberă, în care este implicată o navă purtând pavilionul său şi care a cauzat pierderea de vieţi omeneşti sau a produs răniri grave cărora le-au căzut victimă cetăţenii unui alt stat, sau pagube serioase unor nave sau instalaţii ale altui stat sau mediului marin. Statul pavilionului şi celălalt stat vor coopera la efectuarea oricărei anchete conduse de acesta din urmă, cu privire la orice accident pe mare sau incident de navigaţie de acest fel.

ARTICOLUL 95

Imunitatea navelor de război în marea liberă

Navele de război se bucură în marea liberă de imunitate completă de jurisdicţie faţă de orice alt stat decât statul pavilionului.

ARTICOLUL 96

Imunitatea navelor afectate în mod exclusiv unui serviciu public necomercial

Navele aparţinând unui stat sau exploatate de acesta şi afectate exclusiv unui serviciu public necomercial se bucură, în marea liberă, de imunitate completă de jurisdicţie faţă de oricare alt stat decât statul pavilionului.

ARTICOLUL 97

Jurisdicţia penală în materie de abordaj sau în ce priveşte orice alt incident de navigaţie maritimă

1. În caz de abordaj sau de orice alt incident de navigaţie maritimă în marea liberă, de natură să angajeze responsabilitatea penală sau disciplinară a căpitanului sau a oricărei alte persoane în serviciul navei, nici o urmărire penală sau disciplinară nu poate fi intentată decât înaintea autorităţilor judiciare sau administrative, fie ale statului pavilionului, fie ale statului a cărui cetăţenie o au cei în cauză.

2. În materie disciplinară, statul care a eliberat un brevet de comandant, un certificat de capacitate sau permis este singurul competent să pronunţe, cu respectarea căilor legale, retragerea acestor certificate, chiar dacă titularul nu are cetăţenia acestui stat.

3. Nu se poate ordona reţinerea sau imobilizarea navei, chiar în executarea actelor de anchetă, de către alte autorităţi decât acelea ale statului pavilionului.

ARTICOLUL 98

Obligaţia de a acorda asistenţă

1. Orice stat trebuie să ceară căpitanului navei care navighează sub pavilionul său, în măsura în care este posibil, fără a se pune în primejdie serioasă nava, echipajul sau pasagerii:

a) să acorde asistenţă oricărei persoane aflate în pericol pe mare;

b) să se îndrepte cu toată viteza posibilă în ajutorul persoanelor în primejdie, dacă este informat că ele au nevoie de ajutor, în măsura în care se poate conta în mod rezonabil pe această acţiune din partea sa;

c) în caz de abordaj, să acorde asistenţă celeilalte nave, echipajului sau pasagerilor săi şi, în măsura posibilului, să indice celeilalte nave numele propriei sale nave, portul de înregistrare al propriei nave şi portul cel mai apropiat la care va ajunge.

2. Toate statele riverane vor favoriza crearea şi funcţionarea unui serviciu permanent de căutare şi salvare, adecvat şi eficace, pentru asigurarea securităţii maritime şi aeriene şi, dacă este cazul, vor colabora în acest scop cu vecinii lor în cadrul unor aranjamente regionale.

ARTICOLUL 99

Interdicţia transportului de sclavi

Fiecare stat va lua măsuri eficace pentru a preveni şi reprima transportul de sclavi pe vasele autorizate să arboreze pavilionul său şi pentru a împiedica uzurparea pavilionului său în acest scop. Orice sclav care se refugiază pe o navă, oricare ar fi pavilionul acesteia, este liber ipso facto.

ARTICOLUL 100

Obligaţia de a coopera la reprimarea pirateriei

Toate statele vor coopera, în măsura posibilului, la reprimarea pirateriei pe marea liberă sau în orice alt loc care nu se află sub jurisdicţia vreunui stat.

ARTICOLUL 101

Definiţia pirateriei

Prin piraterie se înţelege oricare dintre actele următoare:

a) orice act ilicit de violenţă sau de detenţiune, sau orice jefuire, comise de echipajul sau de pasagerii unei nave particulare sau ai unei aeronave particulare, acţionând în scopuri personale, şi îndreptate:

(i) împotriva unei alte nave sau aeronave, sau împotriva persoanelor sau bunurilor de la bordul acestora, în marea liberă;

(ii) împotriva unei nave sau aeronave, a persoanelor sau bunurilor, într-un loc care nu se află sub jurisdicţia vreunui stat;

b) orice act de participare voluntară la folosirea unei nave sau aeronave, când autorul are cunoştinţă despre fapte din care decurge că această navă sau aeronavă este o navă sau aeronavă pirat;

c) orice act care are ca scop să incite la comiterea actelor definite la lit. a) sau b) sau care este comis cu intenţia de a le facilita.

ARTICOLUL 102

Pirateria comisă de o navă de război, o navă de stat sau de o aeronavă de stat al cărei echipaj s-a răzvrătit

Actele de piraterie, astfel cum sunt definite la art. 101, săvârşite de o navă de război, o navă de stat sau o aeronavă de stat al cărei echipaj răzvrătit a preluat controlul sunt asimilate actelor comise de o navă sau o aeronavă particulară.

ARTICOLUL 103

Definiţia unei nave sau aeronave pirat

Sunt considerate ca nave sau aeronave pirat navele sau aeronavele de care persoanele sub controlul cărora se găsesc efectiv intenţionează să se servească pentru a comite unul dintre actele vizate la art. 101. În aceeaşi situaţie se află şi navele sau aeronavele care au servit la comiterea unor astfel de acte, atât timp cât ele rămân sub controlul persoanelor vinovate de aceste acte.

ARTICOLUL 104

Menţinerea sau pierderea naţionalităţii unei nave sau aeronave pirat

O navă sau o aeronavă devenită pirat îşi poate menţine naţionalitatea. Menţinerea sau pierderea naţionalităţii sunt determinate de dreptul intern al statului care i-a conferit-o.

ARTICOLUL 105

Reţinerea unei nave sau a unei aeronave pirat

Orice stat poate, în marea liberă sau în orice alt loc care nu se află sub jurisdicţia vreunui stat, să reţină o navă sau o aeronavă pirat, sau o navă ori o

aeronavă capturată în urma unui act de piraterie şi care este în mâinile piraţilor, să aresteze persoanele şi să sechestreze bunurile care se găsesc la bord. Tribunalele statului care a efectuat reţinerea pot să se pronunţe asupra pedepselor de aplicat, precum şi asupra măsurilor de luat în ceea ce priveşte nava, aeronava sau bunurile, sub rezerva drepturilor persoanelor terţe de bună-credinţă.

ARTICOLUL 106

Responsabilitatea în caz de reţinere arbitrară

Când reţinerea unei nave sau aeronave suspecte de piraterie a fost efectuată fără un motiv întemeiat, statul care a procedat astfel este răspunzător, faţă de statul a cărui naţionalitate o are nava sau aeronava, de orice pierdere sau pagubă cauzată prin aceasta.

ARTICOLUL 107

Nave şi aeronave care au dreptul de a efectua o reţinere pentru motive de piraterie

O reţinere pentru motive de piraterie nu poate fi executată decât de navele de război sau aeronavele militare, sau de alte nave sau aeronave purtând semnele distinctive exterioare, indicând clar că sunt afectate unui serviciu public, şi care sunt autorizate în acest scop.

ARTICOLUL 108

Trafic ilicit de stupefiante şi de substanţe psihotrope

1. Toate statele vor coopera la reprimarea traficului ilicit de stupefiante şi de substanţe psihotrope practicat de nave, în marea liberă, cu încălcarea convenţiilor internaţionale.

2. Orice stat care are motive serioase de a crede că o navă care-i poartă pavilionul practică traficul ilicit de stupefiante sau de substanţe psihotrope poate solicita cooperarea altor state pentru a pune capăt acestui trafic.

ARTICOLUL 109

Emisiuni neautorizate difuzate din marea liberă

1. Toate statele vor coopera la reprimarea emisiunilor neautorizate difuzate din marea liberă.

2. În sensul prezentei convenţii, prin emisiuni neautorizate se înţelege emisiunile de radio sau de televiziune destinate a fi recepţionate de marele public, difuzate de pe o navă sau o instalaţie din marea liberă, cu încălcarea reglementărilor internaţionale, cu excepţia transmiterii apelurilor de salvare.

3. Oricare persoană care difuzează emisiuni neautorizate poate fi urmărită în justiţie de:

a) statul sub pavilionul căruia se află nava emiţătoare;

b) statul de înmatriculare a instalaţiei;

c) statul al cărui cetăţean este persoana în cauză;

d) orice stat în care pot fi captate emisiunile;

e) orice stat ale cărui comunicaţii radio autorizate sunt bruiate de aceste emisiuni.

4. În marea liberă, un stat având drept de jurisdicţie, conform paragrafului 3, poate, în conformitate cu art. 110, să aresteze orice persoană sau să imobilizeze orice navă care difuzează emisiuni neautorizate şi să sechestreze aparatajul de emisie.

ARTICOLUL 110

Dreptul de vizită

1. În afara cazurilor în care intervenţia este bazată pe puteri acordate prin tratat, o navă de război care întâlneşte în marea liberă o navă străină, alta decât o navă care se bucură de imunitatea prevăzută la art. 95 şi 96, nu o poate supune controlului decât dacă are motive serioase de a bănui că această navă:

a) practică pirateria;

b) practică transportul de sclavi;

c) serveşte unor emisiuni neautorizate, iar statul pavilionului navei de război are drept de jurisdicţie conform art. 109;

d) este fără naţionalitate; sau

e) este în realitate o navă de aceeaşi naţionalitate cu nava de război, deşi poartă un pavilion străin sau refuză să arboreze pavilionul său.

2. În cazurile vizate de paragraful 1, nava de război poate proceda la verificarea documentelor, autorizând purtarea pavilionului. În acest scop, ea poate trimite la nava suspectă o ambarcaţiune sub comanda unui ofiţer. Dacă, după verificarea documentelor, bănuielile persistă, ea poate să continue controlul la bordul navei, acţionând cu toată consideraţia posibilă.

3. Dacă bănuielile se dovedesc neîntemeiate, nava supusă controlului este despăgubită pentru orice eventuală pierdere sau pagubă, cu condiţia ca ea să nu fi comis nici un act care să o facă suspectă.

4. Prezentele dispoziţii se aplică mutatis mutandis aeronavelor militare.

5. Prezentele dispoziţii se aplică, de asemenea, oricăror alte nave sau aeronave autorizate în mod corespunzător, care poartă semne distinctive exterioare, indicând clar că sunt afectate unui serviciu public.

ARTICOLUL 111

Dreptul de urmărire

1. Urmărirea unei nave străine poate fi întreprinsă dacă autorităţile competente ale statului riveran au motive întemeiate să creadă că această navă a contravenit legilor şi reglementărilor acestui stat. Această urmărire trebuie să înceapă când nava străină sau una dintre ambarcaţiunile sale se află în apele interioare, în apele arhipelagice, în marea teritorială sau în zona contiguă a statului care întreprinde urmărirea şi nu poate să fie continuată dincolo de limitele mării teritoriale sau ale zonei contigue decât cu condiţia să nu fi fost întreruptă. Nu este necesar ca nava care ordonă oprirea unei nave străine ce navighează în marea teritorială sau în zona contiguă să se

găsească, de asemenea, acolo în momentul în care nava vizată primeşte ordinul de oprire. Dacă nava străină se găseşte în zona contiguă, astfel cum este definită la art. 33, urmărirea nu poate fi începută decât dacă ea a încălcat drepturile care sunt protejate prin instituirea acestei zone.

2. Dreptul de urmărire se aplică mutatis mutandis încălcărilor legilor şi reglementărilor statului riveran, aplicabile, conform convenţiei, zonei economice exclusive sau platoului continental, inclusiv zonelor de securitate care înconjoară instalaţiile situate pe platoul continental, dacă aceste încălcări au fost comise în zonele menţionate.

3. Dreptul de urmărire încetează de îndată ce nava urmărită intră în marea teritorială a propriului stat sau a unui alt stat.

4. Urmărirea nu se consideră începută decât dacă nava care urmăreşte s-a asigurat, prin toate mijloacele utilizabile de care dispune, că nava urmărită sau una dintre ambarcaţiunile sale, sau alte ambarcaţiuni care acţionează împreună şi folosesc nava urmărită ca navă-bază se găsesc în interiorul limitelor mării teritoriale sau, după caz, în zona contiguă, în zona economică exclusivă sau deasupra platoului continental. Urmărirea nu poate fi începută decât după emiterea unui semnal de oprire, vizual sau sonor, dat la o distanţă care să permită navei în cauză să-l perceapă.

5. Dreptul de urmărire nu poate fi exercitat decât de navele de război sau de aeronavele militare, sau de alte nave sau aeronave purtând semne exterioare care să indice clar că sunt afectate unui serviciu public şi că sunt autorizate în acest scop.

6. În cazul în care nava este urmărită de o aeronavă:

a) dispoziţiile paragrafelor 1-4 se aplică mutatis mutandis;

b) aeronava care dă ordinul de oprire trebuie ea însăşi să urmărească nava până ce o navă sau o altă aeronavă a statului riveran, avertizată de prima aeronavă, soseşte la faţa locului pentru a continua urmărirea, în afară de cazul în care aeronava nu poate ea însăşi să reţină nava. Pentru a justifica oprirea unei nave în afara mării teritoriale nu este suficient ca aceasta să fi fost doar reperată de aeronavă că ar fi comis o încălcare sau ca fiind suspectă de încălcare; mai este necesar ca ea să fi fost, totodată, avertizată să oprească şi urmărită de aeronava care a reperat-o sau de alte aeronave ori nave, fără ca urmărirea să fi fost întreruptă.

7. Eliberarea unei nave, reţinută în cadrul jurisdicţiei unui stat şi escortată către un port al acestui stat în vederea anchetării de către autorităţile competente, nu poate să fie cerută numai pentru motivul că nava, în cursul călătoriei sale, a fost escortată în timp ce traversa o parte a zonei economice exclusive sau a mării libere, dacă acest fapt a fost impus de împrejurări.

8. O navă care a fost oprită sau reţinută în afara mării teritoriale, în împrejurări care nu justifică exercitarea dreptului de urmărire, trebuie să fie despăgubită pentru orice eventuală pierdere sau pagubă.

ARTICOLUL 112

Dreptul de a pune cabluri sau conducte submarine

1. Orice stat are dreptul de a pune cabluri sau conducte submarine pe fundul mării libere, dincolo de platoul continental.
2. Dispoziţiile art. 79 paragraful 5 se aplică acestor cabluri şi conducte.

ARTICOLUL 113
Ruperea sau deteriorarea unui cablu sau a unei conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile şi reglementările necesare pentru ca ruperea sau deteriorarea de către o navă purtând pavilionul său sau de către o persoană supusă jurisdicţiei sale, făcută în mod intenţionat sau prin neglijenţă culpabilă, a unui cablu de înaltă tensiune sau a unei conducte submarine în marea liberă, ca şi a unui cablu telefonic sau telegrafic submarin, care ar putea avea drept rezultat perturbarea sau întreruperea comunicaţiilor telegrafice sau telefonice, să constituie încălcări pasibile de sancţionare. Această dispoziţie se aplică, de asemenea, oricărui comportament susceptibil de a provoca ruperea sau deteriorarea unor asemenea cabluri sau conducte sau urmărind aceasta în mod deliberat. Totuşi ele nu se aplică dacă ruptura sau deteriorarea unor asemenea cabluri sau conducte s-a făcut de către persoane care, după ce au luat toate măsurile de precauţie necesare pentru a le evita, nu au acţionat decât în scopul legitim de a-şi salva viaţa sau nava.

ARTICOLUL 114
Ruperea sau deteriorarea unui cablu sau a unei conducte submarine de către proprietarul unui alt cablu sau conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile şi reglementările necesare pentru ca, în caz de rupere sau de deteriorare în marea liberă a unui cablu sau a unei conducte submarine, cauzată prin punerea unui alt cablu sau a unei alte conducte aparţinând unei persoane aflate sub jurisdicţia sa, persoana respectivă să suporte cheltuielile de reparare a daunelor pe care le-a provocat.

ARTICOLUL 115
Despăgubirea pentru pierderile provocate de evitarea deteriorării unui cablu sau a unei conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile şi reglementările necesare pentru ca proprietarul unei nave care face dovada că a sacrificat o ancoră, o plasă sau o altă unealtă de pescuit pentru a nu aduce pagube unui cablu sau unei conducte submarine să fie despăgubit de proprietarul cablului sau al conductei, cu condiţia ca proprietarul navei să fi luat în prealabil toate măsurile de precauţie rezonabile.

Secţiunea a 2-a
Conservarea şi gestionarea resurselor biologice ale mării libere

ARTICOLUL 116
Dreptul de pescuit în marea liberă

Toate statele au dreptul ca cetăţenii lor să exercite pescuitul în marea liberă, sub rezerva:

a) obligaţiilor lor convenţionale;

b) drepturilor şi obligaţiilor, precum şi intereselor statelor riverane, aşa cum sunt prevăzute, între altele, la art. 63 paragraful 2 şi la art. 64-67; şi

c) dispoziţiilor prezentei secţiuni.

ARTICOLUL 117

Obligaţia statelor de a lua faţă de cetăţenii lor măsuri de conservare a resurselor biologice ale mării libere

Toate statele sunt obligate să adopte măsuri aplicabile cetăţenilor lor, care pot să fie necesare pentru conservarea resurselor biologice ale mării libere, sau să coopereze cu alte state pentru adoptarea unor asemenea măsuri.

ARTICOLUL 118

Cooperarea statelor în conservarea şi gestionarea resurselor biologice

Statele vor coopera pentru conservarea şi gestionarea resurselor biologice în marea liberă. Statele ai căror cetăţeni exploatează resurse biologice diferite situate în aceeaşi zonă sau resurse biologice identice vor negocia în vederea adoptării măsurilor necesare conservării resurselor respective. În acest scop, ele vor coopera, dacă este nevoie, pentru a crea organizaţii de pescuit subregionale sau regionale.

ARTICOLUL 119

Conservarea resurselor biologice ale mării libere

1. Atunci când fixează volumul autorizat al capturilor şi iau alte măsuri în vederea conservării resurselor biologice ale mării libere, statele:

a) urmăresc, pe baza datelor ştiinţifice disponibile cele mai sigure, să menţină sau să restabilească stocurile de specii exploatate la niveluri care să asigure randamentul constant maxim, având în vedere factorii ecologici şi economici pertinenţi, inclusiv nevoile speciale ale statelor în curs de dezvoltare, şi ţinând seama de metodele în materie de pescuit, de interdependenţa stocurilor şi de toate normele minime internaţionale, general recomandate pe plan subregional, regional sau mondial;

b) iau în considerare efectele acestor măsuri asupra speciilor asociate speciilor exploatate sau dependente de acestea, în vederea menţinerii sau restabilirii stocurilor acestor specii asociate sau dependente la un asemenea nivel încât reproducerea lor să nu poată fi pusă în mod serios în pericol.

2. Informaţiile ştiinţifice disponibile, statisticile referitoare la capturi şi la efortul de pescuit şi celelalte date privind conservarea stocurilor de peşte vor fi difuzate şi schimbate cu regularitate prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente subregionale, regionale sau mondiale, după cum este cazul, şi cu participarea tuturor statelor interesate.

3. Statele interesate vor veghea ca măsurile de conservare şi aplicarea lor să nu antreneze nici o discriminare de drept sau de fapt împotriva vreunui pescar, oricare ar fi statul al cărui cetăţean este.

ARTICOLUL 120

Mamifere marine

Prevederile art. 65 se aplică, de asemenea, la conservarea şi gestionarea mamiferelor marine în marea liberă.

Partea a VIII-a

Regimul insulelor

ARTICOLUL 121

Regimul insulelor

1. O insulă este o întindere naturală de pământ înconjurată de apă, care rămâne descoperită în timpul fluxului.

2. Sub rezerva paragrafului 3, marea teritorială, zona contiguă, zona economică exclusivă şi platoul continental al unei insule sunt delimitate conform dispoziţiilor prezentei convenţii, aplicabile altor întinderi terestre.

3. Stâncile care nu sunt propice locuirii umane sau unei vieţi economice proprii nu au zonă economică exclusivă şi nici platou continental.

Partea a IX-a

Mări închise sau semiînchise

ARTICOLUL 122

Definiţie

În sensul prezentei convenţii, prin expresia mare închisă sau semiînchisă se înţelege un golf, un bazin sau o mare, înconjurate de mai multe state şi legate de o altă mare sau de ocean printr-un pasaj îngust sau format, în întregime sau în principal, de mările teritoriale şi zonele economice exclusive ale mai multor state.

ARTICOLUL 123

Cooperarea între statele riverane la mări închise sau semiînchise

Statele riverane la o mare închisă sau semiînchisă ar trebui să coopereze între ele în exercitarea drepturilor şi executarea obligaţiilor care le revin conform prezentei convenţii. În acest scop, ele se vor strădui, direct sau prin intermediul unei organizaţii regionale corespunzătoare:

a) să coordoneze gestionarea, conservarea, explorarea şi exploatarea resurselor biologice ale mării;

b) să-şi coordoneze exercitarea drepturilor şi executarea obligaţiilor ce le revin în ce priveşte protecţia şi apărarea mediului marin;

c) să-şi coordoneze politica în materie de cercetare ştiinţifică şi să efectueze, dacă este cazul, programe comune de cercetare ştiinţifică în zona respectivă;

d) să invite, dacă va fi cazul, alte state sau organizaţii internaţionale interesate să coopereze cu ele în aplicarea prezentului articol.

Partea a X-a

Dreptul de acces al statelor fără litoral la mare
şi de la mare şi libertatea de tranzit

ARTICOLUL 124

Sensul termenilor

1. În sensul prezentei convenţii, se înţelege prin:

a) stat fără litoral, orice stat care nu posedă ţărmuri maritime;

b) stat de tranzit, orice stat, cu sau fără ţărmuri maritime, situat între un stat fără litoral şi mare, prin teritoriul căruia trece traficul în tranzit;

c) trafic în tranzit, tranzitul de persoane, de bagaje, de bunuri şi de mijloace de transport prin teritoriul unuia sau al mai multor state de tranzit, când trecerea prin acest teritoriu, cu sau fără transbordare, depozitare, întrerupere de încărcătură sau schimbarea modului de transport, nu reprezintă decât o fracţiune dintr-o călătorie completă care începe sau se termină pe teritoriul statului fără litoral;

d) mijloace de transport:

(i) orice material feroviar rulant, navele care servesc navigaţiei maritime, pe lacuri sau fluviale şi vehiculele rutiere;

(ii) acolo unde condiţiile locale o impun, hamalii şi animalele de povară.

2. Statele fără litoral şi statele de tranzit pot conveni includerea în mijloacele de transport a conductelor petroliere şi a celor de gaze şi a mijloacelor de transport, altele decât cele menţionate la paragraful 1.

ARTICOLUL 125

Dreptul de acces la mare şi de la mare şi libertatea de tranzit

1. Statele fără litoral au dreptul de acces la mare şi de la mare pentru a exercita drepturile prevăzute în convenţie, inclusiv cele relative la libertatea mării libere şi la patrimoniul comun al umanităţii. În acest scop, ele se bucură de libertatea de tranzit prin teritoriul statelor de tranzit cu orice mijloace de transport.

2. Condiţiile şi modalităţile exercitării libertăţii de tranzit vor fi convenite între statele fără litoral şi statele de tranzit interesate, pe cale de acorduri bilaterale, subregionale sau regionale.

3. În exercitarea deplinei suveranităţi pe teritoriul lor, statele de tranzit au dreptul de a lua toate măsurile pentru a se asigura că drepturile şi facilităţile stipulate în prezenta parte, în favoarea statelor fără litoral, nu aduc în nici un fel atingere intereselor lor legitime.

ARTICOLUL 126

Excluderea de la aplicare a clauzei naţiunii celei mai favorizate

Dispoziţiile prezentei convenţii, precum şi acordurile speciale referitoare la

exercitarea dreptului de acces la şi de la mare, care prevăd drepturi şi facilităţi în favoarea statelor fără litoral datorită situaţiei lor geografice deosebite, sunt excluse de la aplicarea clauzei naţiunii celei mai favorizate.

ARTICOLUL 127

Taxe vamale, taxe şi alte redevenţe

1. Traficul în tranzit nu este supus nici unui fel de taxe vamale, taxe sau alte redevenţe, cu excepţia drepturilor percepute pentru servicii particulare în legătură cu acest trafic.

2. Mijloacele de transport în tranzit şi celelalte facilităţi de tranzit prevăzute pentru statul fără litoral şi folosite de către acesta nu vor fi supuse unor taxe sau revedenţe mai mari decât cele percepute pentru folosirea mijloacelor de transport ale statului de tranzit.

ARTICOLUL 128

Zonele libere şi alte facilităţi vamale

Pentru a facilita traficul în tranzit, pot fi prevăzute zone libere sau alte facilităţi vamale în porturile de intrare şi de ieşire ale statelor de tranzit, prin acorduri între aceste state şi statele fără litoral.

ARTICOLUL 129

Cooperarea în construirea şi ameliorarea mijloacelor de transport

Dacă în statul de tranzit nu există mijloace de transport care să permită exercitarea efectivă a libertăţii de tranzit sau dacă mijloacele existente, inclusiv instalaţiile şi echipamentele portuare, sunt neadecvate într-o privinţă oarecare, statul de tranzit şi statul fără litoral interesat pot coopera pentru construirea acestora sau ameliorarea celor existente.

ARTICOLUL 130

Măsuri pentru evitarea întârzierilor sau a dificultăţilor cu caracter tehnic la efectuarea traficului în tranzit sau pentru eliminarea cauzelor acestora

1. Statul de tranzit va lua toate măsurile corespunzătoare pentru evitarea întârzierilor sau a altor dificultăţi cu caracter tehnic în efectuarea traficului în tranzit.

2. Dacă survin întârzieri sau dificultăţi, autorităţile competente ale statului de tranzit şi cele ale statului fără litoral vor coopera pentru eliminarea rapidă a cauzelor acestora.

ARTICOLUL 131

Egalitatea de tratament în porturile maritime

Navele care poartă pavilionul unui stat fără litoral se bucură de un tratament egal cu cel care este acordat celorlalte nave străine în porturile maritime.

ARTICOLUL 132
Acordarea de facilităţi de tranzit mai largi
Prezenta convenţie nu implică în nici un fel retragerea facilităţilor de tranzit, care sunt mai extinse decât acelea care sunt prevăzute de prezenta convenţie, care sunt convenite între statele părţi la prezenta convenţie sau acordate de un stat parte. De asemenea, prezenta convenţie nu interzice în nici un fel statelor părţi de a acorda în viitor facilităţi mai extinse.

Partea a XI-a
Zona
Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 133
Sensul termenilor
În sensul prezentei părţi:
a) prin resurse se înţelege toate resursele minerale solide, lichide sau gazoase in situ care, în zonă, se găsesc pe fundul mărilor sau în subsolul acestora, inclusiv nodulii polimetalici;
b) resursele, o dată ce au fost extrase din zonă, sunt denumite minerale.

ARTICOLUL 134
Câmpul de aplicare a prezentei părţi
1. Această parte a prezentei convenţii se aplică zonei.
2. Activităţile desfăşurate în zonă sunt guvernate de prevederile prezentei părţi.
3. Depunerea hărţilor sau a listelor de coordonate geografice care indică amplasarea limitelor vizate la primul articol paragraful 1, ca şi asigurarea publicităţii acestor hărţi şi liste, sunt guvernate de prevederile părţii a VI-a.
4. Nici o dispoziţie a prezentului articol nu afectează definirea limitei exterioare a platoului continental, conform părţii a VI-a, sau validitatea acordurilor referitoare la delimitarea între statele ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau se află faţă în faţă.

ARTICOLUL 135
Regimul juridic al apelor şi al spaţiului aerian de deasupra lor
Prevederile acestei părţi a prezentei convenţii şi drepturile care sunt acordate sau sunt exercitate în conformitate cu aceasta nu afectează regimul juridic al apelor de deasupra zonei sau al spaţiului aerian situat deasupra acestor ape.

Secţiunea a 2-a
Principiile care reglementează zona

ARTICOLUL 136

Patrimoniul comun al umanităţii

Zona şi resursele sale sunt patrimoniu comun al umanităţii.

ARTICOLUL 137

Regimul juridic al zonei şi al resurselor sale

1. Nici un stat nu poate să revendice sau să exercite suveranitate sau drepturi suverane asupra unei părţi oarecare a zonei sau asupra resurselor sale; nici un stat şi nici o persoană fizică sau juridică nu poate să-şi însuşească vreo parte oarecare a zonei sau a resurselor sale. Nici o asemenea revendicare, nici o exercitare a suveranităţii sau a unor drepturi suverane şi nici un act de apropiere nu vor fi recunoscute.

2. Toate drepturile asupra resurselor zonei aparţin întregii umanităţi în numele căreia va acţiona autoritatea. Aceste resurse sunt inalienabile. Mineralele extrase din zonă pot fi totuşi înstrăinate, însă numai în conformitate cu această parte şi cu regulile, reglementările şi procedurile adoptate de către autoritate.

3. Nici un stat şi nici o persoană fizică sau juridică nu poate să revendice, să dobândească sau să exercite drepturi asupra mineralelor extrase din zonă, decât în conformitate cu prevederile prezentei părţi. Drepturile revendicate, dobândite sau exercitate în alt mod nu vor fi recunoscute.

ARTICOLUL 138

Conduita generală a statelor cu privire la zonă

În conduita lor generală cu privire la zonă, statele se vor conforma prezentei părţi, principiilor enunţate în Carta Naţiunilor Unite şi celorlalte reguli de drept internaţional, manifestând preocupare pentru menţinerea păcii şi securităţii, pentru promovarea cooperării internaţionale şi a înţelegerii reciproce.

ARTICOLUL 139

Obligaţia de a veghea la respectarea dispoziţiilor convenţiei şi responsabilitatea în caz de daune

1. Statelor părţi le revine obligaţia de a veghea ca activităţile desfăşurate în zonă, fie de către ele însele, fie de către întreprinderile lor de stat sau de către persoane fizice sau juridice care posedă naţionalitatea lor ori sunt controlate în mod efectiv de către ele sau de către cetăţenii lor, să fie conforme cu dispoziţiile prezentei părţi. Aceeaşi obligaţie revine şi organizaţiilor internaţionale pentru activităţile pe care acestea le desfăşoară în zonă.

2. Fără a contraveni principiilor de drept internaţional şi prevederilor art. 22 din anexa nr. III, un stat parte sau o organizaţie internaţională va răspunde pentru daunele rezultate în urma nerespectării obligaţiilor care le revin în conformitate cu prezenta parte; statele părţi sau organizaţiile internaţionale care acţionează împreună îşi asumă această răspundere împreună şi solidar. Totuşi, statul parte nu este răspunzător de daunele rezultate din încălcarea obligaţiei de către o persoană garantată de el conform art. 153 paragraful 2 lit. b), dacă a luat toate măsurile necesare şi corespunzătoare pentru a asigura respectarea

efectivă a prevederilor prezentei părţi şi ale anexelor pertinente, aşa cum prevăd art. 153 paragraful 4 şi art. 4 paragraful 3 din anexa nr. III.

3. Statele părţi care sunt membre ale organizaţiilor internaţionale vor lua măsuri corespunzătoare pentru a asigura aplicarea prezentului articol în ceea ce priveşte aceste organizaţii.

ARTICOLUL 140

Interesul umanităţii

1. Activităţile din zonă vor fi desfăşurate, aşa cum este prevăzut în mod expres în prezenta parte, în interesul întregii umanităţi, independent de situaţia geografică a statelor, fie că este vorba de state riverane sau de ţări fără litoral, şi ţinând seama în mod deosebit de interesele şi nevoile statelor în curs de dezvoltare şi ale popoarelor care nu au dobândit deplina independenţă sau un regim de autonomie recunoscut de Naţiunile Unite, conform Rezoluţiei nr. 1.514/XV şi altor rezoluţii pertinente ale adunării generale.

2. Autoritatea va asigura împărţirea echitabilă, pe baze nediscriminatorii, a avantajelor financiare şi a altor avantaje economice rezultate din activităţile desfăşurate în zonă, printr-un mecanism corespunzător, conform art. 160 paragraful 2 lit. f) pct. (i).

ARTICOLUL 141

Utilizarea zonei în scopuri exclusiv paşnice

Zona este deschisă utilizării în scopuri exclusiv paşnice de către toate statele, fie că este vorba de state riverane sau de state fără litoral, fără discriminări şi fără a se aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei părţi.

ARTICOLUL 142

Drepturile şi interesele legitime ale statelor riverane

1. În cazul zăcămintelor de resurse ale zonei, ce se extind dincolo de limitele acesteia, activităţile din zonă se vor desfăşura ţinând seama în modul cuvenit de drepturile şi de interesele legitime ale statului riveran sub jurisdicţia căruia se întind aceste zăcăminte.

2. Se va institui un sistem de consultări cu statul interesat, inclusiv de notificare prealabilă, pentru a se evita orice încălcare a acestor drepturi şi interese. În cazul în care activităţile desfăşurate în zonă pot antrena exploatarea unor resurse ce se găsesc în limitele jurisdicţiei naţionale a unui stat riveran, este necesar consimţământul prealabil al acestuia.

3. Prevederile prezentei părţi şi drepturile acordate sau exercitate în virtutea acestora nu vor afecta dreptul statelor riverane de a lua măsurile compatibile cu dispoziţiile pertinente ale părţii a XII-a, care pot să fie necesare pentru a preveni, a atenua sau elimina un pericol grav şi iminent pentru litoralul lor sau pentru interese conexe care s-ar datora unei poluări sau ameninţări de poluare rezultând din activităţile duse în zonă sau din orice alte accidente cauzate prin asemenea activităţi.

ARTICOLUL 143

Cercetarea ştiinţifică marină

1. Cercetarea ştiinţifică marină în zonă se va efectua în scopuri exclusiv paşnice şi în interesul întregii umanităţi în conformitate cu partea a XIII-a.

2. Autoritatea poate efectua cercetări ştiinţifice marine asupra zonei şi resurselor sale şi poate încheia contracte în acest scop. Ea va favoriza şi încuraja cercetări ştiinţifice marine în zonă şi va coordona şi difuza rezultatele acestor cercetări şi analize, atunci când sunt disponibile.

3. Statele părţi pot să efectueze cercetări ştiinţifice marine în zonă. Ele vor favoriza cooperarea internaţională în domeniul cercetării ştiinţifice marine în zonă:

a) participând la programe internaţionale şi încurajând cooperarea în domeniul cercetării ştiinţifice marine efectuate de personalul diferitelor ţări şi de cel al autorităţii;

b) veghind ca programele să fie elaborate prin intermediul autorităţii sau al altor organizaţii internaţionale, după caz, în folosul statelor în curs de dezvoltare şi al statelor mai puţin avansate din punct de vedere tehnologic, în vederea:

(i) întăririi potenţialului lor de cercetări;

(ii) formării personalului lor şi al autorităţii în domeniul tehnicilor şi al aplicaţiilor cercetării;

(iii) favorizării antrenării personalului lor calificat la activităţile de cercetare desfăşurate în zonă;

c) difuzând în mod efectiv rezultatele cercetărilor şi analizelor, atunci când sunt disponibile, prin intermediul autorităţii sau al altor mecanisme internaţionale, după caz.

ARTICOLUL 144

Transferul de tehnologie

1. Conform convenţiei, autoritatea ia măsuri:

a) pentru a obţine tehnologiile şi cunoştinţele ştiinţifice referitoare la activităţile desfăşurate în zonă; şi

b) pentru a favoriza şi a încuraja transferul, către statele în curs de dezvoltare, a acestor tehnologii şi cunoştinţe ştiinţifice, în aşa fel încât toate statele părţi să poată beneficia de ele.

2. În acest scop, autoritatea şi statele părţi vor coopera pentru promovarea transferului de tehnologie şi de cunoştinţe ştiinţifice referitoare la activităţile desfăşurate în zonă, astfel ca întreprinderea şi toate statele părţi să poată beneficia de ele. Îndeosebi, ele vor iniţia şi încuraja:

a) programe pentru transferul către întreprindere şi către ţările în curs de dezvoltare de tehnologii referitoare la activităţile desfăşurate în zonă, inclusiv, între altele, facilitarea accesului întreprinderii şi al statelor în curs de dezvoltare la tehnologiile pertinente, potrivit unor modalităţi şi în condiţii juste şi rezonabile;

b) măsuri pentru a asigura dezvoltarea tehnologiilor întreprinderii şi a tehnologiilor indigene ale statelor în curs de dezvoltare şi în mod deosebit pentru a oferi personalului întreprinderii şi din aceste state posibilităţi de a se pregăti în domeniul ştiinţei şi tehnologiei marine şi de a participa pe deplin la activităţile desfăşurate în zonă.

ARTICOLUL 145

Protecţia mediului marin

În ce priveşte activităţile desfăşurate în zonă, vor fi luate, potrivit convenţiei, măsurile necesare pentru a asigura o protecţie eficace a mediului marin împotriva efectelor dăunătoare care pot rezulta din aceste activităţi. În acest scop, autoritatea adoptă regulile, reglementările şi procedurile corespunzătoare, îndeosebi pentru:

a) prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, inclusiv a litoralului, şi pentru a face faţă altor riscuri care îl ameninţă, precum şi oricărei perturbări a echilibrului ecologic al mediului marin, acordând o atenţie deosebită necesităţii de a-l proteja împotriva efectelor nocive ale unor activităţi, cum ar fi: forările, dragajele, excavaţiile, deversările de deşeuri, construirea şi exploatarea sau întreţinerea instalaţiilor, conductelor şi altor dispozitive utilizate pentru aceste activităţi;

b) protejarea şi conservarea resurselor naturale ale zonei şi prevenirea cauzării de pagube pentru flora şi fauna mediului marin.

ARTICOLUL 146

Protecţia vieţii omeneşti

În ceea ce priveşte activităţile desfăşurate în zonă, se vor lua măsurile necesare pentru a se asigura o protecţie eficace a vieţii omeneşti. În acest scop, autoritatea va adopta reguli, reglementări şi proceduri corespunzătoare pentru a completa dreptul internaţional existent cuprins în tratatele în materie.

ARTICOLUL 147

Compatibilitatea dintre activităţile desfăşurate în zonă şi celelalte activităţi întreprinse în mediul marin

1. Activităţile în zonă se vor desfăşura ţinând seama în mod rezonabil de celelalte activităţi întreprinse în mediul marin.

2. Instalaţiile utilizate pentru activităţile desfăşurate în zonă vor îndeplini următoarele condiţii:

a) vor fi montate, amplasate şi îndepărtate numai în conformitate cu dispoziţiile prezentei părţi şi în condiţiile fixate de regulile şi de reglementările adoptate de către autoritate. Montarea, amplasarea şi îndepărtarea lor vor fi notificate în mod corespunzător, iar mijloacele permanente pentru semnalarea prezenţei lor vor fi întreţinute;

b) nu vor fi amplasate în locuri în care ar putea să stânjenească folosirea căilor recunoscute de navigaţie de importanţă vitală pentru navigaţia internaţională sau în zonele de pescuit intensiv;

c) vor fi înconjurate de zone de securitate marcate în mod corespunzător prin balize, pentru a asigura securitatea instalaţiilor înseşi şi a navigaţiei. Configuraţia şi amplasamentul acestor zone de siguranţă se vor stabili astfel încât ele să nu formeze o centură care să împiedice accesul licit al navelor la anumite zone marine sau navigaţia în culoarele care servesc navigaţiei internaţionale;

d) vor fi utilizate în scopuri exclusiv paşnice;

e) aceste instalaţii nu au statut de insule. Ele nu au o mare teritorială proprie, iar prezenţa lor nu influenţează delimitarea mării teritoriale a zonei economice exclusive sau a platoului continental.

3. Celelalte activităţi întreprinse în mediul marin vor fi efectuate ţinând seama, în mod rezonabil, de activităţile din zonă.

ARTICOLUL 148

Participarea statelor în curs de dezvoltare la activităţile desfăşurate în zonă

Participarea efectivă a statelor în curs de dezvoltare la activităţile desfăşurate în zonă este încurajată, aşa cum se stipulează în mod specific în prezenta parte, ţinând seama, în mod cuvenit, de nevoile şi de interesele deosebite ale acestor state şi, mai ales, ale acelora dintre ele care sunt fără litoral sau sunt dezavantajate din punct de vedere geografic, pentru a le permite să depăşească obstacolele pe care le întâmpină datorită situaţiei lor defavorabile, mai ales datorită depărtării lor de zonă şi dificultăţilor de acces în zonă şi din aceasta.

ARTICOLUL 149

Obiecte arheologice şi istorice

Toate obiectele cu caracter arheologic sau istoric găsite în zonă sunt păstrate sau cedate în interesul întregii umanităţi, ţinându-se seama în mod deosebit de drepturile preferenţiale ale statului sau ale ţării de origine, sau ale statului de origine culturală ori ale statului de origine istorică sau arheologică.

Secţiunea a 3-a

Punerea în valoare a resurselor zonei

ARTICOLUL 150

Principii generale referitoare la activitatea în zonă

Activităţile din zonă vor fi desfăşurate, aşa cum se prevede în mod expres în prezenta parte, astfel încât să favorizeze dezvoltarea armonioasă a economiei mondiale şi creşterea echilibrată a comerţului internaţional, să promoveze cooperarea internaţională, pentru dezvoltarea generală a tuturor ţărilor, şi mai ales a statelor în curs de dezvoltare, şi, îndeosebi, în scopul de a asigura:

a) punerea în valoare a resurselor zonei;

b) gestionarea sistematică, sigură şi raţională a resurse lor zonei, veghind, îndeosebi, ca activităţile desfăşurate să fie eficiente şi în conformitate cu principiile judicioase de conservare, evitând orice risipă inutilă;

c) creşterea posibilităţii de participare la aceste activităţi, îndeosebi într-un mod compatibil cu art. 144 şi 148;

d) participarea autorităţii la veniturile şi la transferul de tehnologie către întreprindere şi către statele în curs de dezvoltare, conform convenţiei;

e) sporirea, în funcţie de necesităţi, a disponibilităţilor de minerale, produse pe baza resurselor zonei, concomitent cu mineralele provenind din alte resurse, pentru a asigura aprovizionarea consumatorilor cu asemenea minerale;

f) favorizarea, în ceea ce priveşte mineralele produse atât pe baza resurselor zonei, cât şi a altor resurse, unor preţuri juste şi stabile, remuneratorii pentru producători şi juste pentru consumatori, şi asigurarea pe termen lung a echilibrului dintre ofertă şi cerere;

g) acordarea de posibilităţi tot mai mari pentru toate statele părţi, indiferent de sistemul lor social şi economic sau de situarea lor geografică, de a participa la punerea în valoare a resurselor zonei şi prevenirea monopolizării activităţilor desfăşurate în zonă;

h) protejarea statelor în curs de dezvoltare împotriva efectelor defavorabile pe care le-ar putea avea asupra economiilor lor sau asupra câştigurilor lor din export, scăderea preţului unui mineral figurând printre cele extrase din zonă sau reducerea volumului exportului lor de asemenea minerale, în măsura în care aceste scăderi sau reduceri sunt datorate activităţilor desfăşurate în zonă, conform art. 151;

i) punerea în valoare a patrimoniului comun în interesul întregii umanităţi;

j) condiţii de acces pe pieţe pentru importul mineralelor produse pe baza resurselor zonei şi pentru importul de produse extrase din aceste minerale, care să nu fie mai favorabile decât condiţiile cele mai favorabile aplicabile importurilor provenite din alte resurse.

ARTICOLUL 151

Principii referitoare la producţie

1.

a) Fără a contraveni obiectivelor enunţate la art. 150 şi în vederea aplicării art. 150 lit. g), autoritatea, acţionând prin intermediul forurilor existente sau, dacă este nevoie, în cadrul unor noi aranjamente sau acorduri cu participarea tuturor părţilor interesate, inclusiv cu producătorii şi cu consumatorii, va lua măsurile necesare pentru a favoriza creşterea, eficacitatea şi stabilitatea pieţelor pentru produsele de bază rezultate din mineralele provenind din zonă, la preţuri remuneratorii pentru producători şi juste pentru consumatori. Toate statele părţi vor coopera în acest scop.

b) Autoritatea va avea dreptul să participe la orice conferinţă asupra produselor, ale cărei lucrări se referă la aceste produse de bază şi la care iau parte toate părţile interesate, inclusiv producătorii şi consumatorii. Ea are dreptul să devină parte la orice aranjament sau acord încheiat în cadrul unor

asemenea conferinţe. Ea va participa, pentru tot ceea ce priveşte producţia din zonă, la orice organ creat în baza unor asemenea aranjamente sau acorduri, în conformitate cu regulamentul interior al organului în cauză.

c) Autoritatea se va achita de obligaţiile care îi revin în conformitate cu aranjamentele sau cu acordurile menţionate mai sus, pentru a asigura aplicarea lor uniformă şi nediscriminatorie faţă de întreaga producţie de minerale în cauză, din zonă. Făcând aceasta, ea va acţiona într-un mod compatibil cu clauzele contractelor în vigoare şi cu dispoziţiile planurilor de lucrări aprobate de întreprindere.

2.

a) În timpul perioadei interimare specificate în paragraful 3, producţia comercială nu va începe pe baza unui plan de lucrări aprobat, decât dacă exploatantul a solicitat şi obţinut de la autoritate o autorizaţie de producţie; această autorizaţie nu poate fi cerută cu mai mult de 5 ani înainte de data planificată pentru începerea producţiei comerciale pe baza planului de lucrări, în afară de cazul în care autoritatea ar prescrie alt termen prin regulile, regulamentele şi procedurile sale, având în vedere natura şi calendarul de executare a proiectelor.

b) În cererea sa de autorizare, exploatantul va specifica cantitatea anuală de nichel pe care prevede că o va extrage în baza planului de lucrări aprobat. Cererea cuprinde un tabel de cheltuieli care, după primirea autorizaţiei, vor fi făcute de către exploatant şi care au fost calculate rezonabil, în aşa fel încât să-i permită să înceapă producţia comercială la data prevăzută.

c) În scopul aplicării prevederilor de la lit. a) şi b), autoritatea va adopta norme de eficacitate potrivit art. 17 din anexa nr. III.

d) Autoritatea va elibera o autorizaţie de producţie pentru cantitatea specificată în cerere, cu condiţia ca suma dintre această cantitate şi cantităţile autorizate mai înainte să nu depăşească, pentru un an oarecare de producţie din perioada interimară, plafonul producţiei de nichel, calculat conform paragrafului h), pentru anul în cursul căruia este eliberată autorizaţia.

e) O dată eliberată, autorizaţia de producţie şi cererea aprobată devin parte integrantă a planului de lucrări aprobat.

f) Dacă cererea de autorizare prezentată de către exploatant este respinsă în baza prevederilor de la lit. d), solicitantul va putea, oricând, să prezinte autorităţii o nouă cerere.

3. Perioada interimară începe cu 5 ani înainte de data de 1 ianuarie a anului prevăzut pentru începerea producţiei comerciale în baza planului de lucrări aprobat. În cazul în care începerea producţiei comerciale se amână cu un an faţă de cel prevăzut iniţial, începutul perioadei interimare şi plafonul producţiei iniţial calculat vor fi modificate în consecinţă. Perioada interimară se va încheia după 25 de ani sau la sfârşitul conferinţei de revizuire, menţionată la art. 155, sau în ziua în care vor intra în vigoare noile acorduri şi aranjamente menţionate la paragraful 1, după cum unul dintre aceste evenimente va surveni mai curând. Dacă aceste aranjamente sau acorduri devin caduce sau încetează să mai fie

valabile din alte motive, autoritatea redobândeşte, pentru restul perioadei interimare, puterile prevăzute în prezentul articol.

4.

a) Plafonul producţiei, valabil pentru un an oarecare din perioada interimară, este dat de suma celor două elemente (i) şi (ii) de mai jos:

(i) diferenţa dintre valorile curbei de tendinţă a consumului anual de nichel pentru anul care precede anul de începere a primei producţii comerciale şi valoarea acestei curbe pentru anul care precede începutul perioadei interimare, aceste valori fiind calculate în conformitate cu prevederile lit. b); şi

(ii) 60% din diferenţa dintre valoarea curbei de tendinţă a consumului de nichel pentru anul pentru care a fost solicitată autorizaţia de producţie şi valoarea acestei curbe pentru anul care precede anul de începere a primei producţii comerciale, aceste valori fiind calculate în conformitate cu prevederile de la lit. b).

b) În scopul subparagrafelor de la lit. a):

(i) valorile curbei de tendinţă folosite pentru calculul plafonului producţiei de nichel vor fi valorile anuale ale consumului de nichel, indicate de o curbă de tendinţă stabilită în cursul anului în care a fost eliberată autorizaţia de producţie. Curba de tendinţă se obţine prin regresia lineară a logaritmilor datelor referitoare la consumul anual efectiv de nichel, corespunzător perioadei de 15 ani, cea mai recentă, pentru care se dispune de date, timpul fiind luat drept o variabilă independentă. Această curbă de tendinţă se va numi curbă de tendinţă iniţială;

(ii) dacă rata anuală de creştere indicată de curba de tendinţă este mai mică de 3%, se va înlocui această curbă pentru determinarea cantităţilor vizate la lit. a) cu o curbă de tendinţă construită în aşa fel încât să taie curba de tendinţă iniţială în punctul care reprezintă valoarea consumului pentru primul an al perioadei de 15 ani luate în considerare, iar panta sa să corespundă unei creşteri anuale de 3%. Totuşi plafonul de producţie fixat pentru un an oarecare al perioadei interimare nu poate, în nici un caz, să depăşească diferenţa dintre valoarea curbei de tendinţă iniţială pentru anul luat în considerare şi valoarea acestei curbe pentru anul care precede începerea perioadei interimare.

5. Autoritatea va rezerva întreprinderii, pentru producţia sa iniţială, o cantitate de 38.000 tone metrice de nichel din cantitatea fixată ca plafon de producţie, conform lit. b).

6.

a) Exploatantul poate, în cursul unui an oarecare, să nu atingă volumul producţiei anuale de minerale provenite din noduli polimetalici, care este specificată în autorizaţia sa de producţie, sau să depăşească această producţie cu maximum 8%, cu condiţia ca producţia totală să nu depăşească volumul specificat în autorizaţie. Orice depăşire cuprinsă între 8% şi 20% pentru un an oarecare sau orice depăşire pentru un an care urmează unei perioade de 2 ani consecutivi, în cursul cărora volumul fixat a fost deja depăşit, va face obiectul negocierilor cu autoritatea care poate cere exploatantului să solicite o autorizaţie de producţie suplimentară.

b) Cererile referitoare la această producţie suplimentară nu vor fi examinate de autoritate decât după ce ea s-a pronunţat asupra tuturor cererilor de autorizaţie nerezolvate şi după ce ea va fi luat în considerare, în mod cuvenit, eventualitatea unor alte cereri prezentate de alţi solicitanţi. Autoritatea se va ghida în această privinţă după principiul că, în cursul unui an oarecare din perioada interimară, producţia totală autorizată în virtutea formulei de limitare a producţiei nu trebuie să fie depăşită. Ea nu va autoriza, pentru nici un plan de lucrări, producţia unei cantităţi de nichel mai mare de 46.500 tone metrice pe an.

7. Producţia altor metale, cum ar fi cuprul, cobaltul şi manganul, care sunt obţinute din nodulii polimetalici extraşi pe baza unei autorizaţii de producţie, nu trebuie să depăşească nivelul pe care l-ar fi atins dacă exploatantul ar fi produs din aceşti noduli cantitatea maximă de nichel calculată conform prezentului paragraf. Autoritatea va stabili, potrivit art. 17 din anexa nr. III, reguli, reglementări şi proceduri pentru punerea în aplicare a prezentului paragraf.

8. Drepturile şi obligaţiile referitoare la practicile economice incorecte, care sunt prevăzute în cadrul acordurilor comerciale multilaterale pertinente, se vor aplica la explorarea şi la exploatarea mineralelor din zonă. Pentru soluţionarea diferendelor care vor apărea din aplicarea prezentei prevederi, statele părţi care participă la aceste acorduri comerciale multilaterale vor recurge la procedurile de soluţionare a diferendelor prevăzute de acestea.

9. Autoritatea are puterea să limiteze nivelul producţiei de minerale în zonă, altele decât mineralele extrase din noduli polimetalici, în condiţiile şi după metodele pe care le va considera corespunzătoare, adoptând reglementări în conformitate cu art. 161 paragraful 8.

10. La recomandarea consiliului, bazată pe avizul Comisiei de planificare economică, adunarea va institui un sistem de compensaţie sau va lua alte măsuri de asistenţă, de natură să faciliteze adaptarea economică, inclusiv cooperarea cu instituţiile specializate şi cu alte organizaţii internaţionale, în scopul de a veni în ajutorul statelor în curs de dezvoltare ale căror economii naţionale şi venituri provenite din export vor fi în mod grav afectate datorită efectelor negative pe care le-ar putea avea scăderea preţului unui mineral care figurează printre cele extrase din zonă sau datorită reducerii volumului exportului lor de asemenea minerale, în măsura în care această scădere sau reducere este datorată activităţilor desfăşurate în zonă. La cerere, autoritatea va întreprinde studii asupra problemelor pe care le-ar avea statele care riscă să fie cel mai grav afectate, în vederea reducerii la minimum a dificultăţilor lor şi pentru a le ajuta să-şi adapteze economia.

ARTICOLUL 152

Exercitarea atribuţiilor şi funcţiilor autorităţii

1. În exercitarea atribuţiilor şi funcţiilor sale, autoritatea va evita orice discriminare, îndeosebi când acordă posibilitatea de a desfăşura activităţi în zonă.

2. Totuşi ea va acorda, în virtutea dispoziţiilor exprese ale prezentei părţi, o atenţie deosebită statelor în curs de dezvoltare şi, între acestea, mai ales statelor fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic.

ARTICOLUL 153

Sistemul de explorare şi exploatare

1. Activităţile desfăşurate în zonă vor fi organizate, realizate şi controlate de către autoritate, în numele întregii umanităţi, conform prezentului articol şi altor dispoziţii pertinente ale prezentei părţi şi ale anexelor corespunzătoare, precum şi regulilor, reglementărilor şi procedurilor autorităţii.

2. Activităţile din zonă se desfăşoară conform paragrafului 3:

a) de către întreprindere; şi

b) în asociere cu autoritatea, de către statele părţi sau de către întreprinderi de stat, ori de către persoane fizice sau juridice care au naţionalitatea unui stat parte ori sunt efectiv controlate de un stat sau de cetăţenii unui asemenea stat, atunci când sunt patronate de către state sau de către orice grup dintre categoriile menţionate, care îndeplineşte condiţiile stipulate în prezenta parte şi în anexa nr. III.

3. Activităţile din zonă se desfăşoară conform unui plan de muncă oficial şi scris, stabilit conform anexei nr. III şi aprobat de consiliu, după examinarea lui de către comisia juridică şi tehnică. În cazul activităţilor întreprinse în zonă, cu autorizaţia autorităţii, de către entităţile sau persoanele menţionate la paragraful 2 lit. b), acest plan de muncă îmbracă forma unui contract, aşa cum este prevăzut în art. 3 din anexa nr. III. Acest contract poate prevedea aranjamente de coparticipare conform art. 11 din anexa nr. III.

4. Autoritatea va exercita asupra activităţilor întreprinse în zonă controlul necesar pentru a asigura respectarea dispoziţiilor pertinente ale prezentei părţi şi ale anexelor corespunzătoare, ca şi a regulilor, reglementărilor şi procedurilor autorităţii, precum şi a planurilor de muncă aprobate conform paragrafului 3. Statele părţi vor ajuta autoritatea, luând toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea acestor texte, conform art. 139.

5. Autoritatea are dreptul să ia, în orice moment, orice măsură prevăzută în prezenta parte pentru a-i asigura respectarea şi, în acelaşi timp, pentru a-şi putea exercita funcţiile de control şi de reglementare care îi incumbă în virtutea convenţiei sau a unui contract. Autoritatea poate inspecta toate instalaţiile situate în zonă, care sunt utilizate pentru activităţile desfăşurate în zonă.

6. Orice contract încheiat conform paragrafului 3 va prevedea garantarea titlului. El nu va putea, deci, să fie revizuit, suspendat sau reziliat decât în conformitate cu prevederile art. 18 şi 19 din anexa nr. III.

ARTICOLUL 154

Examinarea periodică

La fiecare 5 ani de la intrarea în vigoare a convenţiei, adunarea va proceda la o examinare generală şi sistematică a modului în care regimul internaţional al zonei, stabilit prin convenţie, a funcţionat în practică. În lumina acestei

examinări, adunarea va putea adopta sau recomanda altor organe să adopte măsuri conforme cu dispoziţiile şi cu procedurile prevăzute în prezenta parte şi în anexele corespunzătoare, care să ducă la îmbunătăţirea funcţionării regimului.

ARTICOLUL 155

Conferinţa de revizuire

1. 15 ani după data de 1 ianuarie a anului în care începe prima producţie comercială în baza unui plan de muncă aprobat, adunarea va convoca o conferinţă pentru revizuirea dispoziţiilor prezentei părţi şi ale anexelor corespunzătoare, care reglementează sistemul de explorare şi de exploatare a resurselor zonei. Conferinţa de revizuire va examina, în detaliu, în lumina experienţei acumulate în timpul perioadei care s-a scurs:

a) dacă dispoziţiile prezentei părţi, care reglementează sistemul de explorare şi de exploatare a resurselor zonei, şi-au atins obiectivele în toate privinţele şi, mai ales, dacă au fost profitabile întregii umanităţi;

b) dacă în acest interval de 15 ani sectoarele rezervate au fost exploatate în mod eficient şi echilibrat în raport cu sectoarele nerezervate;

c) dacă valorificarea şi utilizarea zonei şi a resurselor sale au fost întreprinse într-un mod care să favorizeze dezvoltarea armonioasă a economiei mondiale şi expansiunea echilibrată a comerţului internaţional;

d) dacă s-a preîntâmpinat monopolizarea activităţilor duse în zonă;

e) dacă au fost respectate principiile enunţate în art. 150 şi 151; şi

f) dacă sistemul a permis o distribuire echitabilă a avantajelor de pe urma activităţilor din zonă, având în vedere, îndeosebi, interesele şi nevoile statelor în curs de dezvoltare.

2. Conferinţa de revizuire va trebui să vegheze ca principiul patrimoniului comun al umanităţii, regimul internaţional vizând exploatarea sa echitabilă în folosul tuturor ţărilor, mai ales al statelor în curs de dezvoltare, şi existenţa unei autorităţi însărcinate cu desfăşurarea, organizarea şi controlul activităţilor din zonă să fie menţinute. Ea va veghea, de asemenea, pentru a fi menţinute principiile enunţate în prezenta parte în ce priveşte excluderea oricărei revendicări şi neexercitarea suveranităţii asupra vreunui sector al zonei, drepturile statelor şi conduita lor generală referitoare la zonă, precum şi participarea lor la activităţile întreprinse în zonă, conform convenţiei, prevenirea monopolizării activităţilor desfăşurate în zonă, folosirea zonei exclusiv în scopuri paşnice, aspectele economice ale activităţilor desfăşurate în zonă, cercetarea ştiinţifică marină, transferul de tehnologii, protejarea mediului marin şi a vieţii umane, drepturile statelor riverane, regimul juridic al apelor şi al spaţiului aerian de deasupra zonei şi compatibilitatea dintre activităţile desfăşurate în zonă şi alte activităţi exercitate în mediul marin.

3. Conferinţa de revizuire va folosi procedura de adoptare a deciziilor, care a fost aplicată şi în cadrul celei de-a treia Conferinţe a Naţiunilor Unite asupra dreptului mării. Conferinţa va depune toate eforturile pentru a se ajunge la un acord prin consens asupra tuturor eventualelor amendamente şi nu se va

recurge la vot asupra acestor chestiuni decât după ce vor fi fost epuizate toate eforturile în vederea ajungerii la consens.

4. Dacă, după 5 ani de la deschiderea sa, Conferinţa de revizuire nu va fi ajuns la un acord asupra sistemului de explorare şi exploatare a resurselor zonei, ea va putea, în următoarele 12 luni, să decidă, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul statelor părţi, adoptarea şi impunerea spre ratificare sau aderare de către statele părţi a amendamentelor pe care le va considera necesare şi potrivite pentru revizuirea sau modificarea sistemului. Aceste amendamente vor intra în vigoare, pentru toate statele părţi, la 12 luni de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către trei pătrimi din numărul statelor părţi.

5. Amendamentele adoptate de conferinţa de revizuire în aplicarea prezentului articol nu vor aduce atingere drepturilor câştigate în virtutea contractelor existente.

Secţiunea a 4-a
Autoritatea

Subsecţiunea A
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 156
Crearea autorităţii

1. Prin prezenta convenţie se creează o autoritate internaţională a teritoriilor submarine, care va funcţiona conform dispoziţiilor prezentei părţi.

2. Toate statele părţi sunt ipso facto membre ale autorităţii.

3. Observatorii pe lângă cea de-a treia Conferinţă a Naţiunilor Unite asupra dreptului mării, care au semnat Actul final şi care nu sunt vizaţi la art. 305 paragraful 1 lit. c), d), e) sau f), au dreptul de a participa la lucrările autorităţii în calitate de observatori, potrivit regulilor, regulamentelor şi procedurilor acesteia.

4. Autoritatea îşi are sediul în Jamaica.

5. Autoritatea poate să înfiinţeze centrele sau birourile regionale pe care le consideră necesare pentru exercitarea funcţiunilor sale.

ARTICOLUL 157
Natura autorităţii şi principiile fundamentale care guvernează funcţionarea sa

1. Autoritatea este organizaţia prin intermediul căreia statele părţi organizează şi controlează activităţile desfăşurate în zonă, în special în vederea administrării resurselor acesteia, conform dispoziţiilor prezentei părţi.

2. Autoritatea deţine atribuţiile şi funcţiile care îi sunt conferite în mod expres prin convenţie. Autoritatea posedă atribuţii subsidiare, compatibile cu convenţia, pe care le implică cu necesitate exercitarea prerogativelor şi funcţiilor sale în privinţa activităţilor desfăşurate în zonă.

3. Autoritatea este fondată pe principiul egalităţii suverane a tuturor membrilor săi.

4. Pentru a asigura fiecăruia dintre ei drepturile şi avantajele ce decurg din calitatea de membru, toţi membrii autorităţii se vor achita cu bună-credinţă de obligaţiile pe care şi le-au asumat în conformitate cu prezenta parte.

ARTICOLUL 158

Organele autorităţii

1. Prin prezenta convenţie se creează, ca organe principale ale autorităţii, o adunare, un consiliu şi un secretariat.

2. Prin prezenta convenţie se creează o întreprindere care este organul prin intermediul căruia autoritatea exercită funcţiile vizate la art. 170 paragraful 1.

3. Organele subsidiare considerate ca necesare pot fi create în conformitate cu prezenta parte.

4. Organele principale şi întreprinderea sunt, fiecare în parte, însărcinate să exercite atribuţiile şi funcţiile care le-au fost conferite. În exercitarea acestor atribuţii şi funcţii, fiecare organ va evita să acţioneze într-un mod care ar putea aduce atingere sau să dăuneze exercitării puterilor şi funcţiilor speciale conferite unui alt organ.

Subsecţiunea B
Adunarea

ARTICOLUL 159

Componenţă, procedură şi vot

1. Adunarea se compune din toţi membrii autorităţii.

Fiecare membru are un reprezentant în adunare, care poate fi însoţit de supleanţi şi de consilieri.

2. Adunarea se întruneşte în sesiune ordinară în fiecare an şi în sesiune extraordinară atunci când decide ea sau când este convocată de către secretarul general, la cererea consiliului sau a majorităţii membrilor autorităţii.

3. Sesiunile adunării, dacă aceasta nu decide altfel, au loc la sediul autorităţii.

4. Adunarea adoptă propriul său regulament interior. La deschiderea fiecărei sesiuni ordinare, ea îşi alege preşedintele şi alţi membri ai biroului, atâţi câţi vor fi necesari. Ei rămân în funcţie până la alegerea unui nou preşedinte şi a unui nou birou la sesiunea ordinară următoare.

5. Cvorumul este constituit de majoritatea membrilor.

6. Fiecare membru al adunării dispune de un vot.

7. Deciziile asupra problemelor de procedură, inclusiv convocarea unei sesiuni speciale a adunării, vor fi luate cu majoritatea membrilor prezenţi şi votanţi.

8. Deciziile asupra problemelor de fond vor fi luate cu majoritatea a două treimi a membrilor prezenţi şi cu drept de vot, cu condiţia ca această majoritate să includă majoritatea membrilor participanţi la sesiune. În cazul în care se va pune problema stabilirii dacă o problemă este sau nu de fond, problema

dezbătută va fi tratată ca fiind de fond, în afară de cazul în care adunarea va hotărî altfel, cu majoritatea cerută pentru luarea deciziilor în problemele de fond.

9. Atunci când o problemă de fond urmează a fi supusă la vot pentru prima oară, preşedintele va putea sau va trebui, dacă cel puţin o cincime din numărul membrilor adunării cere acest lucru, să amâne supunerea la vot a acestei probleme pentru un termen ce nu depăşeşte 5 zile calendaristice. Această regulă nu poate fi aplicată decât o singură dată în legătură cu aceeaşi problemă, iar aplicarea ei nu poate să ducă la amânarea problemei după data închiderii sesiunii.

10. Atunci când preşedintele este sesizat de către cel puţin un sfert din numărul membrilor autorităţii cu o cerere scrisă pentru obţinerea unui aviz consultativ asupra conformităţii cu convenţia a unei măsuri propuse de ea în legătură cu orice problemă, adunarea va cere un aviz consultativ Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării. Votul va fi amânat până când Camera îşi dă avizul. Dacă acest aviz nu este comunicat înainte de ultima săptămână a sesiunii în cursul căreia a fost cerut, adunarea va hotărî asupra momentului în care se va întruni pentru a vota asupra problemei amânate.

ARTICOLUL 160

Atribuţii şi funcţii

1. Adunarea, singurul organ al autorităţii care este compus din toţi membrii acesteia, este considerată ca organ suprem al autorităţii, faţă de care celelalte organe principale sunt răspunzătoare, aşa cum este prevăzut în mod expres în convenţie. Adunarea este abilitată să stabilească, în conformitate cu dispoziţiile pertinente ale convenţiei, politica generală a autorităţii cu privire la orice problemă sau subiecte ţinând de competenţa acesteia.

2. Adunarea mai are următoarele atribuţii şi funcţii:

a) să aleagă membrii consiliului, în conformitate cu art. 161;

b) să aleagă secretarul general dintre candidaţii propuşi de către consiliu;

c) să aleagă, la recomandarea consiliului, membrii consiliului de administraţie al întreprinderii şi directorul general al acesteia;

d) să creeze organele subsidiare pe care le va considera necesare pentru a se achita de funcţiile sale, conform dispoziţiilor prezentei părţi. La determinarea componenţei unor asemenea organe, se va ţine seama în mod cuvenit de principiul repartiţiei geografice echitabile a locurilor, de interesele deosebite şi de necesitatea de a se asigura acestor organe concursul unor membri calificaţi şi competenţi în domeniile tehnice de care aceştia se ocupă;

e) să fixeze contribuţia membrilor la bugetul de administraţie al autorităţii, conform unui barem convenit, bazat pe baremul utilizat pentru bugetul ordinar al Organizaţiei Naţiunilor Unite, până când autoritatea îşi va asigura din alte surse încasări suficiente pentru a face faţă cheltuielilor sale de administrare;

f)

(i) să examineze şi să aprobe, la recomandarea consiliului, regulile, reglementările şi procedurile referitoare la repartizarea echitabilă a avantajelor financiare şi a altor avantaje economice care decurg din activităţile întreprinse în zonă, precum şi a contribuţiilor prevăzute la art. 82, ţinând seama, îndeosebi, de interesele şi de nevoile statelor în curs de dezvoltare şi ale popoarelor care nu şi-au cucerit deplina independenţă sau un alt regim de autonomie. Dacă adunarea nu aprobă recomandările consiliului, le restituie pentru ca acesta să le reexamineze în lumina opiniilor pe care ea le-a formulat;

(ii) să examineze şi să aprobe regulile, reglementările şi procedurile autorităţii, precum şi orice amendamente la aceste texte, pe care consiliul le-a adoptat provizoriu în aplicarea prevederilor art. 162 paragraful 2 lit. o) (ii). Aceste reguli, reglementări şi proceduri se vor referi la prospectarea, explorarea şi exploatarea în zonă, la gestiunea financiară şi la administraţia internă a autorităţii şi, la recomandarea consiliului de administraţie al întreprinderii, la virările de fonduri de la întreprindere către autoritate;

g) să decidă, conform convenţiei, regulilor, reglementărilor şi procedurilor autorităţii, asupra împărţirii echitabile a avantajelor financiare şi a celorlalte avantaje economice obţinute din activităţile desfăşurate în zonă;

h) să examineze şi să aprobe proiectul de buget anual al autorităţii, prezentat de către consiliu;

i) să examineze rapoartele periodice ale consiliului şi ale întreprinderii, precum şi rapoartele speciale cerute consiliului şi oricărui alt organ al autorităţii;

j) să dispună efectuarea de studii şi să formuleze recomandări în scopul promovării cooperării internaţionale cu privire la activităţile desfăşurate în zonă şi să încurajeze dezvoltarea progresivă şi codificarea dreptului internaţional în acest domeniu;

k) să examineze problemele cu caracter general ce se pun în legătură cu activităţile desfăşurate în zonă, în special pentru statele în curs de dezvoltare, precum şi problemele ce se pun în legătură cu aceleaşi activităţi anumitor state, datorită situării lor geografice, îndeosebi statelor fără litoral şi statelor dezavantajate din punct de vedere geografic;

l) să instituie, la recomandarea consiliului, pe baza avizului Comisiei de planificare economică, un sistem de compensaţii sau să ia alte măsuri de asistenţă care să faciliteze adaptarea economică, aşa cum se prevede la art. 151 paragraful 4;

m) să suspende exercitarea drepturilor şi privilegiilor inerente calităţii de membru, în aplicarea prevederilor art. 185;

n) să dezbată orice problemă sau subiect ce ţine de competenţa autorităţii şi să decidă, într-un mod compatibil cu repartizarea atribuţiilor şi funcţiilor între organele autorităţii, care dintre aceste organe se va ocupa de o anumită problemă sau de un anumit subiect a cărui examinare nu a fost în mod expres încredinţată unuia dintre ele.

Subsecţiunea C
Consiliul

ARTICOLUL 161

Componenţa, procedura şi votul

1. Consiliul se compune din 36 de membri ai autorităţii, aleşi de către adunare în următoarea ordine:

a) 4 (patru) membri aleşi dintre statele părţi ale căror consumuri sau importuri nete de produse de bază din categoria mineralelor ce urmează să fie extrase din zonă au depăşit, în cursul ultimilor 5 ani pentru care există statistici, 2% din totalul mondial al consumului sau al importurilor acestor produse de bază, dintre care cel puţin un stat va fi din regiunea Europei de Est (ţară socialistă);

b) 4 (patru) membri aleşi dintre cele 8 (opt) state părţi care au făcut, fie direct, fie prin intermediul cetăţenilor lor, investiţiile cele mai importante pentru pregătirea şi realizarea activităţilor desfăşurate în zonă, dintre care cel puţin o ţară va fi din regiunea Europei răsăritene (ţări socialiste);

c) 4 (patru) membri aleşi dintre statele părţi care, după cifrele de producţie din zonele supuse jurisdicţiei lor, se numără printre principalii exportatori ai categoriilor de minerale ce urmează să fie extrase din zonă, dintre care cel puţin 2 (două) state în curs de dezvoltare, a căror economie este serios dependentă de exporturile lor de asemenea minerale;

d) 6 (şase) membri aleşi dintre statele părţi în curs de dezvoltare, care reprezintă interese deosebite. Interesele deosebite reprezentate includ interesele statelor cu populaţie numeroasă, ale statelor care sunt fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic, ale statelor care figurează printre principalii importatori ai categoriilor de minerale ce urmează să fie extrase din zonă, ale statelor potenţial producătoare de astfel de minerale şi ale statelor cel mai puţin dezvoltate;

e) 18 (optsprezece) membri aleşi în conformitate cu principiul asigurării unei repartizări geografice echitabile a ansamblului locurilor din consiliu, cu înţelegerea ca cel puţin un stat din fiecare regiune geografică să fie ales membru în aplicarea acestei prevederi. În sensul prezentei prevederi, regiunile geografice sunt: Africa, America Latină, Asia, Europa răsăriteană (ţări socialiste), Europa occidentală şi alte state.

2. În alegerea membrilor consiliului conform paragrafului 1, adunarea va urmări ca:

a) reprezentarea statelor fără litoral şi a statelor dezavantajate din punct de vedere geografic să fie aproximativ proporţională cu reprezentarea lor în adunare;

b) reprezentarea statelor riverane, în special a statelor în curs de dezvoltare care nu îndeplinesc condiţiile enunţate la paragraful 1 lit. a)-c) sau d) să fie aproximativ proporţională cu reprezentarea lor în adunare;

c) fiecare grup de state părţi care trebuie să fie reprezentate în consiliu să fie eventual reprezentate de către membrii desemnaţi de către grup.

3. Alegerile vor avea loc în cadrul sesiunilor ordinare ale adunării şi fiecare membru va fi ales pentru un mandat de 4 ani. Totuşi, la prima alegere, jumătate

din numărul membrilor reprezentând fiecare dintre grupurile vizate la paragraful 1 va fi aleasă pentru un mandat de 2 ani.

4. Membrii consiliului sunt reeligibili, dar, ca regulă generală, va trebui să se ţină seama în modul cuvenit de faptul că este de dorit să se asigure o rotaţie a locurilor.

5. Consiliul îşi exercită funcţiile la sediul autorităţii; el se reuneşte ori de câte ori o cer activităţile autorităţii şi, în orice caz, cel puţin de trei ori pe an.

6. Cvorumul este constituit din majoritatea membrilor consiliului.

7. Fiecare membru al consiliului dispune de un vot.

8.

a) Deciziile asupra problemelor de procedură se iau cu majoritatea membrilor prezenţi şi votanţi.

b) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu art. 162 paragraful 2 lit. f), g), h), i, n), p), v) şi cu art. 191 vor fi luate cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor prezenţi şi votanţi, cu condiţia ca această majoritate să includă majoritatea membrilor consiliului.

c) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu dispoziţiile enumerate mai jos vor fi luate cu majoritatea de trei pătrimi din numărul membrilor prezenţi şi votanţi, sub rezerva ca această majoritate să includă majoritatea membrilor consiliului: art. 162 paragraful 1; art. 162 paragraful 2 lit. a), b), c), d), e), l), q), r), s), t); art. 162 paragraful 2 lit. u), în caz de nerespectare de către un contractant sau un stat care-l patronează; art. 162 paragraful 2 lit. w), înţelegându-se că ordinele emise în virtutea acestei prevederi nu pot fi obligatorii mai mult de 30 de zile, dacă nu sunt confirmate de o hotărâre luată conform lit. d); art. 162 paragraful 2 lit. x), y) şi z); art. 163 paragraful 2; art. 174 paragraful 3; art. 11 din anexa nr. IV.

d) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu dispoziţiile art. 162 paragraful 2 lit. m) şi o), precum şi în legătură cu adoptarea amendamentelor de la partea a XI-a sunt adoptate prin consens.

e) În sensul prevederilor lit. d), f) şi g), prin consens se înţelege absenţa oricărei obiecţii explicite. În următoarele 14 zile după prezentarea unei propuneri consiliului, preşedintele va stabili dacă există o obiecţie la adoptarea acesteia. Dacă preşedintele consiliului constată că o asemenea obiecţie a fost formulată, el va constitui şi va convoca în următoarele 3 zile o comisie de conciliere, compusă din cel mult 9 (nouă) membri ai consiliului şi prezidată de el însuşi, în vederea eliminării divergenţelor de opinii şi elaborării unei propuneri susceptibile de a fi adoptată prin consens. Comisia de conciliere se va achita prompt de sarcina sa şi va raporta consiliului în termen de 14 zile de la constituirea sa. Dacă comisia nu va fi în măsură să recomande o propunere susceptibilă de a fi adoptată prin consens, ea va expune în raportul său motivele opoziţiei faţă de propunere.

f) Deciziile asupra problemelor nemenţionate mai sus, pe care consiliul este abilitat să le ia în virtutea regulilor, reglementărilor şi procedurilor autorităţii sau în baza oricărui alt titlu, vor fi adoptate în conformitate cu prevederile prezentului articol, specificate în reguli, reglementări şi proceduri sau, în lipsa unei

asemenea dispoziţii, în conformitate cu prevederea pe care o va stabili consiliul prin consens.

g) În cazul în care se va pune problema stabilirii dacă o problemă intră în categoria celor de la lit. a), b), c) sau d), problema va fi considerată ca decurgând din prevederile care cer majoritatea cea mai mare sau consensul, după caz, afară de cazul în care consiliul ar decide altfel, cu această majoritate sau prin consens.

9. Consiliul va stabili o procedură prin care să se permită unui membru al autorităţii, care nu este reprezentat în consiliu, să trimită un reprezentant la o şedinţă a consiliului, dacă acest membru prezintă o cerere în acest scop sau dacă consiliul discută o problemă care-l interesează în mod special. Reprezentantul acestui membru poate participa la dezbateri fără drept de vot.

ARTICOLUL 162

Atribuţii şi funcţii

1. Consiliul este organul executiv al autorităţii. El are atribuţia de a stabili, în conformitate cu prevederile convenţiei şi cu politica generală stabilită de către adunare, obiectivele specifice pe care trebuie să le promoveze autoritatea în orice problemă sau subiect de competenţa sa.

2. În plus, consiliul:

a) supraveghează şi coordonează aplicarea dispoziţiilor prezentei părţi în orice problemă sau subiect de competenţa autorităţii şi atrage atenţia adunării asupra cazurilor de nerespectare;

b) supune adunării o listă de candidaţi pentru postul de secretar general;

c) recomandă adunării candidaţi pentru funcţia de membru al consiliului de administraţie al întreprinderii şi pentru postul de director general al întreprinderii;

d) creează, după cum este cazul şi ţinând seama în modul cuvenit de raţiunile de economie şi de eficienţă, organele subsidiare pe care le va considera necesare pentru exercitarea funcţiilor sale în conformitate cu dispoziţiile prezentei părţi. În ceea ce priveşte componenţa acestor organe, se va pune accentul pe necesitatea ca membrii lor să fie calificaţi şi competenţi în domeniile tehnice de care se ocupă, ţinând totuşi seama, în modul cuvenit, de principiul repartiţiei geografice echitabile şi de interesele speciale;

e) adoptă regulamentul său interior, în care fixează şi modul de desemnare a preşedintelui său;

f) încheie, în numele autorităţii, acorduri cu Organizaţia Naţiunilor Unite şi cu alte organizaţii internaţionale, în limita competenţei sale şi sub rezerva aprobării adunării;

g) examinează rapoartele întreprinderii şi le transmite adunării, însoţite de recomandările sale;

h) prezintă adunării rapoarte anuale şi rapoartele speciale pe care aceasta i le va cere;

i) emite directive pentru întreprindere, conform art. 170;

j) aprobă planurile de muncă conform art. 6 din anexa nr. III. Consiliul se pronunţă asupra fiecărui plan de muncă într-un termen de 60 de zile de la data supunerii acestuia unei sesiuni a consiliului de către comisia juridică şi tehnică, conform procedurilor care urmează:

(i) dacă comisia recomandă aprobarea unui plan de muncă, acesta este considerat ca fiind acceptat de către consiliu, dacă nici un membru al acestuia nu prezintă preşedintelui, într-un interval de 14 zile, o obiecţie scrisă expresă care să invoce nerespectarea condiţiilor enunţate la art. 6 din anexa nr. III. Dacă se formulează o asemenea obiecţie, se va aplica procedura de conciliere prevăzută de art. 161 paragraful 8 lit. e). Dacă, conform acestei proceduri, obiecţia este menţinută, planul de muncă va fi considerat ca fiind aprobat de către consiliu, afară de cazul în care consiliul l-ar respinge prin consens, cu excluderea statului sau a statelor care au făcut cererea sau care l-au patronat pe solicitant;

(ii) dacă comisia recomandă respingerea unui plan de muncă sau nu formulează recomandări, consiliul poate decide aprobarea planului de muncă cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor prezenţi şi votanţi, cu condiţia ca această majoritate să includă pe majoritatea membrilor participanţi la sesiune;

k) aprobă planurile de muncă prezentate de întreprindere conform art. 12 din anexa nr. IV, aplicând mutatis mutandis procedurile prevăzute la lit. j);

l) exercită controlul asupra activităţilor desfăşurate în zonă, conform art. 153 paragraful 4 şi regulilor, reglementărilor şi procedurilor autorităţii;

m) adoptă, la recomandarea comisiei de planificare economică, conform art. 150 lit. h), măsurile necesare şi corespunzătoare pentru protejarea statelor în curs de dezvoltare împotriva efectelor economice defavorabile specificate de această prevedere;

n) face recomandări adunării, pe baza avizului comisiei de planificare economică, referitoare la instituirea unui sistem de compensaţie şi la alte măsuri de asistenţă de natură să faciliteze adaptarea economică, aşa cum se prevede la art. 151 paragraful 10;

o)

(i) recomandă adunării regulile, reglementările şi procedurile referitoare la împărţirea echitabilă a avantajelor financiare şi a altor avantaje economice rezultate din activităţile duse în zonă, precum şi cu privire la contribuţiile prevăzute la art. 82, ţinând, îndeosebi, seama de interesele şi de nevoile statelor în curs de dezvoltare şi ale popoarelor care nu şi-au cucerit independenţa completă sau un alt regim de autonomie;

(ii) adoptă şi aplică provizoriu, până la aprobarea lor de către adunare, regulile, reglementările şi procedurile autorităţii şi orice amendamente la aceste texte, ţinând seama de recomandările comisiei juridice şi tehnice sau ale oricărui alt organ subordonat interesat. Aceste reguli, reglementări şi proceduri se vor referi la prospectarea, explorarea şi exploatarea în zonă, precum şi la gestiunea financiară a autorităţii şi la administraţia sa internă. Se va acorda prioritate adoptării de reguli, reglementări şi proceduri cu privire la explorarea şi

exploatarea nodulilor polimetalici. Regulile, reglementările şi procedurile referitoare la explorarea şi exploatarea altor resurse decât nodulii polimetalici vor fi adoptate într-un termen de 3 ani de la data la care autoritatea a fost sesizată cu o cerere în acest sens din partea unuia dintre membrii săi.

Aceste reguli, reglementări şi proceduri rămân în vigoare, cu titlu provizoriu, până la aprobarea lor de către adunare sau până la modificarea lor de către consiliu, ţinând seama de opiniile exprimate de adunare;

p) veghează la plata tuturor sumelor datorate de autoritate sau autorităţii în legătură cu operaţiunile efectuate în conformitate cu prezenta parte;

q) efectuează opţiunea între solicitanţii de autorizaţii de producţie, în aplicarea prevederilor art. 7 din anexa nr. III, în cazul prevăzut de acest articol;

r) supune adunării, pentru aprobare, proiectul de buget anual al autorităţii;

s) face recomandări adunării privind principiile de urmat pentru rezolvarea oricăror probleme sau subiect care ţine de competenţa autorităţii;

t) face recomandări adunării privind suspendarea exercitării drepturilor şi privilegiilor care sunt inerente calităţii de membru în aplicarea art. 185;

u) sesizează, în numele autorităţii, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, în caz de nerespectare;

v) notifică adunării deciziile date de Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, sesizată conform lit. u) şi îi face recomandările pe care le consideră necesare cu privire la măsurile de luat;

w) emite ordine în caz de urgenţă, inclusiv ordinul de suspendare sau de modificare a operaţiunilor, pentru a preveni orice daune grave care ar putea fi cauzate mediului marin de pe urma unei activităţi desfăşurate în zonă;

x) decide excluderea de la punerea în exploatare a unor sectoare de către contractanţi sau de către întreprindere, atunci când există motive serioase să se creadă că din aceasta ar rezulta riscul de a se produce daune grave mediului marin;

y) creează un organ subsidiar însărcinat cu elaborarea de proiecte, de reguli, reglementări şi proceduri financiare referitoare la:

(i) gestiunea financiară conform art. 171-175;

(ii) aranjamentele financiare prevăzute la art. 13 şi art. 17 paragraful 1 lit. c) din anexa nr. III;

z) înfiinţează mecanisme corespunzătoare pentru a conduce şi supraveghea un corp de inspectori care să urmărească activităţile duse în zonă pentru a determina dacă prezenta parte, regulile, reglementările şi procedurile autorităţii şi clauzele şi condiţiile din contractele încheiate cu autoritatea sunt respectate.

ARTICOLUL 163

Organele consiliului

1. Prin prezenta convenţie se creează, ca organe ale consiliului:

a) o comisie de planificare economică;

b) o comisie juridică şi tehnică.

2. Fiecare comisie este compusă din 15 membri aleşi de către consiliu dintre candidaţii prezentaţi de statele părţi. Cu toate acestea, dacă este necesar,

consiliul poate să decidă lărgirea compunerii oricărei comisii, ţinând seama în mod cuvenit de raţiunile de economie şi de eficacitate.

3. Membrii unei comisii trebuie să aibă calificarea necesară în domeniile de competenţă ale acesteia. Pentru a se asigura funcţionarea eficace a comisiilor, statele părţi vor prezenta candidaţi având o înaltă competenţă şi o integritate ireproşabilă, precum şi calificarea cerută în domeniile pertinente.

4. La alegerea membrilor comisiilor se va ţine seama, în mod cuvenit, de necesitatea unei repartizări geografice echitabile a locurilor şi a reprezentării intereselor speciale.

5. Nici un stat parte nu poate prezenta mai mult de un candidat pentru aceeaşi comisie. Nimeni nu poate fi ales în mai multe comisii.

6. Membrii unei comisii sunt aleşi pentru 5 ani. Ei sunt reeligibili pentru un nou mandat.

7. În caz de deces, de incapacitate sau de demisie a unui membru al unei comisii înainte de expirarea mandatului său, consiliul va alege, pentru restul mandatului respectiv, un membru din aceeaşi regiune geografică sau reprezentând aceeaşi categorie de interese.

8. Membrii comisiilor nu trebuie să aibă interese financiare în nici una dintre activităţile de explorare şi exploatare din zonă. Sub rezerva obligaţiilor lor faţă de comisia din care fac parte, ei nu trebuie să divulge, nici după încetarea funcţiilor lor, secrete industriale sau date care sunt proprietate industrială şi care a fost transferată autorităţii în aplicarea prevederilor art. 14 din anexa nr. III, şi nici alte informaţii confidenţiale de care au luat cunoştinţă datorită funcţiilor lor.

9. Fiecare comisie se achită de funcţiile sale conform principiilor şi directivelor stabilite de consiliu.

10. Fiecare comisie elaborează şi prezintă consiliului, pentru aprobare, regulile şi reglementările bunei sale funcţionări.

11. Procedurile de luare a deciziilor de către comisii sunt stabilite prin reguli, reglementări şi proceduri ale autorităţii. Dacă este cazul, recomandările adresate consiliului vor fi însoţite de un rezumat al divergenţelor de opinii care au apărut în cadrul comisiei.

12. Comisiile îşi exercită în mod normal funcţiile la sediul autorităţii şi se reunesc ori de câte ori este necesar pentru a se achita în mod eficace de sarcina lor.

13. În exercitarea funcţiilor sale, fiecare comisie consultă, dacă este cazul, o altă comisie sau orice organ competent al Organizaţiei Naţiunilor Unite şi al instituţiilor sale specializate, sau orice altă organizaţie internaţională competentă în domeniul respectiv.

ARTICOLUL 164

Comisia de planificare economică

1. Membrii comisiei de planificare economică trebuie să posede calificarea necesară în materie de extracţie minieră, de gestiune a resurselor minerale, de comerţ şi de economie internaţională. Consiliul se va strădui să-i asigure comisiei o componenţă, astfel încât aceasta să dispună de evantaiul complet

al competenţelor necesare. Comisia va include cel puţin 2 (doi) membri din statele în curs de dezvoltare a căror economie este dependentă în mare măsură de exporturile unor categorii de minerale care urmează să fie extrase din zonă.

2. Comisia:

a) propune, la cererea consiliului, măsuri pentru punerea în aplicare a hotărârilor luate conform convenţiei în ceea ce priveşte activităţile desfăşurate în zonă;

b) studiază tendinţele ofertei şi ale cererii de materii prime ce pot fi extrase în zonă, precum şi ale preţurilor acestora, ca şi factorii care afectează aceste elemente, ţinând seama de interesele importatorilor, ca şi de ale exportatorilor, în special de ale acelora dintre ei care sunt state în curs de dezvoltare;

c) examinează orice situaţie susceptibilă de a antrena efectele defavorabile vizate la art. 150 lit. h), care îi vor fi aduse la cunoştinţă de către statul parte sau statele părţi interesate şi face recomandările corespunzătoare consiliului;

d) propune consiliului, spre a fi supus adunării, aşa cum se prevede la art. 151 paragraful 10, un sistem de compensaţii în favoarea statelor în curs de dezvoltare care au de suferit efecte defavorabile datorită activităţilor desfăşurate în zonă, sau alte măsuri de asistenţă pentru a facilita adaptarea lor economică, şi face consiliului recomandările necesare în vederea punerii în aplicare, în cazuri concrete, a acestui sistem şi a măsurilor adoptate de adunare.

ARTICOLUL 165

Comisia juridică şi tehnică

1. Membrii comisiei juridice şi tehnice trebuie să aibă calificarea necesară în materie de prospectare, exploatare şi de tratare a resurselor minerale ca şi de oceanologie şi de protecţie a mediului marin, sau în ceea ce priveşte problemele economice sau juridice referitoare la extracţia minieră din mare sau în alte domenii conexe. Consiliul se va strădui să-i asigure comisiei o componenţă, astfel încât aceasta să dispună de evantaiul complet al competenţelor necesare.

2. Comisia:

a) prezintă consiliului, la cererea acestuia, recomandările privind exercitarea funcţiilor autorităţii;

b) examinează planurile de muncă scrise privind activităţile ce urmează a fi desfăşurate în zonă, în conformitate cu art. 153 paragraful 3, şi prezintă recomandările corespunzătoare consiliului. Comisia îşi fundamentează recomandările numai pe prevederile enunţate în anexa nr. III şi prezintă consiliului un raport complet asupra subiectului;

c) supraveghează, la cererea consiliului, activităţile desfăşurate în zonă, dacă este cazul, consultându-se şi colaborând cu orice entitate sau persoană care desfăşoară aceste activităţi sau cu statul ori statele interesate şi întocmeşte raport consiliului;

d) face evaluările ecologice ale activităţilor desfăşurate în zonă;

e) face recomandări consiliului asupra protejării mediului marin, ţinând seama de opiniile experţilor recunoscuţi în materie;

f) elaborează şi supune consiliului regulile, reglementările şi procedurile vizate la art. 162 paragraful 2 lit. o), ţinând seama de toţi factorii pertinenţi, inclusiv de evaluarea incidenţelor ecologice ale activităţilor desfăşurate în zonă;

g) reexaminează din când în când aceste reguli, reglementări şi proceduri şi recomandă consiliului amendamentele pe care le consideră necesare sau de dorit;

h) face recomandări consiliului privind înfiinţarea unui program de supraveghere constând în observarea, măsurarea, evaluarea şi analiza periodică, prin metode ştiinţifice recunoscute, a riscurilor şi efectelor activităţilor desfăşurate în zonă, în ceea ce priveşte poluarea mediului marin; se asigură că reglementările existente sunt adecvate şi respectate şi coordonează aplicarea programului de supraveghere aprobat de consiliu;

i) recomandă consiliului să intenteze acţiuni, în numele autorităţii, în faţa Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, în conformitate cu prezenta parte şi cu anexele pertinente, ţinând seama, îndeosebi, de art. 187;

j) după ce Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, sesizată conform lit. i), a dat decizia, face recomandări consiliului privind măsurile de luat;

k) face recomandări consiliului pentru ca acesta să emită ordine în caz de urgenţă, eventual ordinul de suspendare sau de modificare a operaţiunilor, pentru a preveni orice daune grave ce ar putea fi cauzate mediului marin datorită activităţilor desfăşurate în zonă; consiliul examinează aceste recomandări cu prioritate;

l) recomandă consiliului să excludă punerea în exploatare a unor sectoare de către contractanţi sau de către întreprindere, dacă există motive serioase de a crede că vor rezulta daune grave pentru mediul marin;

m) face recomandări consiliului pentru conducerea şi îndrumarea unui corp de inspectori care să supravegheze activităţile desfăşurate în zonă şi să determine dacă prezenta parte, regulile, reglementările şi procedurile stabilite de autoritate, precum şi clauzele şi condiţiile oricărui contract încheiat cu autoritatea sunt respectate;

n) calculează plafonul de producţie şi eliberează autorizaţii de producţie în numele autorităţii, în aplicarea prevederilor art. 151 paragrafele 2-7, după ce consiliul a efectuat, după caz, opţiunea necesară între cei care solicită autorizaţii de producţie, conform art. 7 din anexa nr. III.

3. La cererea oricărui stat parte sau a oricărei părţi interesate, membrii comisiei vor fi însoţiţi de un reprezentant al acestui stat sau al acestei părţi interesate, atunci când îşi îndeplinesc funcţiile de supraveghere şi inspecţie.

Subsecţiunea D
Secretariatul

ARTICOLUL 166

Secretariatul

1. Secretariatul autorităţii cuprinde un secretar general şi personalul de care autoritatea are nevoie.

2. Secretarul general este ales de adunare dintre candidaţii propuşi de consiliu, pentru o durată de 4 ani şi poate fi reales.

3. El este cel mai înalt funcţionar al autorităţii şi acţionează în această calitate la toate reuniunile adunării, ale consiliului şi ale oricărui organ subsidiar; el îndeplineşte orice alte funcţii administrative cu care este însărcinat de unul dintre aceste organe.

4. Secretarul general prezintă adunării un raport anual asupra activităţii autorităţii.

ARTICOLUL 167

Personalul autorităţii

1. Personalul autorităţii cuprinde persoanele calificate în domeniile ştiinţific şi tehnic şi în alte domenii de care aceasta are nevoie pentru a-şi exercita funcţiile administrative.

2. Considerentul dominant în recrutarea şi în stabilirea condiţiilor de folosire a personalului este de a asigura autorităţii serviciilor unor persoane posedând cele mai înalte calităţi în muncă, competenţă şi integritate. Sub rezerva acestui considerent, se va ţine seama, în modul cuvenit, de importanţa unei recrutări efectuate pe o bază geografică cât se poate de largă.

3. Personalul este numit de către secretarul general. Condiţiile şi modalităţile de numire, de remunerare şi de desfacere a contractului personalului trebuie să fie în concordanţă cu regulile, reglementările şi cu procedurile autorităţii.

ARTICOLUL 168

Caracterul internaţional al secretariatului

1. În exercitarea funcţiilor lor, secretarul general şi personalul nu vor solicita şi nu vor accepta instrucţiuni de la nici un guvern şi de la nici o altă sursă exterioară autorităţii. Ei se vor abţine de la orice act incompatibil cu calitatea lor de funcţionari internaţionali care nu sunt răspunzători decât faţă de autoritate. Fiecare stat parte se angajează să respecte caracterul exclusiv internaţional al funcţiilor secretarului general şi ale personalului şi să nu caute să-i influenţeze în executarea sarcinii lor. Orice încălcare a obligaţiilor din partea unui funcţionar va fi supusă unui tribunal administrativ, desemnat după regulile, reglementările şi procedurile autorităţii.

2. Secretarul general şi personalul nu trebuie să deţină vreun interes financiar în nici una dintre activităţile de explorare şi exploatare desfăşurate în zonă. Sub rezerva răspunderii lor faţă de autoritate, ei nu trebuie să divulge, chiar după încetarea activităţilor lor, nici un secret industrial, nici o informaţie care constituie proprietate industrială şi care a fost transferată autorităţii în aplicarea

prevederilor art. 14 din anexa nr. III şi nici vreo altă informaţie confidenţială de care au putut avea cunoştinţă datorită funcţiilor lor.

3. În cazul încălcării de către un funcţionar al autorităţii a obligaţiilor enunţate în paragraful 2, autoritatea va intenta, la cererea unui stat parte lezat printr-o astfel de încălcare sau a unei persoane fizice sau juridice patronate de un stat parte, conform art. 153 paragraful 2 lit. b), şi lezate de o asemenea încălcare, o acţiune împotriva funcţionarului în cauză, în faţa unui tribunal desemnat după regulile, reglementările şi procedurile autorităţii. Partea lezată are dreptul să participe la procedură. Dacă tribunalul o recomandă, secretarul general îl va concedia pe funcţionarul în cauză.

4. Modalităţile de aplicare a prezentului articol vor fi precizate în regulile, reglementările şi procedurile autorităţii.

ARTICOLUL 169

Consultări şi cooperarea cu organizaţiile internaţionale
şi organizaţiile neguvernamentale

1. Pentru problemele care sunt de resortul autorităţii, secretarul general, cu aprobarea consiliului, va încheia înţelegeri pentru a avea consultări şi a coopera cu organizaţiile internaţionale şi cu organizaţiile neguvernamentale recunoscute de Consiliul economic şi social al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

2. Orice organizaţie cu care secretarul general a încheiat o înţelegere, în virtutea paragrafului 1, poate să desemneze reprezentanţi pentru a asista, în calitate de observatori, la reuniunile organelor autorităţii, conform regulamentului interior al acestor organe. Se vor stabili proceduri care să permită acestor organizaţii să-şi facă cunoscute părerile în cazurile corespunzătoare.

3. Secretarul general poate distribui statelor părţi rapoarte scrise, prezentate de organizaţiile neguvernamentale vizate la paragraful 1,cu privire la subiecte care ţin de competenţa lor specială şi se referă la lucrările autorităţii.

Subsecţiunea E
Întreprinderea

ARTICOLUL 170

Întreprinderea

1. Întreprinderea este organul autorităţii care desfăşoară în mod direct activităţi în zonă, în aplicarea art. 153 paragraful 2 lit. a), ca şi activităţi de transport, de prelucrare şi de comercializare a mineralelor extrase din zonă.

2. În cadrul autorităţii, persoana juridică internaţională, întreprinderea are capacitatea juridică prevăzută în anexa nr. IV. Întreprinderea acţionează în conformitate cu convenţia şi cu regulile, reglementările şi cu procedurile autorităţii, precum şi cu politica generală stabilită de adunare, respectă directivele consiliului şi este supusă controlului său.

3. Întreprinderea îşi are oficiul principal la sediul autorităţii.

4. Întreprinderea va fi dotată, în conformitate cu art. 173 paragraful 2 şi cu art. 11 din anexa nr. IV, cu resursele financiare de care are nevoie pentru exercitarea funcţiilor sale şi va dispune de mijloacele tehnice care îi vor fi transferate în aplicarea art. 144 şi a altor dispoziţii pertinente ale convenţiei.

Subsecţiunea F
Organizarea financiară a autorităţii

ARTICOLUL 171
Resursele financiare ale autorităţii

Resursele financiare ale autorităţii cuprind:

a) contribuţiile statelor părţi fixate conform art. 160 paragraful 2 lit. e);

b) încasările făcute de autoritate în aplicarea art. 13 din anexa nr. IV, în legătură cu activităţile desfăşurate în zonă;

c) sumele virate de întreprindere conform art. 10 din anexa nr. IV;

d) fondurile împrumutate conform art. 174;

e) contribuţiile voluntare făcute de statele părţi sau provenind din alte surse; şi

f) plăţile efectuate la fondul de compensaţie, în conformitate cu art. 151 paragraful 10, ale cărui surse urmează să le recomande comisia de planificare economică.

ARTICOLUL 172
Bugetul anual al autorităţii

Secretarul general stabileşte şi prezintă consiliului proiectul de buget anual al autorităţii. Consiliul examinează acest proiect şi-l supune adunării, cu recomandările sale. Adunarea examinează şi aprobă proiectul de buget conform art. 160 paragraful 2 lit. h).

ARTICOLUL 173
Cheltuielile autorităţii

1. Contribuţiile vizate la art. 171 lit. a) vor fi vărsate într-un cont special şi vor servi la acoperirea cheltuielilor de administraţie ale autorităţii, până în momentul în care aceasta va dispune, în acest scop, de încasări suficiente provenind din alte surse.

2. Resursele financiare ale autorităţii servesc mai întâi pentru reglarea cheltuielilor de administraţie. Cu excepţia contribuţiilor vizate la art. 171 lit. a), fondurile care rămân după plata cheltuielilor de administraţie pot, între altele:

a) să fie împărţite conform art. 140 şi art. 160 paragraful 2 lit. g);

b) să servească pentru dotarea întreprinderii cu resursele financiare vizate la art. 170 paragraful 4;

c) să servească la despăgubirea statelor în curs de dezvoltare, conform art. 151 paragraful 10 şi art. 160 paragraful 2 lit. l).

ARTICOLUL 174

Capacitatea autorităţii de a contracta împrumuturi

1. Autoritatea are capacitatea de a contracta împrumuturi.

2. Adunarea va stabili limitele acestei capacităţi în regulamentul financiar adoptat conform art. 160 paragraful 2 lit. f).

3. Consiliul va exercita această capacitate.

4. Statele părţi nu răspund de datoriile autorităţii.

ARTICOLUL 175

Verificarea anuală a conturilor

Rapoartele, registrele şi conturile autorităţii, inclusiv statele sale financiare anuale, vor fi verificate în fiecare an de către un controlor independent numit de adunare.

Subsecţiunea G

Statutul juridic, privilegii şi imunităţi

ARTICOLUL 176

Statutul juridic

Autoritatea posedă personalitate juridică pe plan internaţional şi are capacitatea juridică ce îi este necesară pentru a-şi exercita funcţiile şi pentru a-şi atinge scopurile.

ARTICOLUL 177

Privilegii şi imunităţi

Pentru a-şi putea exercita funcţiile, autoritatea se bucură, pe teritoriul fiecărui stat parte, de privilegiile şi imunităţile enunţate în prezenta subsecţiune. Privilegiile şi imunităţile referitoare la întreprindere sunt prevăzute la art. 13 din anexa nr. IV.

ARTICOLUL 178

Imunitatea de jurisdicţie şi de executare

Autoritatea, precum şi bunurile şi proprietăţile sale se bucură de imunitate de jurisdicţie şi executare, în afară de cazurile şi în măsura în care ea a renunţat în mod expres la aceste imunităţi într-un caz special.

ARTICOLUL 179

Scutirea de la percheziţie şi orice altă formă de constrângere

Bunurile şi proprietăţile autorităţii, oriunde se găsesc şi oricare ar fi deţinătorul lor, sunt scutite de la percheziţie, rechiziţie, confiscare, expropriere şi de la orice altă formă de constrângere în baza unei decizii a autorităţilor executive sau legislative.

ARTICOLUL 180

Scutirea de la orice control, restricţie, reglementare sau moratoriu

Bunurile şi proprietăţile autorităţii sunt scutite de la orice control, restricţie, reglementare sau moratoriu.

ARTICOLUL 181

Arhivele şi comunicaţiile oficiale ale autorităţii

1. Arhivele autorităţii sunt inviolabile, oriunde se găsesc ele.

2. Datele care sunt proprietate industrială, informaţiile care constituie un secret industrial şi informaţiile analoage, ca şi dosarele personalului nu trebuie păstrate în arhivele la care are acces publicul.

3. Fiecare stat parte va acorda autorităţii, în ceea ce priveşte comunicaţiile sale oficiale, un tratament cel puţin tot atât de favorabil ca cel acordat celorlalte organizaţii internaţionale.

ARTICOLUL 182

Privilegiile şi imunităţile de care se bucură persoanele care acţionează în cadrul autorităţii

Reprezentanţii statelor părţi care iau parte la reuniunile adunării, ale consiliului sau ale organelor adunării sau consiliului, ca şi secretarul general şi personalul autorităţii, se bucură, pe teritoriul fiecărui stat membru de:

a) imunitate de jurisdicţie şi execuţie pentru actele săvârşite de ei în exerciţiul funcţiilor lor, în afară de cazurile speciale când statul pe care îl reprezintă sau autoritatea, după caz, a renunţat în mod expres la această imunitate;

b) aceleaşi scutiri pe care statul pe teritoriul căruia se găsesc le acordă reprezentanţilor, persoanelor oficiale şi funcţionarilor de rang comparabil ai celorlalte state părţi în ceea ce priveşte condiţiile de imigrare, formalităţile de înregistrare a străinilor şi obligaţiile de serviciu naţional, precum şi aceleaşi facilităţi referitoare la reglementarea schimbului valutar şi acelaşi tratament în ceea ce priveşte deplasările, în afară de cazul în care aceştia sunt cetăţeni ai statului gazdă.

ARTICOLUL 183

Scutiri de impozite sau taxe, inclusiv taxe vamale

1. Autoritatea, în exercitarea funcţiilor sale, precum şi bunurile, proprietăţile şi veniturile sale, ca şi activităţile şi tranzacţiile sale autorizate de convenţie vor fi scutite de orice impozit direct, iar bunurile pe care ea le importă sau le exportă pentru folosinţa sa oficială vor fi scutite de orice taxe vamale. Autoritatea nu poate cere nici o scutire în ceea ce priveşte taxele percepute drept remunerare a serviciilor prestate.

2. Când sunt efectuate, de către autoritate sau în numele său, achiziţii de bunuri sau contractări de servicii de o valoare substanţială, care sunt necesare exercitării funcţiilor autorităţii, iar preţurile acestor bunuri sau servicii includ şi impozite sau taxe, statele părţi vor lua, pe cât posibil, măsurile corespunzătoare pentru a acorda scutire pentru aceste impozite sau taxe sau pentru a asigura restituirea lor. Bunurile importate sau cumpărate sub regimul de scutire prevăzut de prezentul articol nu trebuie să fie vândute sau înstrăinate în vreun

fel pe teritoriul statului parte care a acordat scutirea, în afara cazului în care s-a convenit altfel cu acest stat.

3. Statele părţi nu vor percepe nici un fel de impozit direct sau indirect asupra retribuţiilor şi indemnizaţiilor sau oricăror alte sume plătite de autoritate secretarului său general şi membrilor personalului autorităţii, precum şi experţilor care execută misiuni pentru autoritate, în afara cazului în care aceştia sunt cetăţenii lor.

Subsecţiunea H
Suspendarea exercitării drepturilor şi privilegiilor membrilor

ARTICOLUL 184
Suspendarea dreptului de vot

Un stat parte care este în întârziere cu plata contribuţiilor sale către autoritate nu poate participa la vot, dacă suma totală a restanţelor sale este egală sau superioară sumei totale a contribuţiilor sale datorate pentru cei 2 ani precedenţi completi. Cu toate acestea, adunarea poate autoriza pe acest membru să participe la vot dacă ea constată că neplata se datorează unor circumstanţe independente de voinţa sa.

ARTICOLUL 185
Suspendarea exercitării drepturilor şi privilegiilor inerente calităţii de membru

1. Un stat parte care a încălcat grav şi în mod repetat dispoziţiile prezentei părţi poate fi suspendat din exerciţiul drepturilor şi privilegiilor inerente calităţii de membru de către adunare, la recomandarea consiliului.

2. Nici o decizie nu poate fi luată în virtutea paragrafului 1 atât timp cât Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu a constatat că statul parte în cauză a încălcat grav şi în mod repetat dispoziţiile prezentei părţi.

Secţiunea a 5-a
Soluţionarea diferendelor şi avizele consultative

ARTICOLUL 186
Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului internaţional al dreptului mării

Prezenta secţiune, partea a XV-a şi anexa nr. VI reglementează constituirea Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine şi modul în care aceasta îşi exercită competenţa.

ARTICOLUL 187
Competenţa Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine

are competenţa, în virtutea prevederilor prezentei părţi şi ale anexelor care se referă la aceasta, să soluţioneze următoarele categorii de diferende rezultate din activităţile desfăşurate în zonă:

a) diferendele dintre statele părţi referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentei părţi şi a anexelor care se referă la aceasta;

b) diferendele dintre un stat parte şi autoritate referitoare la:

(i) actele sau omisiunile imputabile autorităţii sau unui stat parte, despre care se susţine că ar contraveni dispoziţiilor prezentei părţi sau ale anexelor care se referă la aceasta, sau regulilor, reglementărilor sau procedurilor adoptate de autoritate conform acestor dispoziţii; sau

(ii) actele autorităţii, despre care se susţine că depăşesc competenţa sa sau că ele constituie o încălcare a atribuţiilor;

c) diferendele dintre părţile la un contract, fie că este vorba de state părţi, de autoritate sau de întreprindere, ori de întreprinderi de stat sau de persoanele fizice sau juridice vizate la art. 153 paragraful 2 lit. b), referitoare la:

(i) interpretarea sau executarea unui contract sau a unui plan de muncă; sau

(ii) actele sau omisiunile imputabile unei părţi la contract, referitoare la activităţile desfăşurate în zonă, şi care afectează cealaltă parte sau aduc direct atingere intereselor sale legitime;

d) diferendele dintre autoritate şi un solicitant care este patronat de un stat conform art. 153 paragraful 2 lit. b) şi care a îndeplinit condiţiile cerute de art. 4 paragraful 6 şi de art. 13 paragraful 2 din anexa nr. III, referitoare la un refuz de a contracta sau la o problemă juridică survenită în timpul negocierii contractului;

e) diferendele dintre autoritate şi un stat parte, o întreprindere de stat sau o persoană fizică sau juridică patronată de un stat parte conform art. 153 paragraful 2 lit. b), dacă se susţine că răspunderea autorităţii este angajată în virtutea art. 22 din anexa nr. III;

f) orice alt diferend pentru care competenţa Camerei este expres prevăzută de convenţie.

ARTICOLUL 188

Supunerea diferendelor unei camere speciale a Tribunalului internaţional al dreptului mării sau unei camere ad-hoc a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine sau unui arbitraj comercial obligatoriu

1. Diferendele dintre statele părţi vizate la art. 187 lit. a) pot fi supuse:

a) unei camere speciale a Tribunalului internaţional al dreptului mării, constituită conform art. 15 şi 17 din anexa nr. VI, la cererea părţilor în diferend; sau

b) unei camere ad-hoc a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, constituită conform art. 36 din anexa nr. VI, la cererea oricărei părţi în diferend.

2.

a) Diferendele referitoare la interpretarea sau la aplicarea unui contract vizat la art. 287 lit. c) pct. (i) sunt supuse, la cererea oricărei părţi în diferend, unui arbitraj comercial obligatoriu, în afara cazului când părţile în diferend au convenit altfel. Tribunalul arbitral comercial sesizat cu un astfel de diferend nu are competenţa să se pronunţe asupra unei cereri privind interpretarea convenţiei. Dacă diferendul comportă un aspect privind interpretarea părţii a XI-a şi a anexelor care se referă la aceasta, în legătură cu activităţile desfăşurate în zonă, acest aspect este trimis, spre a decide, Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine.

b) Dacă, la începutul sau în cursul unei astfel de proceduri de arbitraj, tribunalul arbitral comercial, acţionând la cererea uneia dintre părţile în diferend sau din oficiu, constată că hotărârea sa este subordonată unei hotărâri a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, el aduce la cunoştinţă acest aspect Camerei, pentru a decide. Tribunalul arbitral dă apoi sentinţa sa în conformitate cu hotărârea Camerei.

c) În absenţa, în contract, a unei dispoziţii referitoare la procedura arbitrală aplicabilă diferendului, arbitrajul se va desfăşura, dacă părţile n-au convenit altfel, pe baza Regulamentului de arbitraj al Comisiei Naţiunilor Unite pentru Dreptul Comercial Internaţional sau a oricărui regulament de arbitraj care ar putea fi prevăzut în regulile, reglementările şi procedurile autorităţii.

ARTICOLUL 189

Limitarea competenţei în ceea ce priveşte hotărârile autorităţii

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu are competenţa de a se pronunţa asupra exercitării de către autoritate, conform prezentei părţi, a atribuţiilor sale discreţionare; în nici un caz ea nu se poate substitui autorităţii în exercitarea atribuţiilor discreţionare ale acesteia. Fără a contraveni dispoziţiilor art. 191, atunci când îşi exercită competenţa care îi este recunoscută în virtutea art. 187, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu se pronunţă asupra conformităţii cu convenţia a unei reguli, a unei reglementări sau proceduri a autorităţii şi nu poate declara nule aceste reguli, reglementări sau proceduri. Competenţa sa se limitează la a stabili dacă aplicarea regulilor, reglementărilor sau procedurilor autorităţii, în cazuri particulare, ar fi în conflict cu obligaţiile contractuale ale părţilor în diferend sau cu obligaţiile care le incumbă în virtutea convenţiei, şi de a soluţiona recursurile pentru incompetenţă sau privind depăşirea atribuţiilor, ca şi cererile pentru daune-interese şi alte cereri pentru repararea prejudiciilor, introduse de către una dintre părţi împotriva alteia, în legătură cu nerespectarea de către aceasta a obligaţiilor contractuale sau a obligaţiilor care îi incumbă în virtutea prevederilor convenţiei.

ARTICOLUL 190

Participarea la procedură şi introducerea în proces a statelor părţi care au acordat patronajul

1. Statul parte care patronează o persoană fizică sau juridică, parte într-un diferend vizat la art. 187, va primi o notificare cu privire la diferend şi va avea dreptul de a participa la procedură, prezentând observaţii scrise sau orale.

2. Atunci când se intentează o acţiune împotriva unui stat parte de către o persoană fizică sau juridică patronată de un alt stat parte, pentru un diferend vizat la art. 187 lit. c), statul pârât poate cere statului care patronează această persoană să compară în numele acesteia. Dacă statul care patronează refuză să compară, statul pârât poate însărcina pe o persoană juridică având naţionalitatea sa să-l reprezinte în acest proces.

ARTICOLUL 191
Avize consultative

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine dă avize consultative, la cererea adunării sau a consiliului, asupra problemelor juridice care se pun în cadrul activităţii lor. Aceste avize se dau în cel mai scurt timp posibil.

Partea a XII-a
Protejarea şi conservarea mediului marin

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 192
Obligaţii de ordin general

Statele au obligaţia de a proteja şi conserva mediul marin.

ARTICOLUL 193
Dreptul suveran al statelor de a exploata resursele lor naturale

Statele au dreptul suveran de a exploata resursele lor naturale, potrivit politicii lor în materie de mediu înconjurător şi în conformitate cu obligaţia lor de a proteja şi de a conserva mediul marin.

ARTICOLUL 194
Măsuri pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin

1. Statele vor lua, separat sau împreună, după caz, toate măsurile compatibile cu prezenta convenţie, care sunt necesare pentru a preveni, reduce şi controla poluarea mediului marin, oricare ar fi sursa acesteia; ele vor recurge, în acest scop, la mijloacele cele mai bine adaptate de care dispun, în funcţie de posibilităţile lor, şi se vor strădui să-şi armonizeze politicile în această privinţă.

2. Statele vor lua toate măsurile necesare pentru ca activităţile de sub jurisdicţia sau de sub controlul lor să fie conduse într-un asemenea mod, încât să nu cauzeze, prin poluare, prejudicii altor state şi mediului lor înconjurător, astfel încât poluarea datorată unor incidente sau unor activităţi de sub jurisdicţia

sau de sub controlul lor să nu se întindă dincolo de zonele în care ele exercită drepturi suverane în conformitate cu prevederile convenţiei.

3. Măsurile luate în aplicarea prezentei părţi vizează toate sursele de poluare a mediului marin. Ele includ, în special, măsurile ce tind a limita, pe cât posibil:

a) evacuarea de substanţe toxice, dăunătoare sau nocive, mai ales de substanţe nedegradabile, provenind din surse terestre, din atmosferă ori prin atmosferă sau prin imersiune;

b) poluarea de către nave, îndeosebi măsurile pentru prevenirea accidentelor şi pentru a se face faţă cazurilor de urgenţă, a se asigura securitatea operaţiunilor pe mare, a se preveni deversările, fie că sunt intenţionate sau nu, şi a se reglementa proiectarea, construcţia, echiparea şi exploatarea navelor şi componenţa personalului afectat acestora;

c) poluarea provenind de la instalaţiile sau aparatura utilizate pentru explorarea sau exploatarea resurselor naturale de pe fundul mărilor şi din subsolul lor, în mod deosebit măsurile pentru prevenirea accidentelor şi pentru a se face faţă cazurilor de urgenţă, a se asigura securitatea operaţiunilor pe mare şi a se reglementa proiectarea, construcţia, echiparea şi exploatarea acestor instalaţii şi aparaturi şi componenţa personalului afectat acestora;

d) poluarea provenind de la celelalte instalaţii sau aparaturi care funcţionează în mediul marin, în special măsurile de prevenire a accidentelor şi pentru a se face faţă cazurilor de urgenţă, a se asigura securitatea operaţiunilor pe mare şi a se reglementa proiectarea, construcţia, echiparea şi exploatarea acestor instalaţii şi aparaturi, precum şi componenţa personalului afectat acestora.

4. Atunci când iau măsuri pentru prevenirea, reducerea sau controlul poluării mediului marin, statele se vor abţine de la orice amestec nejustificat în activităţile întreprinse de alte state în exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor lor, în conformitate cu prevederile convenţiei.

5. Măsurile luate potrivit prezentei părţi cuprind măsurile necesare pentru protejarea şi conservarea ecosistemelor rare sau delicate, ca şi a mediului de viaţă al speciilor şi organismelor marine în scădere, ameninţate sau pe cale de dispariţie.

ARTICOLUL 195

Obligaţia de a nu deplasa prejudiciul sau riscurile
şi de a nu înlocui un tip de poluare cu altul

Atunci când iau măsuri pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, statele vor acţiona în aşa fel, încât să nu deplaseze, direct sau indirect, prejudiciul sau riscurile dintr-o zonă în alta şi să nu înlocuiască un tip de poluare cu altul.

ARTICOLUL 196

Utilizarea de tehnici sau introducerea de specii străine sau noi

1. Statele vor lua toate măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin rezultată din utilizarea de tehnici, în cadrul jurisdicţiei lor sau sub controlul lor, ori din introducerea, cu intenţie sau în mod

accidental, într-o zonă a mediului marin, de specii străine sau noi care pot provoca acestuia schimbări importante şi dăunătoare.
2. Prezentul articol nu afectează aplicarea dispoziţiilor convenţiei referitoare la măsurile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin.

Secţiunea a 2-a
Cooperarea mondială şi regională

ARTICOLUL 197
Cooperarea pe plan mondial sau regional
Statele vor coopera pe plan mondial şi, când este cazul, pe plan regional, direct sau prin intermediul unor organizaţii internaţionale competente, la formularea şi la elaborarea de reguli şi de norme, ca şi de practici şi proceduri recomandate, cu caracter internaţional, compatibile cu convenţia, pentru protecţia şi conservarea mediului marin, ţinând seama de particularităţile regionale.

ARTICOLUL 198
Notificarea unui risc iminent de daune sau a unei daune efective
Orice stat care are cunoştinţă despre cazuri în care mediul marin este în pericol iminent de a suferi daune din cauza poluării va informa imediat despre aceasta pe celelalte state pe care le consideră expuse unor astfel de daune, precum şi organizaţiile internaţionale competente.

ARTICOLUL 199
Planuri de urgenţă împotriva poluării
În cazurile vizate la art. 198, statele situate în zona afectată, după posibilităţile lor, şi organizaţiile internaţionale competente, vor coopera, în măsura posibilului, pentru a elimina efectele poluării şi a preveni sau reduce la minimum daunele. În acest scop, statele trebuie să elaboreze şi să promoveze de comun acord planuri de urgenţă pentru a face faţă incidentelor care produc poluarea mediului marin.

ARTICOLUL 200
Studii, programe de cercetare şi schimb de informaţii şi de date
Statele vor coopera, direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, pentru a promova studii, a întreprinde programe de cercetare ştiinţifică şi a încuraja schimbul de informaţii şi de date obţinute asupra poluării mediului marin. Ele se vor strădui să participe activ la programe regionale şi mondiale vizând dobândirea de cunoştinţe necesare pentru a determina natura şi amploarea poluării, efectele expunerii la poluare, căile pe care ea le urmează, riscurile pe care le comportă şi remediile posibile.

ARTICOLUL 201
Criterii ştiinţifice pentru elaborarea reglementărilor

Ţinând seama de informaţiile şi datele culese în aplicarea dispoziţiilor art. 200, statele vor coopera, direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, în vederea stabilirii unor criterii ştiinţifice corespunzătoare pentru formularea şi elaborarea de reguli şi de norme, ca şi de practici şi de proceduri recomandate, vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin.

Secţiunea a 3-a
Asistenţa tehnică

ARTICOLUL 202
Asistenţa pentru statele în curs de dezvoltare
în domeniile ştiinţei şi tehnicii

Statele trebuie, direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente:

a) să promoveze programe de asistenţă, pentru statele în curs de dezvoltare, în domeniul ştiinţei, educaţiei, tehnicii şi în alte domenii, în vederea protejării şi conservării mediului marin şi pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării marine. Această asistenţă constă, în special, în:

(i) pregătirea personalului ştiinţific şi tehnic al acestor state;

(ii) facilitarea participării lor la programele internaţionale pertinente;

(iii) furnizarea către aceste state a materialului şi facilităţilor necesare;

(iv) creşterea capacităţii lor de a fabrica ele însele acest material;

(v) furnizarea serviciilor consultative şi dezvoltarea mijloacelor materiale privind programele de cercetare, de supraveghere continuă, de educaţie şi alte programe;

b) să furnizeze asistenţa corespunzătoare, mai ales pentru statele în curs de dezvoltare, pentru a le ajuta să reducă la minimum efectele accidentelor majore care pot cauza o poluare importantă a mediului marin;

c) să furnizeze asistenţa corespunzătoare, mai ales pentru statele în curs de dezvoltare, pentru pregătirea de evaluări ecologice.

ARTICOLUL 203
Tratament preferenţial în favoarea statelor în curs de dezvoltare

În vederea prevenirii, reducerii şi controlului poluării mediului marin sau a reducerii la minimum a efectelor sale, organizaţiile internaţionale vor acorda statelor în curs de dezvoltare un tratament preferenţial în ceea ce priveşte:

a) alocarea fondurilor şi a mijloacelor de asistenţă tehnică adecvate; şi

b) utilizarea serviciilor lor specializate.

Secţiunea a 4-a
Supravegherea continuă şi evaluarea ecologică

ARTICOLUL 204
Supravegherea continuă a riscurilor de poluare şi a efectelor poluării

1. Statele se vor strădui, în măsura posibilului şi într-un mod compatibil cu drepturile celorlalte state, fie direct, fie prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, să observe, să măsoare, să evalueze şi să analizeze, prin metode ştiinţifice recunoscute, riscurile de poluare a mediului marin sau efectele acestei poluări.

2. În mod deosebit, ele vor supraveghea în mod constant efectele tuturor activităţilor pe care le autorizează sau le execută, pentru a determina dacă aceste activităţi riscă să polueze mediul marin.

ARTICOLUL 205

Publicarea de rapoarte

Statele vor publica rapoarte asupra rezultatelor obţinute în aplicarea prevederilor art. 204 sau vor furniza, la intervale corespunzătoare, asemenea rapoarte organizaţiilor internaţionale competente care vor trebui să le pună la dispoziţia tuturor celorlalte state.

ARTICOLUL 206

Evaluarea efectelor potenţiale ale activităţilor

În cazul în care statele au raţiuni serioase de a considera că activităţile pe care şi le propun să le întreprindă, ţinând de jurisdicţia lor sau sub controlul lor, riscă să producă o poluare importantă sau modificări considerabile şi dăunătoare mediului marin, ele vor evalua, în măsura posibilului, efectele potenţiale ale acestor activităţi asupra acestui mediu şi vor prezenta rezultatele acestor evaluări în modul prevăzut la art. 205.

Secţiunea a 5-a

Reglementarea internaţională şi legislaţia internă vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin

ARTICOLUL 207

Poluarea de origine terestră

1. Statele vor adopta legi şi regulamente pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de origine terestră, inclusiv poluarea provenind de la fluvii, râuri, estuare, conducte şi instalaţii de deversare, ţinând seama de regulile şi normele, ca şi de practicile şi procedurile recomandate, convenite pe plan internaţional.

2. Statele vor lua orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării terestre a mediului marin.

3. Statele se vor strădui să-şi armonizeze politicile lor naţionale în această privinţă, la nivelul regional corespunzător.

4. Statele, acţionând îndeosebi prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, se vor strădui să adopte, pe plan mondial şi regional, reguli şi norme ca şi practici şi proceduri recomandate în vederea prevenirii, reducerii şi controlului poluării terestre a mediului marin, ţinând seama de particularităţile regionale, de capacitatea economică a statelor

în curs de dezvoltare şi de cerinţele dezvoltării lor economice. Aceste reguli şi norme, ca şi aceste practici şi proceduri recomandate vor fi reexaminate din când în când, după necesităţi.

5. Legile, reglementările şi măsurile, ca şi regulile, normele, practicile şi procedurile recomandate, vizate la paragrafele 1, 2 şi 4, vor cuprinde măsuri destinate a limita, pe cât posibil, evacuarea în mediul marin a substanţelor toxice, dăunătoare sau nocive, mai ales a substanţelor nedegradabile.

ARTICOLUL 208

Poluarea rezultând din activităţi referitoare la teritoriile submarine supuse jurisdicţiei naţionale

1. Statele riverane vor adopta legi şi reglementări pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, care rezultă, direct sau indirect, din activităţile referitoare la fundul mărilor, care ţin de jurisdicţia lor sau care provin din insule artificiale, de la instalaţii şi lucrări ţinând de jurisdicţia lor, în virtutea prevederilor art. 60 şi 80.

2. Statele vor lua orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări.

3. Legile, reglementările şi măsurile nu trebuie să fie mai puţin eficiente decât regulile şi normele internaţionale sau practicile şi procedurile recomandate, cu caracter internaţional.

4. Statele se vor strădui să-şi armonizeze politicile lor naţionale în această privinţă, la nivelul regional corespunzător.

5. Statele, acţionând mai ales prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, vor adopta, pe plan mondial şi regional, reguli şi norme, ca şi practici şi proceduri recomandate, pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, care rezultă, direct sau indirect, din activităţile referitoare la fundul mărilor, care ţin de jurisdicţia lor, sau care provin din insulele artificiale, de la instalaţiile şi lucrările ţinând de jurisdicţia lor, care sunt vizate la paragraful 1. Aceste reguli şi norme, ca şi aceste practici şi proceduri recomandate vor fi reexaminate din când în când, după necesităţi.

ARTICOLUL 209

Poluarea rezultată din activităţi desfăşurate în zonă

1. Vor fi adoptate reguli, reglementări şi proceduri internaţionale, conform părţii a XI-a, pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, rezultate din activităţile desfăşurate în zonă. Aceste reguli, reglementări şi proceduri vor fi reexaminate din când în când, după necesităţi.

2. Sub rezerva dispoziţiilor pertinente ale prezentei secţiuni, statele vor adopta legi şi regulamente pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, rezultate din activităţile desfăşurate în zonă de către nave sau provenind de la instalaţii, lucrări şi de la alte aparaturi arborând pavilionul lor, înmatriculate pe teritoriul lor sau aflate sub autoritatea lor, după caz. Aceste legi

şi reglementări nu trebuie să fie mai puţin eficiente decât regulile, reglementările şi procedurile recomandate, cu caracter internaţional, vizate la paragraful 1.

ARTICOLUL 210

Poluarea prin imersiune

1. Statele vor adopta legi şi reglementări pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin care rezultă din imersiune.

2. Statele vor lua, de asemenea, orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări.

3. Aceste legi, reglementări şi măsuri trebuie să garanteze că nici o imersiune nu poate să se facă fără autorizaţia autorităţilor competente ale statelor.

4. Statele, acţionând mai ales prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, se vor strădui să adopte, pe plan mondial şi regional, reguli şi norme, ca şi practici şi proceduri recomandate, pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări. Aceste reguli şi norme, ca şi practicile şi procedurile recomandate vor fi reexaminate din când în când, după necesităţi.

5. Imersiunea de deşeuri în marea teritorială şi în zona economică exclusivă sau pe platoul continental nu poate avea loc fără acordul prealabil expres al statului riveran; acesta are dreptul să autorizeze, să reglementeze şi să controleze această imersiune, după ce a examinat în modul cuvenit problema împreună cu celelalte state pentru care această imersiune poate avea efecte prejudiciabile datorită situaţiei lor geografice.

6. Legile şi reglementările naţionale, precum şi măsurile naţionale nu trebuie să fie mai puţin eficiente, pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări prin imersiune, decât regulile şi normele cu caracter mondial.

ARTICOLUL 211

Poluarea de către nave

1. Statele, acţionând prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale, vor adopta reguli şi norme internaţionale vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către nave şi se angajează să favorizeze adoptarea, dacă se poate în acelaşi mod, a unor dispozitive de circulaţie a navelor vizând reducerea la minimum a riscului de accidente susceptibile de a polua mediul marin, inclusiv litoralul, şi de a aduce atingere, prin aceasta, intereselor conexe ale statelor riverane. Aceste reguli şi norme vor fi, în acelaşi mod, reexaminate din când în când, după necesităţi.

2. Statele vor adopta legi şi reglementări pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către navele arborând pavilionul lor sau înmatriculate de ele. Aceste legi şi reglementări nu trebuie să fie mai puţin eficiente decât regulile şi normele internaţionale general recunoscute, stabilite prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale.

3. Statele care, în scopul prevenirii, reducerii şi controlului poluării mediului marin, impun navelor străine condiţii speciale pentru intrarea în porturile lor sau în apele lor interioare, sau pentru utilizarea instalaţiilor terminale în larg vor face publicitatea corespunzătoare acestor condiţii şi le vor comunica organizaţiei internaţionale competente. Dacă, în vederea armonizării politicii urmate în materie, două sau mai multe state riverane impun asemenea condiţii sub o formă identică, se va indica, în comunicare, care sunt statele care participă la asemenea aranjamente. Fiecare stat va impune căpitanului navei arborând pavilionul său sau înmatriculată de el ca, atunci când nava se găseşte în marea teritorială a unui stat participant la aceste aranjamente comune, să furnizeze, la cererea acestui stat, informaţii care să indice dacă el se îndreaptă spre un stat din aceeaşi regiune care participă la aceste aranjamente şi, în caz afirmativ, să precizeze dacă nava corespunde condiţiilor impuse de acest stat privind intrarea în porturile sale. Prezentul articol se aplică fără să aducă atingere continuării exercitării de către o navă a dreptului său de trecere inofensivă sau aplicării prevederilor art. 25 paragraful 2.

4. Statele riverane pot, în exercitarea suveranităţii lor asupra mării teritoriale, să adopte legi şi reglementări pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către navele străine, inclusiv de către navele care-şi exercită dreptul de trecere inofensivă. Aceste legi şi reglementări, conform secţiunii a 3-a a părţii a II-a, nu trebuie să împiedice trecerea inofensivă a navelor străine.

5. În scopul asigurării respectării, la care se referă secţiunea a 6-a, statele riverane pot să adopte, pentru zona lor economică exclusivă, legi şi reglementări vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, care să fie conforme şi să pună în aplicare regulile şi normele internaţionale general acceptate, stabilite prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale.

6.

a) Dacă regulile şi normele internaţionale vizate de paragraful 1 nu permit a se face faţă într-un mod adecvat unor situaţii speciale şi dacă un stat riveran are motive serioase de a considera că o anumită zonă, clar definită, din zona sa economică exclusivă necesită adoptarea unor măsuri obligatorii, speciale, pentru prevenirea poluării de către nave, pentru raţiuni tehnice recunoscute, legate de caracteristicile oceanografice şi ecologice, de utilizarea sau protejarea resurselor sale şi de caracterul special al traficului, acest stat poate, în urma unor consultări corespunzătoare, prin intermediul organizaţiei internaţionale competente, cu orice alte state interesate, să adreseze acestei organizaţii o comunicare privind zona în cauză, furnizând, în sprijin, justificări ştiinţifice şi tehnice, ca şi informaţii asupra instalaţiilor de recepţie necesare. În termen de 12 luni de la primirea comunicării, organizaţia va stabili dacă situaţia din zona în cauză îndeplineşte condiţiile menţionate. Dacă organizaţia decide astfel, statul riveran poate adopta, pentru această zonă, legi şi reglementări vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, care vor pune în aplicare regulile şi normele sau practicile de navigaţie internaţionale care au

fost prevăzute de către organizaţia internaţională competentă pentru zonele speciale;

b) statul riveran va publica limitele acestor zone speciale, clar definite;

c) atunci când face comunicarea menţionată, statul riveran va indica, în paralel, organizaţiei dacă are intenţia să adopte, pentru zona care face obiectul acesteia, legi şi reglementări suplimentare vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave. Aceste legi şi reglementări suplimentare pot să se refere la deversări sau la practici de navigaţie, dar nu vor obliga navele străine să accepte alte norme în materie de proiectare, de construire şi de echipare decât regulile şi normele internaţionale general acceptate; ele vor deveni aplicabile navelor străine la expirarea unui termen de 15 luni de la data comunicării către organizaţie, sub rezerva ca aceasta să le aprobe în termen de 12 luni socotite de la această dată.

7. Regulile şi normele internaţionale vizate în prezentul articol trebuie să prevadă, între altele, obligaţia de a notifica fără întârziere statelor riverane, al căror litoral sau interese conexe riscă să fie afectate, accidentele marine, în special cele care antrenează sau riscă să antreneze deversări.

ARTICOLUL 212

Poluarea de origine atmosferică sau transatmosferică

1. În scopul prevenirii, reducerii şi controlului poluării mediului marin de origine atmosferică sau transatmosferică, statele vor adopta legi şi reglementări aplicabile spaţiului aerian asupra căruia ele îşi exercită suveranitatea şi navelor care arborează pavilionul lor sau navelor şi aeronavelor înmatriculate de ele, ţinând seama de regulile şi normele, ca şi de practicile şi procedurile recomandate, convenite pe plan internaţional, şi de securitatea navigaţiei aeriene.

2. Statele vor lua şi alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări.

3. Statele, acţionând, îndeosebi, prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, se vor strădui să stabilească, pe plan mondial şi regional, reguli şi norme, ca şi practici şi proceduri recomandate pentru prevenirea, reducerea şi controlul acestei poluări.

Secţiunea a 6-a

Asigurarea respectării

ARTICOLUL 213

Asigurarea respectării reglementărilor în privinţa poluării de origine terestră

Statele vor asigura respectarea legilor şi reglementărilor adoptate în concordanţă cu art. 207; ele vor adopta legi şi reglementări şi vor lua alte măsuri necesare pentru a pune în aplicare regulile şi normele internaţionale aplicabile, stabilite prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente

sau al unei conferinţe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către surse terestre.

ARTICOLUL 214

Asigurarea respectării reglementărilor în privinţa poluării rezultate din activităţi referitoare la fundul mării

Statele vor asigura respectarea legilor şi reglementărilor adoptate în conformitate cu art. 208, vor adopta legile şi reglementările şi vor lua celelalte măsuri necesare pentru îndeplinirea regulilor şi normelor internaţionale aplicabile, stabilite prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin, care rezultă direct sau indirect din activităţile referitoare la fundul mării şi care ţin de jurisdicţia lor sau care provin de la insulele artificiale, instalaţiile şi de la lucrările supuse jurisdicţiei lor, în virtutea prevederilor art. 60 şi 80.

ARTICOLUL 215

Asigurarea respectării reglementărilor în privinţa poluării rezultate din activităţi desfăşurate în zonă

Asigurarea respectării regulilor, reglementărilor şi procedurilor internaţionale stabilite conform părţii a XI-a pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin ce rezultă din activităţile desfăşurate în zonă va fi guvernată de această parte.

ARTICOLUL 216

Asigurarea respectării reglementărilor referitoare la poluarea prin imersiune

1. Respectarea legilor şi reglementărilor adoptate în conformitate cu această convenţie şi a regulilor şi normelor internaţionale aplicabile, stabilite prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin prin imersiune, va fi asigurată de:

a) statul riveran, în ceea ce priveşte imersiunea în limitele mării sale teritoriale sau ale zonei sale economice exclusive sau pe platoul său continental;

b) statul pavilionului, în ceea ce priveşte navele care arborează pavilionul său sau navele şi aeronavele înmatriculate de el;

c) orice stat, în ceea ce priveşte încărcarea de deşeuri sau alte materii pe teritoriul sau la instalaţiile sale terminale din larg.

2. Nici un stat nu este obligat, în virtutea prezentului articol, să intenteze o acţiune, în cazul în care o asemenea acţiune a fost deja pornită de către un alt stat conform dispoziţiilor aceluiaşi articol.

ARTICOLUL 217

Atribuţiile statului pavilionului

1. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor sau care sunt

înmatriculate de ele să respecte regulile şi normele internaţionale aplicabile, stabilite prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale, ca şi legile şi reglementările pe care ele le-au adoptat conform convenţiei, în scopul prevenirii, reducerii şi controlului poluării mediului marin de către nave şi vor adopta legile şi reglementările şi vor lua măsurile necesare pentru a le pune în aplicare. Statul pavilionului va veghea ca aceste reguli, norme, legi şi reglementări să fie în mod efectiv aplicate, indiferent de locul unde s-a comis încălcarea.

2. Statele vor lua, îndeosebi, măsurile corespunzătoare pentru a interzice navelor care arborează pavilionul lor sau sunt înmatriculate de ele să pornească în cursă atâta timp cât ele nu corespund regulilor şi normelor internaţionale vizate la paragraful 1, inclusiv dispoziţiilor privind proiectarea, construcţia şi echiparea navelor.

3. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor sau sunt înmatriculate de ele să dispună de certificatele cerute şi eliberate în aplicarea regulilor şi normelor internaţionale vizate la paragraful 1. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor să fie inspectate periodic în scopul de a se asigura că menţiunile făcute pe certificatele respective sunt conforme stării efective a navei. Celelalte state vor accepta aceste certificate ca o dovadă a stării navei şi le vor recunoaşte aceeaşi forţă ca şi certificatelor pe care le eliberează ele, afară de cazul în care ar exista motive serioase de a crede că starea navei nu corespunde, într-o măsură importantă, menţiunilor făcute pe certificate.

4. Dacă o navă comite o încălcare a regulilor şi normelor stabilite prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale, statul pavilionului, fără a aduce atingere dispoziţiilor art. 218, 220 şi 228 va proceda imediat la o anchetă şi, când este cazul, va intenta o acţiune cu privire la presupusa încălcare, oricare ar fi locul unde a fost comisă această încălcare sau locul în care poluarea rezultând din aceasta s-a produs sau a fost constatată.

5. Făcând ancheta asupra infracţiunii, statul pavilionului poate cere asistenţă de la oricare alt stat a cărui cooperare ar putea fi utilă pentru elucidarea circumstanţelor cazului. Statele se vor strădui să răspundă cererilor corespunzătoare ale statului pavilionului.

6. Statele, la cererea scrisă a unui stat, vor ancheta asupra oricărei încălcări care ar fi fost comisă de navele care arborează pavilionul lor. Dacă este convins că dispune de probe suficiente în acest sens, statul pavilionului va porni fără întârziere o acţiune în justiţie în privinţa presupusei încălcări conform dreptului său intern.

7. Statele de pavilion vor informa imediat statul solicitant şi organizaţia internaţională competentă despre acţiunea pornită şi despre rezultatele ei. Toate statele vor avea acces la informaţiile astfel comunicate.

8. Sancţiunile prevăzute de legile şi reglementările statelor faţă de navele care arborează pavilionul lor trebuie să fie suficient de riguroase pentru a preveni încălcările în orice loc.

ARTICOLUL 218

Atribuţiile statului portului

1. Atunci când o navă se află de bunăvoie într-un port sau la o instalaţie terminală în larg, statul portului poate să deschidă o anchetă, iar când probele o justifică, să intenteze o acţiune pentru orice deversare făcută de acest vas, dincolo de apele sale interioare, de marea sa teritorială sau de zona sa economică exclusivă, prin încălcarea regulilor şi normelor internaţionale aplicabile stabilite prin intermediul organizaţiei internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice generale.

2. Statul portului nu va intenta nici o acţiune în virtutea paragrafului 1, pentru încălcări prin deversări efectuate în apele interioare, marea teritorială sau zona economică exclusivă a unui alt stat, decât dacă aceste deversări au cauzat sau riscă să cauzeze poluarea apelor sale interioare, a propriei sale mări teritoriale sau a propriei sale zone economice exclusive, sau dacă o cere celălalt stat, statul pavilionului ori un stat care a suferit sau riscă să sufere pagube datorită deversărilor.

3. Atunci când o navă se găseşte de bunăvoie într-un port sau la o instalaţie terminală în larg, statul portului se va strădui să dea curs cererilor oricărui alt stat privind o anchetă asupra deversărilor susceptibile de a constitui o încălcare vizată de paragraful 1, care ar fi fost efectuate în apele interioare, în marea teritorială sau în zona economică exclusivă a statului solicitant şi care va fi poluat sau ar fi creat riscuri de poluare a acestor zone. Statul portului se va strădui, de asemenea, să dea curs cererilor statului pavilionului privind o anchetă asupra unor asemenea încălcări, oricare ar fi locul în care acestea s-ar fi putut comite.

4. Dosarul anchetei efectuate de către statul portului în aplicarea prevederilor prezentului articol va fi transmis statului pavilionului sau statului riveran, la cererea acestora. Orice acţiune intentată de către statul portului pe baza acestei anchete poate, sub rezerva prevederilor secţiunii a 7-a, să fie suspendată la cererea statului riveran, când încălcarea a fost comisă în apele interioare, în marea teritorială sau în zona economică exclusivă a acestuia din urmă. Într-un astfel de caz, probele, dosarul cauzei, precum şi orice cauţiune sau altă garanţie financiară depusă la autorităţile statului portului vor fi transmise statului riveran. Această transmitere va exclude continuarea acţiunii în statul portului.

ARTICOLUL 219

Măsuri de control asupra navigabilităţii vizând evitarea poluării

Sub rezerva prevederilor secţiunii a 7-a, statele care au constatat, la cerere sau din proprie iniţiativă, că o navă, aflată într-unul dintre porturile lor sau la una dintre instalaţiile terminale în larg, a încălcat regulile şi normele internaţionale aplicabile privind navigabilitatea navelor şi prin aceasta ameninţă să cauzeze daune mediului marin, vor lua, pe cât le stă în putinţă, măsuri administrative pentru a împiedica această navă să plece în cursă. Ele nu o vor autoriza decât să se îndrepte spre cel mai apropiat şantier

corespunzător de reparaţii şi, după eliminarea cauzelor încălcării, îi vor permite să-şi continue drumul fără întârziere.

ARTICOLUL 220

Atribuţiile statului riveran

1. Atunci când o navă se găseşte de bunăvoie într-un port sau la o instalaţie terminală în larg, statul portului poate să intenteze, sub rezerva dispoziţiilor secţiunii a 7-a, o acţiune cu privire la orice încălcare a legilor şi reglementărilor pe care le-a adoptat în conformitate cu convenţia sau cu regulile şi cu normele internaţionale aplicabile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, dacă încălcarea a fost comisă în marea sa teritorială sau în zona sa economică exclusivă.

2. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în marea sa teritorială a încălcat, în timpul trecerii sale, legile şi reglementările pe care le-a adoptat în conformitate cu convenţia sau cu regulile şi cu normele internaţionale aplicabile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, el poate, fără a aduce atingere dispoziţiilor pertinente ale secţiunii a 3-a a părţii a II-a, să procedeze la o inspectare fizică a navei pentru constatarea încălcării şi, atunci când elementele de probă o justifică, să intenteze o acţiune judiciară şi, între altele, să ordone imobilizarea navei potrivit dreptului său intern, sub rezerva prevederilor secţiunii a 7-a.

3. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în zona sa economică exclusivă sau în marea sa teritorială a comis în zona economică exclusivă o încălcare a regulilor şi normelor internaţionale aplicabile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, sau a legilor şi reglementărilor pe care le-a adoptat în conformitate cu aceste reguli şi cu norme internaţionale şi în aplicarea acestora, statul respectiv poate cere navei să furnizeze informaţii privind identitatea sa şi portul său de înmatriculare, ultimul şi următorul său port de escală şi alte informaţii pertinente necesare pentru a stabili dacă a fost comisă o încălcare.

4. Statele vor adopta legi şi reglementări şi vor lua măsurile necesare pentru ca navele arborând pavilionul lor să dea curs cererilor de informaţii vizate la paragraful 3.

5. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în zona sa economică exclusivă sau în marea sa teritorială a comis în zona economică exclusivă o încălcare vizată la paragraful 3, care a dus la deversări importante care au produs sau riscă să producă o poluare importantă, poate proceda la inspectarea fizică a navei pentru a constata dacă a avut loc o încălcare, în situaţia când nava a refuzat să dea informaţii sau dacă informaţiile furnizate sunt în contradicţie flagrantă cu situaţia de fapt sau dacă circumstanţele cazului justifică această inspecţie.

6. Atunci când există dovezi evidente că o navă care navighează în zona economică exclusivă sau în marea teritorială a unui stat a comis o încălcare vizată la paragraful 3, care a dus la deversări care au produs sau riscă să producă daune importante litoralului sau intereselor conexe ale statului riveran,

sau oricăror resurse din marea sa teritorială sau din zona sa economică exclusivă, acest stat poate, sub rezerva prevederilor secţiunii a 7-a şi dacă elementele de probă o justifică, să intenteze o acţiune judiciară şi, mai ales, să ordone imobilizarea navei potrivit dreptului său intern.

7. În ciuda dispoziţiilor paragrafului 6, în toate cazurile în care, prin intermediul organizaţiei internaţionale competente, au fost stabilite sau au fost convenite în vreun alt mod proceduri corespunzătoare pentru garantarea respectării obligaţiilor privind depunerea unei cauţiuni sau a unei alte garanţii financiare corespunzătoare, statul riveran, dacă este legat prin aceste proceduri, va autoriza nava să-şi continue cursa.

8. Paragrafele 3-7 se vor aplica, de asemenea, legilor şi reglementărilor naţionale adoptate în virtutea dispoziţiilor art. 211 paragraful 6.

ARTICOLUL 221

Măsuri destinate să împiedice poluarea ca urmare a unui accident maritim

1. Nici o dispoziţie din prezenta parte nu aduce atingere dreptului pe care îl au statele, în virtutea dreptului internaţional atât cutumiar, cât şi convenţional, de a lua măsuri proporţionale cu daunele pe care le-au suferit efectiv sau de care sunt ameninţate, pentru a-şi proteja litoralul sau interesele conexe, inclusiv pescuitul, împotriva poluării sau unei ameninţări de poluare care rezultă dintr-un accident maritim sau din actele legate de un asemenea accident de la care sunt de aşteptat consecinţe prejudiciabile importante şi de a asigura respectarea acestor măsuri dincolo de limitele mării teritoriale.

2. În sensul prezentului articol, prin accident maritim se înţelege un abordaj, o eşuare sau alt incident de navigaţie ori eveniment survenit la bordul sau în exteriorul unei nave şi care antrenează pagube materiale sau o ameninţare iminentă de pagube materiale pentru o navă sau pentru încărcătura sa.

ARTICOLUL 222

Asigurarea respectării reglementării referitoare la poluarea de origine atmosferică sau transatmosferică

Statele vor asigura respectarea, în limitele spaţiului aerian asupra căruia ele îşi exercită suveranitatea sau cu privire la navele care arborează pavilionul lor sau la aeronavele înmatriculate de el, a legilor şi reglementărilor pe care le-au adoptat conform dispoziţiilor art. 212 paragraful 1 şi altor dispoziţii ale convenţiei, vor adopta legi şi reglementări şi vor lua alte măsuri pentru a aplica regulile şi normele internaţionale aplicabile stabilite prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, în vederea prevenirii, reducerii şi controlului poluării de origine atmosferică sau transatmosferică, a mediului marin, conform tuturor regulilor şi normelor internaţionale pertinente referitoare la securitatea navigaţiei aeriene.

Secţiunea a 7-a
Garanţii

ARTICOLUL 223

Măsuri vizând facilitarea desfăşurării unei acţiuni

Atunci când este intentată o acţiune în aplicarea prezentei părţi, statele vor lua măsuri pentru a facilita audierea de martori şi admiterea de probe prezentate de către autorităţile unui alt stat sau de către organizaţia internaţională competentă şi vor facilita participarea la dezbateri a reprezentanţilor oficiali ai acestei organizaţii, ai statului pavilionului sau ai oricărui stat afectat de poluarea rezultată din orice încălcare. Reprezentanţii oficiali care participă la aceste dezbateri au drepturile şi obligaţiile prevăzute de dreptul intern sau de dreptul internaţional.

ARTICOLUL 224

Exercitarea atribuţiilor de constrângere

Numai agenţii special împuterniciţi, precum şi navele de război sau aeronavele militare sau celelalte nave sau aeronave, care poartă semne exterioare indicând clar că sunt afectate unui serviciu public şi care sunt autorizate în acest scop, pot să exercite acţiuni de constrângere faţă de navele străine în aplicarea prezentei părţi.

ARTICOLUL 225

Obligaţia statelor de a evita consecinţele nefaste
pe care le pot avea acţiunile lor de constrângere

Atunci când exercită, în virtutea prevederilor convenţiei, acţiunea de constrângere faţă de navele străine, statele nu trebuie să pună în pericol securitatea navigaţiei sau să expună o navă vreunui risc, să o conducă într-un port ori într-un loc de ancorare periculos şi nici să expună mediul marin vreunui risc excesiv.

ARTICOLUL 226

Anchetarea navelor străine

1.

a) Statele nu vor reţine o navă străină mai mult decât este indispensabil scopurilor anchetei prevăzute la art. 216, 218 şi 220. Inspectarea fizică a unei nave străine trebuie să fie limitată la examinarea certificatelor, a registrelor sau a altor documente pe care nava este obligată să le deţină, în virtutea regulilor şi normelor internaţionale general acceptate, sau a oricăror documente similare; nu se poate întreprinde o inspecţie fizică mai aprofundată a navei decât după această examinare şi numai dacă:

(i) există motive serioase de a crede că starea navei şi a echipamentului său nu corespunde în mod esenţial menţiunilor din documente;

(ii) deţinerea acestor documente nu este suficientă pentru a confirma sau a verifica încălcarea presupusă;

(iii) nava nu dispune de certificate şi documente valabile.

b) Dacă din anchetă reiese că s-a produs o încălcare a legilor şi reglementărilor aplicabile sau a regulilor şi normelor internaţionale privind

protejarea şi conservarea mediului marin, se va proceda fără întârziere la eliberarea navei, după îndeplinirea formalităţilor rezonabile, cum este depunerea unei cauţiuni sau a unei alte garanţii financiare;

c) Fără a se aduce atingere regulilor şi normelor internaţionale aplicabile în materie de navigabilitate a navelor, dacă eliberarea unei nave ar urma să antreneze un risc de daune inadmisibile pentru mediul marin, se poate refuza eliberarea navei sau i se poate permite acesteia să-şi continue cursa, dar cu condiţia de a fi dusă pe şantierul de reparaţie cel mai apropiat. În cazul în care eliberarea navei a fost refuzată sau când eliberarea navei a fost supusă unor condiţii, statul pavilionului trebuie să fie informat despre aceasta, fără întârziere, şi poate cere această eliberare conform părţii a XV-a.

2. Statele vor coopera la elaborarea de proceduri vizând evitarea oricărei inspectări fizice inutile a navelor pe mare.

ARTICOLUL 227

Nediscriminarea faţă de navele străine

În exercitarea drepturilor şi în îndeplinirea obligaţiilor lor în virtutea prevederilor prezentei convenţii, statele nu trebuie să supună navele nici unui stat vreunei discriminări de drept sau de fapt.

ARTICOLUL 228

Suspendarea acţiunii de urmărire şi restricţii la iniţierea urmăririi

1. Atunci când un stat porneşte acţiunea de urmărire în vederea reprimării unei încălcări a legilor şi reglementărilor aplicabile sau a regulilor şi normelor internaţionale pentru prevenirea, reducerea şi controlul poluării de către nave, comisă dincolo de marea sa teritorială de o navă străină, această urmărire este suspendată de îndată ce statul pavilionului a pornit el însuşi urmărirea pentru aceeaşi încălcare în decurs de 6 luni de la introducerea primei acţiuni, cu excepţia cazului în care aceasta se referă la un caz de daune grave cauzate statului riveran sau când statul pavilionului în cauză nu şi-a respectat în mod repetat obligaţia de a asigura aplicarea efectivă a regulilor şi normelor internaţionale în vigoare faţă de încălcările comise de navele sale. Statul de pavilion care a cerut suspendarea urmăririi conform dispoziţiilor prezentului articol va remite în termen adecvat primului stat un dosar complet al cauzei şi minutele procesului. Atunci când tribunalele statului pavilionului s-au pronunţat asupra cauzei, se va dispune încetarea urmăririi. După acoperirea cheltuielilor de procedură, orice cauţiune sau orice garanţie financiară depusă cu ocazia acestei urmăriri va fi restituită de către statul riveran.

2. Nu se mai poate porni o acţiune de urmărire împotriva unor nave străine, după expirarea unui termen de 3 ani, socotit de la data comiterii încălcării, şi nici un stat nu poate porni o asemenea urmărire, în cazul în care aceasta a fost deja pornită de un alt stat, sub rezerva prevederilor paragrafului 1.

3. Prezentul articol nu afectează dreptul statului pavilionului de a lua orice măsuri, inclusiv dreptul de a porni urmărirea, conform dreptului său intern, independent de urmărirea pornită anterior de un alt stat.

ARTICOLUL 229

Acţiunea în răspundere civilă

Nici o dispoziţie a prezentei convenţii nu aduce atingere dreptului de a introduce o acţiune în răspundere civilă în caz de pierderi sau daune rezultând din poluarea mediului marin.

ARTICOLUL 230

Sancţiuni pecuniare şi respectarea drepturilor recunoscute ale acuzatului

1. Numai sancţiuni pecuniare pot fi aplicate pentru încălcarea legilor şi reglementărilor naţionale sau a regulilor şi normelor internaţionale aplicabile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către nave străine, dincolo de marea teritorială.

2. Numai sancţiuni pecuniare pot fi aplicate pentru încălcarea legilor şi reglementărilor naţionale sau a regulilor şi normelor internaţionale aplicabile vizând prevenirea, reducerea şi controlul poluării mediului marin de către nave străine în marea teritorială, dacă nu este vorba de un act deliberat şi grav de poluare.

3. În desfăşurarea urmăririi pornite în vederea reprimării încălcărilor de acest tip comise de o navă străină, pentru care se pot aplica sancţiuni, drepturile recunoscute ale acuzatului trebuie să fie respectate.

ARTICOLUL 231

Notificarea statului pavilionului şi celorlalte state interesate

Statele vor notifica, fără întârziere, statului pavilionului şi oricărui alt stat interesat orice măsuri luate faţă de navele străine, în aplicarea dispoziţiilor secţiunii a 6-a, şi vor transmite statului pavilionului toate rapoartele oficiale privind aceste măsuri. Totuşi, în cazul încălcărilor comise în marea teritorială, obligaţiile de mai sus ale statului riveran se aplică doar pentru măsurile luate în cadrul urmăririi. Agenţii diplomatici sau funcţionarii consulari şi, în măsura posibilului, autorităţile maritime ale statului pavilionului vor fi informate imediat despre orice măsuri de acest fel.

ARTICOLUL 232

Răspunderea statelor pentru măsurile de asigurare a respectării

Statele sunt răspunzătoare de pierderile sau de pagubele care le sunt imputabile în urma unor măsuri luate cu privire la aplicarea dispoziţiilor secţiunii a 6-a, atunci când aceste măsuri sunt ilicite sau depăşesc ceea ce, în mod raţional, ar fi fost necesar în lumina informaţiilor disponibile. Statele trebuie să prevadă căi de recurs în faţa tribunalelor lor pentru acţiunile în reparaţie privind aceste pierderi sau pagube.

ARTICOLUL 233

Garanţii privind strâmtorile folosite pentru navigaţia internaţională

Nici o dispoziţie a secţiunilor 5, 6 şi 7 nu va aduce atingere regimului juridic al strâmtorilor care servesc navigaţiei internaţionale. Totuşi, dacă o navă străină, alta decât cele vizate la secţiunea a 10-a, a încălcat legile şi reglementările vizate la art. 42 paragraful 1 lit. a) şi b), cauzând sau ameninţând să cauzeze pagube importante mediului marin al strâmtorilor, statele riverane la strâmtori pot lua măsuri de constrângere corespunzătoare, cu respectarea mutatis mutandis a prezentei secţiuni.

Secţiunea a 8-a
Zone acoperite de gheţuri

ARTICOLUL 234
Zone acoperite de gheţuri

Statele riverane au dreptul să adopte legi şi reglementări nediscriminatorii şi să impună respectarea lor în vederea prevenirii, reducerii şi controlului poluării mediului marin de către nave în zonele acoperite de gheţuri şi cuprinse în limitele zonei lor economice exclusive, atunci când condiţiile climaterice deosebit de aspre şi faptul că aceste zone sunt acoperite de gheţuri în cea mai mare parte a anului constituie obstacole în calea navigaţiei sau o fac deosebit de periculoasă şi când poluarea mediului marin riscă să afecteze în mod grav echilibrul ecologic sau să-l perturbe în mod ireversibil. Aceste legi şi reglementări vor ţine seama, în mod cuvenit, de navigaţie, ca şi de protecţia şi conservarea mediului marin pe baza datelor ştiinţifice cele mai sigure de care se poate dispune.

Secţiunea a 9-a
Răspundere

ARTICOLUL 235
Răspundere

1. Statele sunt ţinute să îndeplinească obligaţiile internaţionale în ce priveşte protecţia şi conservarea mediului marin. Ele îşi angajează răspunderea potrivit dreptului internaţional.

2. Statele vor asigura ca dreptul lor intern să ofere căi de recurs care să permită obţinerea unei despăgubiri rapide şi adecvate sau a oricărei alte reparaţii pentru daunele care rezultă din poluarea mediului marin de către persoane fizice sau juridice aflate sub jurisdicţia lor.

3. În vederea asigurării unei despăgubiri rapide şi adecvate pentru orice daune rezultând din poluarea mediului marin, statele vor coopera pentru asigurarea aplicării şi dezvoltării dreptului internaţional al răspunderii în ce priveşte evaluarea şi despăgubirea pentru daune şi reglementarea diferendelor în materie, precum şi, dacă este cazul, elaborarea de criterii şi proceduri pentru plata unor despăgubiri adecvate, instituind, de exemplu, un sistem de asigurări obligatorii sau fonduri de despăgubiri.

Secţiunea a 10-a
Imunitate suverană

ARTICOLUL 236
Imunitate suverană

Dispoziţiile Convenţiei asupra protecţiei şi conservării mediului marin nu se aplică nici navelor de război sau navelor auxiliare, nici altor nave sau aeronave care aparţin unui stat sau sunt folosite de el, dacă acesta le utilizează în momentul respectiv exclusiv în scopuri publice necomerciale. Totuşi fiecare stat va lua măsurile corespunzătoare care să nu afecteze operaţiunile sau capacitatea operaţională a navelor sau a aeronavelor care îi aparţin sau pe care le foloseşte, astfel încât aceste nave şi aeronave să acţioneze, pe cât posibil, într-un mod compatibil cu convenţia.

Secţiunea a 11-a
Obligaţiile care decurg din alte convenţii asupra protecţiei şi conservării mediului marin

ARTICOLUL 237
Obligaţiile care decurg din alte convenţii asupra protecţiei şi conservării mediului marin

1. Prezenta parte nu afectează obligaţiile speciale asumate de state în virtutea unor convenţii şi acorduri specifice încheiate anterior în materie de protecţie şi de conservare a mediului marin şi nici acordurile care pot fi încheiate în aplicarea principiilor generale enunţate în convenţie.

2. Statele se vor achita de obligaţiile specifice asumate în ce priveşte protecţia şi conservarea mediului marin, în virtutea unor convenţii speciale, într-un mod compatibil cu principiile şi obiectivele generale ale convenţiei.

Partea a XIII-a
Cercetarea ştiinţifică marină

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 238
Dreptul de a efectua cercetări ştiinţifice marine

Toate statele, oricare ar fi situaţia lor geografică, precum şi organizaţiile internaţionale competente au dreptul de a efectua cercetări ştiinţifice marine sub rezerva drepturilor şi obligaţiilor altor state, aşa cum sunt ele definite în convenţie.

ARTICOLUL 239
Obligaţia de a favoriza cercetarea ştiinţifică marină

Statele şi organizaţiile internaţionale competente vor încuraja şi facilita dezvoltarea şi desfăşurarea cercetării ştiinţifice marine potrivit convenţiei.

ARTICOLUL 240

Principii generale care guvernează desfăşurarea cercetării ştiinţifice marine

Cercetarea ştiinţifică marină se va conforma următoarelor principii:

a) va fi efectuată exclusiv în scopuri paşnice;

b) va fi efectuată utilizându-se metode şi mijloace ştiinţifice corespunzătoare compatibile cu convenţia;

c) ea nu va stânjeni în mod nejustificat celelalte utilizări legitime ale mării, compatibile cu convenţia, şi va fi, în modul cuvenit, luată în considerare în cursul acestor utilizări;

d) va fi efectuată conform tuturor reglementărilor pertinente adoptate în aplicarea convenţiei, inclusiv celor care vizează protecţia şi conservarea mediului marin.

ARTICOLUL 241

Nerecunoaşterea cercetării ştiinţifice marine ca fundament juridic al vreunei revendicări

Cercetarea ştiinţifică marină nu va constitui temei juridic pentru nici o revendicare asupra vreunei părţi oarecare a mediului marin sau a resurselor sale.

Secţiunea a 2-a

Cooperare internaţională

ARTICOLUL 242

Obligaţia de a favoriza cooperarea internaţională

1. Conformându-se principiului respectării suveranităţii şi a jurisdicţiei şi pe baza reciprocităţii avantajelor, statele şi organizaţiile internaţionale competente vor favoriza cooperarea internaţională în materie de cercetare ştiinţifică marină în scopuri paşnice.

2. În acest context şi fără a aduce prejudicii drepturilor şi obligaţiilor statelor în virtutea convenţiei, un stat, acţionând în aplicarea prezentei părţi, va oferi altor state, după cum va fi cazul, posibilităţi rezonabile de a obţine de la acesta sau cu cooperarea acestuia informaţiile necesare pentru prevenirea şi controlul efectelor dăunătoare sănătăţii şi securităţii persoanelor şi mediului înconjurător.

ARTICOLUL 243

Crearea de condiţii favorabile

Statele şi organizaţiile internaţionale competente vor coopera, prin încheierea de acorduri bilaterale şi multilaterale, pentru a crea condiţii favorabile desfăşurării cercetării ştiinţifice asupra mediului marin şi pentru conjugarea

eforturilor cercetătorilor care studiază natura fenomenelor şi proceselor care se manifestă în acest mediu marin şi interacţiunea lor.

ARTICOLUL 244

Publicarea şi difuzarea de informaţii şi cunoştinţe

1. Statele şi organizaţiile internaţionale competente vor publica şi difuza, pe căi corespunzătoare şi conform convenţiei, informaţii asupra principalelor programe elaborate şi obiectivelor acestora, precum şi cunoştinţele rezultate din cercetarea ştiinţifică marină.

2. În acest scop, statele, atât individual cât şi în cooperare cu alte state şi cu organizaţiile internaţionale competente, vor favoriza activ transmiterea datelor şi informaţiilor ştiinţifice şi transferul, în special către statele în curs de dezvoltare, al cunoştinţelor rezultate din cercetarea ştiinţifică marină, precum şi întărirea capacităţii proprii a acestor state de a efectua cercetări ştiinţifice marine, în special prin programe destinate să asigure un învăţământ şi o pregătire adecvată personalului lor tehnic şi ştiinţific.

Secţiunea a 3-a

Desfăşurarea şi promovarea cercetării ştiinţifice

ARTICOLUL 245

Cercetarea ştiinţifică marină în marea teritorială

Statele riverane, în exercitarea suveranităţii lor, au dreptul exclusiv de a reglementa, autoriza şi efectua cercetări ştiinţifice marine în marea lor teritorială. Cercetarea ştiinţifică marină în marea teritorială nu poate fi efectuată decât cu consimţământul expres al statului riveran şi în condiţiile stabilite de către acesta.

ARTICOLUL 246

Cercetarea ştiinţifică marină în zona economică exclusivă şi pe platoul continental

1. Statele riverane, în exercitarea jurisdicţiei lor, au dreptul de a reglementa, autoriza şi efectua cercetări ştiinţifice marine în zona lor economică exclusivă şi pe platoul lor continental, în conformitate cu dispoziţiile pertinente ale convenţiei.

2. Cercetarea ştiinţifică marină în zona economică exclusivă şi pe platoul continental se va efectua cu consimţământul statului riveran.

3. În împrejurări normale, statele riverane îşi vor da consimţământul pentru realizarea proiectelor de cercetare ştiinţifică marină pe care statele sau organizaţiile internaţionale competente intenţionează să le întreprindă în zona lor exclusivă sau pe platoul lor continental conform convenţiei, în scopuri exclusiv paşnice şi în vederea sporirii cunoştinţelor ştiinţifice asupra mediului marin în interesul întregii umanităţii. În acest scop, statele riverane vor adopta reguli şi proceduri care să asigure că acest consimţământ va fi acordat în termen rezonabil şi nu va fi refuzat în mod abuziv.

4. În scopul aplicării paragrafului 3, împrejurările vor fi considerate normale chiar în absenţa relaţiilor diplomatice dintre statele riverane şi statul care îşi propune să efectueze cercetări.

5. Statele riverane pot totuşi, în mod discreţionar, să refuze consimţământul lor pentru executarea unui proiect de cercetare ştiinţifică marină de către un alt stat sau de către o organizaţie internaţională competentă în zona economică exclusivă sau pe platoul lor continental, în cazurile următoare:

a) dacă proiectul are o incidenţă directă asupra explorării şi exploatării resurselor naturale, biologice sau nebiologice;

b) dacă proiectul prevede forări în platoul continental, utilizarea de explozivi sau introducerea de substanţe nocive în mediul marin;

c) dacă proiectul prevede construirea, exploatarea sau utilizarea insulelor artificiale, a instalaţiilor şi a lucrărilor vizate de art. 60 şi 80;

d) dacă informaţiile referitoare la natura şi obiectivele proiectului, comunicate în virtutea art. 248, sunt inexacte sau dacă statul sau organizaţia internaţională competentă, autoare a proiectului, nu s-a achitat de obligaţiile contractate faţă de statul riveran interesat dintr-un proiect de cercetare anterior.

6. În pofida dispoziţiilor paragrafului 5, statele riverane nu-şi pot exercita puterea lor discreţionară de a refuza consimţământul în virtutea lit. a) a acestui paragraf, în ce priveşte proiectele de cercetare ştiinţifică marină ce urmează să fie întreprinse, conform prezentei părţi, pe platoul continental, dincolo de limita celor 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lăţimea mării teritoriale, în afară de zonele specifice pe care ele pot, în orice moment, să le desemneze oficial ca făcând obiectul sau urmând să facă obiectul, într-un interval de timp rezonabil, unor lucrări intense de exploatare sau de explorare aprofundată. Statele riverane vor notifica în termen rezonabil zonele pe care le desemnează astfel, ca şi modificările ce li se aduc, dar nu vor fi obligate să furnizeze detalii asupra lucrărilor al căror obiect îl constituie.

7. Paragraful 6 se aplică fără să se aducă atingere drepturilor asupra platoului continental, recunoscute statelor riverane la art. 77.

8. Cercetările ştiinţifice marine, vizate în prezentul articol, nu vor stânjeni în mod nejustificat activităţile întreprinse de statele riverane în exercitarea drepturilor suverane şi a jurisdicţiei prevăzute în convenţie.

ARTICOLUL 247

Proiecte de cercetare realizate de către organizaţii internaţionale sau sub auspiciile lor

Un stat riveran, care este membru al unei organizaţii internaţionale sau este legat de o asemenea organizaţie printr-un acord bilateral şi în a cărui zonă economică exclusivă sau pe al cărui platou continental organizaţia vrea să execute direct sau să dispună executarea, sub auspiciile sale, a unui proiect de cercetare ştiinţifică marină, va fi considerat că a autorizat executarea proiectului conform specificaţiilor convenite, dacă a aprobat proiectul detaliat, când organizaţia a luat hotărârea de a-l întreprinde, sau dacă acest stat este

dispus să participe la acesta şi nu a emis nici o obiecţie la expirarea unui termen de 4 luni din momentul în care organizaţia i-a notificat proiectul.

ARTICOLUL 248

Obligaţia de a furniza informaţii statului riveran

Statele şi organizaţiile internaţionale competente care intenţionează să întreprindă cercetări ştiinţifice marine în zona economică exclusivă sau pe platoul continental al unui stat riveran vor furniza acestuia din urmă, cu cel puţin 6 luni înainte de data propusă pentru începerea proiectului de cercetare ştiinţifică marină, o descriere completă cu privire la:

a) natura şi obiectivele proiectului;

b) metoda şi mijloacele care vor fi utilizate, precizând denumirea, tonajul, tipul şi categoria navelor şi o descriere a materialului ştiinţific;

c) zonele geografice exacte în care va fi executat proiectul;

d) datele prevăzute ale primei sosiri şi ale ultimei plecări a navelor de cercetare sau cele ale instalării şi retragerii materialului de cercetare, după caz;

e) numele instituţiei care patronează proiectul de cercetare, al directorului acestei instituţii şi al persoanei care conduce proiectul;

f) măsura în care se apreciază că statul riveran ar trebui să participe la proiect sau să fie reprezentat la acesta.

ARTICOLUL 249

Obligaţia de a îndeplini anumite condiţii

1. Statele şi organizaţiile internaţionale competente care efectuează cercetări ştiinţifice marine în zona economică exclusivă sau pe platoul continental al unui stat riveran trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

a) să garanteze statului riveran, dacă acesta doreşte, dreptul de a participa la proiectul de cercetare ştiinţifică marină sau de a fi reprezentat, în special atunci când acest lucru este posibil, la bordul navelor şi al altor ambarcaţiuni de cercetare sau la instalaţiile de cercetare ştiinţifică, dar fără ca cercetătorilor acestui stat să li se plătească vreo remuneraţie şi fără ca acesta din urmă să fie obligat să participe la finanţarea proiectului;

b) să furnizeze statului riveran, la cererea sa, rapoarte preliminare, îndată ce acest lucru este posibil, precum şi rezultatele şi concluziile finale, atunci când cercetările s-au încheiat;

c) să se angajeze să permită statului riveran, la cererea sa, accesul la toate eşantioanele şi datele obţinute în cadrul proiectului de cercetare ştiinţifică marină şi să-i furnizeze date care pot fi reproduse şi eşantioane care pot fi fracţionate fără ca aceasta să dăuneze valorii lor ştiinţifice;

d) să furnizeze statului riveran, la cerere, o evaluare a acestor date, eşantioane şi rezultate ale cercetării sau să-l ajute la evaluarea şi interpretarea lor;

e) să facă în aşa fel, sub rezerva paragrafului 2, încât rezultatele cercetărilor să devină disponibile cât mai repede cu putinţă pe plan internaţional, pe căi naţionale sau internaţionale corespunzătoare;

f) să informeze imediat statul riveran asupra oricărei modificări majore aduse proiectului de cercetare;

g) să ridice instalaţiile şi materialul de cercetare ştiinţifică, atunci când cercetarea s-a încheiat, dacă nu s-a convenit altfel.

2. Prezentul articol se aplică fără a se aduce atingere condiţiilor stabilite prin legile şi reglementările statului riveran, în ce priveşte exercitarea dreptului său discreţionar de a acorda sau de a refuza consimţământul potrivit art. 246 paragraful 5, inclusiv obligaţia de a obţine acordul său prealabil pentru difuzarea pe plan internaţional a rezultatelor cercetărilor obţinute în cadrul unui proiect legat direct de explorarea şi exploatarea resurselor naturale.

ARTICOLUL 250

Comunicări privind proiectele de cercetare ştiinţifică marină

Comunicările privind proiectele de cercetare ştiinţifică marină se vor face pe căile oficiale obişnuite, afară de cazul când s-ar fi convenit altfel.

ARTICOLUL 251

Criterii generale şi principii directoare

Statele se vor strădui să promoveze, prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, stabilirea de criterii generale şi de principii directoare menite să le ajute să determine natura şi implicaţiile lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină.

ARTICOLUL 252

Consimţământul tacit

Statele sau organizaţiile internaţionale competente pot pune în executare un proiect de cercetare ştiinţifică marină, la expirarea unui termen de 6 luni, socotit de la data la care informaţiile cerute în virtutea art. 248 au fost comunicate statului riveran, în afara cazului când, în termen de 4 luni de la primirea acestor informaţii, acesta a înştiinţat statul sau organizaţia care îşi propune să efectueze cercetările că:

a) refuză consimţământul său în virtutea art. 246; sau că

b) informaţiile furnizate de către acel stat sau de către acea organizaţie internaţională competentă, referitoare la natura sau obiectivele proiectului, nu corespund faptelor evidente; sau că

c) are nevoie de date suplimentare referitoare la informaţiile sau condiţiile vizate de art. 248 şi 249; sau că d) obligaţiile decurgând din condiţiile stabilite de art. 249, referitoare la un proiect precedent de cercetare marină executat de acel stat sau de acea organizaţie nu au fost îndeplinite.

ARTICOLUL 253

Suspendarea sau încetarea lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină

1. Statul riveran are dreptul să ceară suspendarea lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină în curs de desfăşurare în zona sa economică sau pe platoul continental, dacă:

a) aceste lucrări nu sunt efectuate în conformitate cu informaţiile comunicate potrivit art. 248, pe baza cărora statul riveran şi-a dat consimţământul;

sau

b) statul sau organizaţia internaţională competentă care le desfăşoară nu respectă dispoziţiile art. 249 referitoare la drepturile statului riveran în ceea ce priveşte proiectul de cercetare ştiinţifică marină.

2. Statul riveran are dreptul de a cere încetarea tuturor lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină, în toate cazurile în care nerespectarea art. 248 echivalează cu o modificare importantă a proiectului sau a lucrărilor de cercetare.

3. Statul riveran poate, de asemenea, să ceară încetarea lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină, dacă nu se înlătură într-un termen rezonabil oricare dintre situaţiile vizate la paragraful 1.

4. După primirea notificării din partea statului riveran despre hotărârea de a dispune suspendarea sau încetarea lucrărilor de cercetare ştiinţifică marină, statele sau organizaţiile internaţionale competente, autorizate să efectueze aceste lucrări, vor pune capăt acelor lucrări care fac obiectul notificării.

5. Ordinul de suspendare dat în virtutea paragrafului 1 va fi revocat de statul riveran, iar proiectul de cercetare ştiinţifică marină va putea continua, de îndată ce statul sau organizaţia internaţională competentă care efectuează aceste lucrări de cercetare ştiinţifică marină s-a conformat condiţiilor prevăzute la art. 248 şi 249.

ARTICOLUL 254

Drepturile statelor vecine fără litoral şi ale statelor vecine dezavantajate geografic

1. Statele şi organizaţiile internaţionale competente care au prezentat unui stat riveran un proiect de cercetare ştiinţifică marină vizat la art. 246 paragraful 3 vor înştiinţa despre aceasta statele vecine fără litoral şi statele vecine dezavantajate geografic şi vor notifica statului riveran trimiterea acestei înştiinţări.

2. O dată ce statul riveran în cauză şi-a dat consimţământul la proiect, conform art. 246 şi altor dispoziţii pertinente ale convenţiei, statele şi organizaţiile internaţionale competente care întreprind proiectul vor furniza statelor vecine fără litoral şi statelor vecine dezavantajate geografic, la cerere şi după cum va fi cazul, informaţiile specificate la art. 248 şi la art. 249 paragraful 1 lit. f).

3. Statelor fără litoral şi statelor dezavantajate geografic, vizate mai sus, li se va acorda, la cerere, posibilitatea de a participa, în măsura în care se poate face aceasta, la proiectul de cercetare ştiinţifică marină prevăzut, prin intermediul unor experţi calificaţi desemnaţi de ele şi nerefuzaţi de statul riveran, potrivit condiţiilor asupra cărora statul riveran şi statul sau organizaţiile internaţionale competente care efectuează lucrări de cercetare ştiinţifică marină au convenit pentru executarea proiectului în conformitate cu convenţia.

4. Statele şi organizaţiile internaţionale competente vizate la paragraful 1 vor furniza, la cerere, statelor fără litoral şi statelor dezavantajate geografic, vizate

mai sus, informaţiile şi asistenţa specificată la art. 249 paragraful 1 lit. d), sub rezerva paragrafului 2 al aceluiaşi articol.

ARTICOLUL 255

Măsuri vizând facilitarea cercetării ştiinţifice marine
şi asistenţa pentru navele de cercetare

Statele se vor strădui să adopte reguli, reglementări şi proceduri rezonabile pentru încurajarea şi facilitarea cercetărilor ştiinţifice marine efectuate, conform convenţiei, dincolo de marea lor teritorială şi, la nevoie, să faciliteze navelor de cercetare ştiinţifică marină care se conformează dispoziţiilor pertinente ale prezentei părţi accesul în porturile lor, sub rezerva legilor şi reglementărilor lor, şi să încurajeze acordarea de asistenţă acestor nave.

ARTICOLUL 256

Cercetarea ştiinţifică marină în zonă

Toate statele, oricare ar fi situarea lor geografică, precum şi organizaţiile internaţionale competente au dreptul să efectueze cercetări ştiinţifice marine în zonă, conform părţii a XI-a.

ARTICOLUL 257

Cercetarea ştiinţifică marină în coloana de apă de dincolo
de limitele zonei economice exclusive

Toate statele, oricare ar fi situarea lor geografică, precum şi organizaţiile internaţionale competente au dreptul, conform prezentei convenţii, să efectueze cercetări ştiinţifice marine în coloana de apă de dincolo de limitele zonei economice exclusive.

Secţiunea a 4-a

Instalaţii şi material de cercetare ştiinţifică în mediul marin

ARTICOLUL 258

Amplasare şi utilizare

Amplasarea şi utilizarea de instalaţii sau de material de cercetare ştiinţifică de orice tip, în oricare zonă a mediului marin, vor fi subordonate aceloraşi condiţii ca şi cele prevăzute de prezenta convenţie pentru desfăşurarea cercetării ştiinţifice marine în zona respectivă.

ARTICOLUL 259

Regim juridic

Instalaţiile sau materialul vizat în prezenta secţiune nu au regim de insule. Ele nu au mare teritorială proprie, iar prezenţa lor nu influenţează asupra delimitării mării teritoriale, zonei economice exclusive sau platoului continental.

ARTICOLUL 260
Zone de securitate

Zone de securitate cu o lăţime rezonabilă care să nu depăşească 500 de metri pot fi stabilite în jurul instalaţiilor de cercetare ştiinţifică conform dispoziţiilor pertinente ale convenţiei. Toate statele vor veghea ca navele lor să respecte aceste zone de securitate.

ARTICOLUL 261
Obligaţia de a nu crea obstacole navigaţiei internaţionale

Amplasarea şi utilizarea de instalaţii sau de material de cercetare ştiinţifică de orice tip nu trebuie să împiedice navigaţia pe rutele utilizate pentru navigaţia internaţională.

ARTICOLUL 262
Semne de identificare şi mijloace de semnalizare

Instalaţiile sau materialul vizate în prezenta secţiune trebuie să fie prevăzute cu semne de identificare indicând statul de înmatriculare sau organizaţia internaţională căreia îi aparţin, precum şi cu mijloacele corespunzătoare de semnalizare convenite pe plan internaţional pentru a asigura securitatea navigaţiei maritime şi aeriene, ţinând seama de regulile şi normele stabilite de către organizaţiile internaţionale competente.

Secţiunea a 5-a
Răspundere

ARTICOLUL 263
Răspundere

1. Statele şi organizaţiile internaţionale competente sunt ţinute să vegheze ca cercetările ştiinţifice marine, fie că sunt întreprinse de ele însele sau în contul lor, să fie efectuate conform convenţiei.

2. Statele şi organizaţiile internaţionale competente îşi angajează răspunderea pentru măsurile pe care le iau încălcând convenţia, în ceea ce priveşte lucrările de cercetare ştiinţifică marină efectuate de către alte state, de către persoane fizice sau juridice având naţionalitatea acestor state, sau de către organizaţiile internaţionale competente, şi trebuie să repare daunele cauzate prin asemenea măsuri.

3. Statele şi organizaţiile internaţionale competente sunt răspunzătoare în virtutea art. 235 de daunele produse prin poluarea mediului marin rezultată din cercetările ştiinţifice marine efectuate de către ele însele sau în contul lor.

Secţiunea a 6-a
Rezolvarea diferendelor şi măsuri conservatoare

ARTICOLUL 264
Rezolvarea diferendelor

Diferendele referitoare la interpretarea sau aplicarea dispoziţiilor convenţiei cu privire la cercetarea ştiinţifică marină vor fi rezolvate în conformitate cu secţiunile a 2-a şi a 3-a ale părţii a XV-a.

ARTICOLUL 265
Măsuri conservatoare

Până la rezolvarea diferendelor, conform secţiunilor a2-a şi a 3-a ale părţii a XV-a, statul sau organizaţia internaţională competentă, autorizată să execute un proiect de cercetare ştiinţifică marină, nu va permite să se întreprindă sau să se continue cercetările fără consimţământul expres al statului riveran interesat.

Partea a XIV-a
Dezvoltarea şi transferul de tehnologii marine

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 266
Promovarea dezvoltării şi transferului de tehnologii marine

1. Statele, acţionând fie direct, fie prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, vor coopera, în măsura posibilităţilor lor, în scopul de a favoriza în mod activ dezvoltarea şi transferul de cunoştinţe ştiinţifice şi de tehnologii marine, potrivit unor modalităţi şi condiţii juste şi rezonabile.

2. Statele vor favoriza dezvoltarea capacităţii în domeniul ştiinţelor şi tehnologiilor marine a acelora dintre ele care au nevoie şi cer să beneficieze de asistenţă tehnică în acest domeniu, în special a statelor în curs de dezvoltare, inclusiv a statelor fără litoral sau geografic dezavantajate, în ceea ce priveşte explorarea, exploatarea, conservarea şi gestiunea resurselor mării, protecţia şi conservarea mediului marin, cercetarea ştiinţifică marină şi alte activităţi executate în mediul marin, care sunt compatibile cu convenţia, în scopul accelerării progresului social şi economic al statelor în curs de dezvoltare.

3. Statele se vor strădui să favorizeze instaurarea unor condiţii economice şi juridice favorabile transferului tehnologiilor marine pe o bază echitabilă, spre binele tuturor părţilor interesate.

ARTICOLUL 267
Protecţia intereselor legitime

Statele, favorizând cooperarea potrivit art. 266, vor ţine seama în mod cuvenit de toate interesele legitime, ca şi de drepturile şi obligaţiile deţinătorilor, furnizorilor şi dobânditorilor de tehnologie marină.

ARTICOLUL 268
Obiective fundamentale

Statele, acţionând fie direct, fie prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, vor promova:

a) dobândirea, evaluarea şi difuzarea de cunoştinţe în domeniul tehnologiilor marine; ele vor facilita accesul la informaţiile şi datele pertinente;

b) dezvoltarea de tehnologii marine corespunzătoare;

c) dezvoltarea infrastructurii tehnice necesare pentru facilitarea transferului de tehnologii marine;

d) punerea în valoare a resurselor umane prin pregătirea şi instruirea unor cetăţeni ai statelor în curs de dezvoltare, în special ai acelor state care sunt cel mai puţin avansate; şi

e) cooperarea internaţională la toate nivelurile, îndeosebi cooperarea regională, subregională şi bilaterală.

ARTICOLUL 269

Măsuri (de luat) pentru atingerea obiectivelor fundamentale

În scopul atingerii obiectivelor vizate de art. 268, statele vor acţiona, fie direct, fie prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, între altele, pentru:

a) stabilirea de programe de cooperare tehnică în scopul transferului efectiv al tehnologiilor marine de orice fel către statele care au nevoie şi solicită să beneficieze de asistenţă tehnică în acest domeniu, îndeosebi către statele în curs de dezvoltare, fără litoral sau dezavantajate geografic, precum şi către alte state în curs de dezvoltare care nu au fost în măsură fie să creeze, fie să dezvolte propria lor capacitate tehnologică în domeniul ştiinţelor marine şi în cel al explorării şi exploatării resurselor marine şi nici să dezvolte infrastructura pe care o implică aceste tehnologii;

b) favorizarea instaurării unor condiţii favorabile încheierii de acorduri, de contracte sau de alte aranjamente similare, în condiţii echitabile şi rezonabile;

c) ţinerea de conferinţe, de seminarii şi colocvii pe teme ştiinţifice şi tehnologice şi anume asupra politicilor şi metodelor de adoptat pentru transferul tehnologiilor marine;

d) favorizarea schimbului de oameni de ştiinţă, de tehnicieni şi alţi experţi;

e) elaborarea de proiecte şi promovarea întreprinderilor mixte şi a altor forme de cooperare bilaterală şi multilaterală.

Secţiunea a 2-a

Cooperarea internaţională

ARTICOLUL 270

Cadrul cooperării internaţionale

Cooperarea internaţională în scopul dezvoltării şi al transferului de tehnologii marine se va exercita, atunci când acest lucru va fi posibil şi adecvat, atât în cadrul programelor bilaterale regionale şi multilaterale existente, cât şi în cadrul unor programe lărgite şi al unor noi programe vizând facilitarea cercetării ştiinţifice marine şi a transferului de tehnologii marine, în special în

domenii noi, precum şi o finanţare internaţională corespunzătoare a cercetării oceanice şi a punerii în valoare a oceanelor.

ARTICOLUL 271

Principii directoare, criterii şi norme

Statele, direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente, vor acţiona pentru elaborarea de principii directoare, criterii şi norme general acceptate pentru transferul tehnologiilor marine în cadrul unor aranjamente bilaterale sau în cadrul organizaţiilor internaţionale şi al altor organisme, ţinând seama în special de interesele şi nevoile statelor în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 272

Coordonarea programelor internaţionale

În domeniul transferului de tehnologii marine, statele se vor strădui să facă în aşa fel încât organizaţiile internaţionale competente să-şi coordoneze activităţile, inclusiv toate programele regionale sau mondiale, ţinând seama de interesele şi de nevoile statelor în curs de dezvoltare, în special ale statelor fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic.

ARTICOLUL 273

Cooperarea cu organizaţiile internaţionale şi cu autoritatea

Statele vor coopera, în mod activ, cu organizaţiile internaţionale competente şi cu autoritatea pentru a se încuraja şi facilita transferul către statele în curs de dezvoltare, către cetăţenii acestora şi către întreprindere, de cunoştinţe practice şi de tehnologii marine referitoare la activităţile desfăşurate în zonă.

ARTICOLUL 274

Obiectivele autorităţii

Ţinând seama de toate interesele legitime, precum şi de drepturile şi de obligaţiile deţinătorilor, ale furnizorilor şi ale dobânditorilor de tehnologii, autoritatea va face în aşa fel, în ce priveşte activităţile desfăşurate în zonă, încât:

a) conform principiului repartizării geografice echitabile, cetăţeni ai statelor în curs de dezvoltare, fie că este vorba de state riverane, fără litoral sau dezavantajate geografic, să fie angajaţi ca stagiari printre membrii personalului tehnic, de gestiune şi de cercetare recrutat pentru nevoile activităţii sale;

b) documentaţia tehnică asupra materialului, maşinilor, dispozitivelor şi procedeelor folosite să fie pusă la dispoziţia tuturor statelor, îndeosebi a statelor în curs de dezvoltare care au nevoie şi solicită să beneficieze de asistenţă tehnică în acest domeniu;

c) să se adopte, în cadrul său, dispoziţii corespunzătoare pentru a facilita dobândirea de către statele care au nevoie şi solicită să beneficieze de asistenţă tehnică în domeniul tehnologiilor marine, îndeosebi statele în curs de dezvoltare, şi de către cetăţenii acestora, a cunoştinţelor şi deprinderilor necesare, inclusiv dobândirea unei pregătiri profesionale;

d) statele care au nevoie şi solicită să beneficieze de asistenţă tehnică în acest domeniu, îndeosebi statele în curs de dezvoltare, să primească asistenţă pentru dobândirea echipamentului, procedeelor, materialelor şi a cunoştinţelor tehnice necesare în cadrul aranjamentelor financiare prevăzute în convenţie.

Secţiunea a 3-a
Centre naţionale şi regionale de cercetare ştiinţifică şi tehnică marină

ARTICOLUL 275
Crearea de centre naţionale

1. Statele, direct sau prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente şi al autorităţii, vor favoriza crearea, îndeosebi în statele riverane în curs de dezvoltare, de centre naţionale de cercetare ştiinţifică şi tehnică marină, şi consolidarea centrelor naţionale existente, pentru a stimula şi a face să progreseze cercetarea ştiinţifică marină în aceste state şi a spori capacităţile lor respective de a utiliza şi a conserva resursele lor marine în scopuri economice.

2. Statele, prin intermediul organizaţiilor internaţionale competente şi al autorităţii, vor acorda un sprijin adecvat pentru facilitarea creării şi consolidării de centre naţionale, cu scopul de a pune mijloacele de pregătire superioară, echipamentul, cunoştinţele practice şi deprinderile necesare, precum şi experţi tehnici, la dispoziţia statelor care au nevoie şi solicită să beneficieze de o asemenea asistenţă.

ARTICOLUL 276
Crearea de centre regionale

1. Statele vor facilita, în coordonare cu organizaţiile internaţionale competente, cu autoritatea şi institutele naţionale de cercetare ştiinţifică şi tehnică marină, crearea, îndeosebi în statele în curs de dezvoltare, de centre regionale de cercetare ştiinţifică şi tehnică marină, cu scopul de a stimula şi de a face să progreseze cercetarea ştiinţifică marină în aceste state şi de a favoriza transferul de tehnologii marine.

2. Toate statele din aceste regiuni vor coopera cu centrele regionale pentru a asigura realizarea mai eficientă a obiectivelor lor.

ARTICOLUL 277
Funcţiile centrelor regionale

Centrele regionale, printre alte funcţii, sunt însărcinate să asigure:

a) programe de pregătire şi de instrucţie, la toate nivelurile, în diverse domenii ale cercetării ştiinţifice şi tehnice marine, în special biologia marină, inclusiv conservarea şi gestiunea resurselor biologice, oceanografia, hidrografia, ingineria, explorarea geologică a teritoriilor submarine, extracţia minieră şi tehnologiile de desalinizare a apei;

b) studii de gestiune;

c) programe de studii în legătură cu protecţia şi conservarea mediului marin şi prevenirea, reducerea şi controlul poluării;
d) organizarea de conferinţe, seminarii şi colocvii regionale;
e) culegerea şi prelucrarea de date şi informaţii în domeniul ştiinţelor şi tehnologiilor marine;
f) difuzarea rapidă a rezultatelor cercetării ştiinţifice şi tehnice marine în publicaţii uşor accesibile;
g) difuzarea de informaţii asupra politicilor naţionale privind transferul de tehnologie marină şi studiul comparativ sistematic al acestor politici;
h) compilarea şi sistematizarea informaţiilor referitoare la comercializarea tehnologiilor, precum şi la contracte şi alte aranjamente referitoare la brevete;
i) cooperarea tehnică cu alte state din regiune.

Secţiunea a 4-a
Cooperarea dintre organizaţii internaţionale

ARTICOLUL 278
Cooperarea dintre organizaţii internaţionale
Organizaţiile internaţionale competente vizate în prezenta parte şi în partea a XIII-a vor lua toate măsurile necesare pentru a se achita, direct sau în strânsă cooperare, de funcţiile şi responsabilităţile ce le revin în virtutea prezentei părţi.

Partea a XV-a
Rezolvarea diferendelor

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

ARTICOLUL 279
Obligaţia de a rezolva diferendele prin mijloace paşnice
Statele părţi vor rezolva orice diferend care ar putea să apară între ele în legătură cu interpretarea sau aplicarea convenţiei, prin mijloace paşnice, conform art. 2 paragraful 3 al Cartei Naţiunilor Unite, şi, în acest scop, vor căuta soluţionarea lor prin mijloacele indicate la art. 33 paragraful 1 al Cartei.

ARTICOLUL 280
Rezolvarea diferendelor prin orice mijloc paşnic ales de părţi
Nici o dispoziţie a prezentei părţi nu afectează dreptul statelor părţi de a conveni în orice moment să rezolve, prin orice mijloc paşnic la alegerea lor, un diferend care ar putea să apară între ele în legătură cu interpretarea sau cu aplicarea convenţiei.

ARTICOLUL 281
Procedura de urmat dacă părţile nu au ajuns la o soluţie

1. Atunci când statele părţi, care sunt părţi la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenţiei, au convenit să caute rezolvarea lui printr-un mijloc paşnic la alegerea lor, procedurile prevăzute în prezenta parte nu se vor aplica decât dacă nu s-a ajuns la o rezolvare prin acest mijloc şi dacă acordul dintre părţi nu exclude posibilitatea angajării unei alte proceduri.

2. Dacă părţile au convenit asupra unui termen, paragraful 1 nu se aplică decât după expirarea acelui termen.

ARTICOLUL 282

Obligaţii rezultând din acorduri generale, regionale sau bilaterale

Atunci când statele părţi, care sunt părţi la un diferend referitor la interpretarea sau la aplicarea convenţiei, au convenit, în cadrul unui acord general, regional sau bilateral, ori în orice alt mod, ca un asemenea diferend să fie supus, la cererea uneia dintre părţi, unei proceduri implicând o decizie obligatorie, această procedură se va aplica în locul celei prevăzute în prezenta parte, în afară de cazul când părţile în litigiu au convenit altfel.

ARTICOLUL 283

Obligaţia de a proceda la schimburi de păreri

1. Atunci când apare un diferend între statele părţi în legătură cu interpretarea sau aplicarea convenţiei, părţile în litigiu vor proceda imediat la un schimb de păreri privind rezolvarea diferendului prin negocieri sau prin alte mijloace paşnice.

2. De asemenea, părţile vor proceda imediat la un schimb de păreri de fiecare dată când s-a încheiat o procedură de rezolvare a unui asemenea diferend, fără ca acesta să fi fost rezolvat, sau când s-a ajuns la o rezolvare, iar împrejurările impun consultări privind modalităţile de a o pune în aplicare.

ARTICOLUL 284

Conciliere

1. Orice stat parte, care este parte la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenţiei, poate invita cealaltă sau celelalte părţi să supună diferendul unei concilieri după procedura prevăzută în secţiunea 1 a anexei nr. V sau după o altă procedură de conciliere.

2. Atunci când invitaţia este acceptată, iar părţile se înţeleg asupra procedurii de conciliere care va fi aplicată, orice parte poate să supună diferendul unei concilieri după această procedură.

3. Atunci când invitaţia nu este acceptată sau când părţile nu se înţeleg asupra procedurii de conciliere, se va considera că procedura de conciliere s-a încheiat.

4. Atunci când un diferend a fost supus concilierii, nu se poate pune capăt acesteia decât conform procedurii de conciliere convenite, sub rezerva unui acord contrar între părţi.

ARTICOLUL 285
Aplicarea prezentei secţiuni diferendelor supuse
în virtutea părţii a XI-a

Prezenta secţiune se aplică oricărui diferend care, în virtutea secţiunii a 5-a a părţii a XI-a, trebuie să fie rezolvat conform procedurilor prevăzute în prezenta parte. Dacă o entitate, alta decât un stat parte, este parte la un astfel de diferend, prezenta secţiune se va aplica mutatis mutandis.

Secţiunea a 2-a
Proceduri obligatorii ce duc la decizii obligatorii

ARTICOLUL 286
Domeniul de aplicare a prezentei secţiuni

Sub rezerva secţiunii a 3-a, orice diferend referitor la interpretarea sau la aplicarea convenţiei, care nu a fost rezolvat prin aplicarea secţiunii 1, va fi supus, la cererea uneia dintre părţile la diferend, curţii sau tribunalului care are competenţă în virtutea dispoziţiilor prezentei secţiuni.

ARTICOLUL 287
Alegerea procedurii

1. Atunci când semnează sau ratifică convenţia, ori aderă la aceasta, sau în orice moment după aceea, un stat va fi liber să aleagă, printr-o declaraţie scrisă, unul sau mai multe dintre următoarele mijloace de rezolvare a diferendelor referitoare la interpretarea sau aplicarea convenţiei:

a) Tribunalul Internaţional pentru Dreptul Mării, constituit în conformitate cu anexa nr. VI;

b) Curtea Internaţională de Justiţie;

c) un tribunal arbitral constituit conform anexei nr. VII;

d) un tribunal arbitral special, constituit conform anexei nr. VIII, pentru una sau mai multe dintre categoriile de diferende specificate în această anexă.

2. Nici o declaraţie făcută în virtutea paragrafului 1 nu va afecta obligaţia unui stat parte de a accepta, în măsura şi după modalităţile prevăzute la secţiunea a 5-a a părţii a XI-a, competenţa Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării, şi nu va fi afectată de această obligaţie.

3. Un stat parte care este parte la un diferend neacoperit de o declaraţie în vigoare este considerat că a acceptat procedura de arbitraj prevăzută de anexa nr. VII.

4. Dacă părţile în litigiu au acceptat aceeaşi procedură pentru rezolvarea diferendului, acesta nu poate fi supus decât procedurii respective, cu condiţia ca părţile să nu convină altfel.

5. Dacă părţile în litigiu nu au acceptat aceeaşi procedură pentru rezolvarea diferendului, acesta nu poate fi supus decât procedurii de arbitraj prevăzute de anexa nr. VII, cu condiţia ca părţile să nu convină altfel.

6. Orice declaraţie făcută conform paragrafului 1 va rămâne în vigoare încă 3 luni după ce notificarea scrisă a revocării a fost depusă la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

7. O nouă declaraţie, o notificare de revocare sau expirarea unei declaraţii nu va afecta în nici un fel procedura în curs în faţa unei curţi sau a unui tribunal competent în virtutea prezentului articol, cu condiţia ca părţile să nu convină altfel.

8. Declaraţiile şi notificările vizate de prezentul articol vor fi depuse la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, care va transmite copii de pe acestea statelor părţi.

ARTICOLUL 288

Competenţă

1. Orice curte sau tribunal vizat de art. 287 va avea competenţa să soluţioneze orice diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenţiei, care îi este supus conform prezentei părţi.

2. Orice curte sau tribunal vizat la art. 287 va avea, de asemenea, competenţa să soluţioneze orice diferend referitor la interpretarea sau aplicarea unui acord internaţional legat de scopurile convenţiei, care îi este supus conform prevederilor respectivului acord.

3. Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării, constituită conform anexei nr. VI, şi orice alt tribunal arbitral vizat de secţiunea a 5-a a părţii a XI-a au competenţa să soluţioneze orice problemă care le este supusă conform acestei părţi.

4. În caz de contestaţie asupra competenţei unei curţi sau a unui tribunal, hotărăşte curtea sau tribunalul.

ARTICOLUL 289

Experţi

În orice diferend asupra unor probleme ştiinţifice sau tehnice, curtea sau tribunalul care îşi exercită competenţa în virtutea prezentei secţiuni poate, la cererea unei părţi sau din oficiu şi cu consultarea părţilor, să aleagă, de preferinţă de pe lista corespunzătoare stabilită conform art. 2 al anexei nr. VIII, cel puţin doi experţi ştiinţifici sau tehnici pentru a lua parte la dezbaterile curţii sau ale tribunalului, fără drept de vot.

ARTICOLUL 290

Măsuri conservatoare

1. Dacă o curte sau un tribunal, sesizat în modul convenit cu un diferend, consideră, prima facie, că are competenţă în virtutea prezentei părţi sau a secţiunii a 5-a a părţii a XI-a, respectiva curte sau respectivul tribunal poate să hotărască orice măsuri conservatoare pe care le consideră corespunzătoare în raport cu circumstanţele, pentru a apăra drepturile părţilor în litigiu sau pentru a preveni daunele grave pe care le-ar putea suferi mediul marin până la pronunţarea deciziei finale.

2. Măsurile conservatoare pot să fie modificate sau revocate atunci când împrejurările care le-au justificat s-au schimbat sau au încetat să mai existe.

3. Măsurile conservatoare nu pot fi luate, modificate sau revocate în virtutea prezentului articol, decât la cererea unei părţi la diferend şi după ce s-a dat părţilor posibilitatea de a fi ascultate.

4. Curtea sau tribunalul va notifica imediat părţilor la diferend şi, dacă se consideră necesar, celorlalte state părţi orice măsură conservatoare sau orice hotărâre de modificare ori de revocare a acesteia.

5. Până la constituirea unui tribunal arbitral, care a fost sesizat cu un diferend în virtutea prezentei secţiuni, orice curte sau orice tribunal desemnat de comun acord de către părţi sau, dacă un asemenea acord nu a fost realizat în termen de două săptămâni de la data cererii pentru luarea măsurilor conservatoare, Tribunalul Internaţional pentru Dreptul Mării sau, în cazul activităţilor desfăşurate în zonă, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine poate să hotărască, să modifice sau să revoce măsurile conservatoare în conformitate cu prezentul articol, dacă consideră, prima facie, că tribunalul care urmează să fie constituit ar fi competent să ia o asemenea decizie şi dacă apreciază că urgenţa situaţiei impune aceasta. O dată constituit, tribunalul sesizat cu diferendul, acţionând în conformitate cu paragrafele 1-4, poate modifica, revoca sau confirma aceste măsuri conservatorii.

6. Părţile la diferend se vor conforma fără întârziere tuturor măsurilor conservatoare instituite în virtutea prezentului articol.

ARTICOLUL 291

Acces la procedurile de rezolvare a diferendelor

1. Statele părţi vor avea acces la toate procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în prezenta parte.

2. Procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în prezenta parte pot fi folosite de către alte entităţi decât statele părţi, numai în măsura în care convenţia o prevede în mod expres.

ARTICOLUL 292

Eliberarea promptă a navei sau eliberarea promptă a echipajului

1. Atunci când autorităţile unui stat parte au imobilizat o navă ce arborează pavilionul unui alt stat parte şi când se susţine că statul care a imobilizat nava nu a respectat dispoziţiile convenţiei privitoare la eliberarea promptă a navei sau la punerea în libertate a echipajului de îndată ce a fost depusă o cauţiune rezonabilă sau o altă garanţie financiară, problema eliberării sau a punerii în libertate poate fi adusă în faţa unei curţi sau a unui tribunal desemnat de comun acord de către părţi; dacă un asemenea acord nu a fost realizat în termen de 10 zile de la imobilizarea navei sau de la arestarea echipajului, această problemă poate fi adusă în faţa unei curţi sau a unui tribunal acceptat, conform art. 287, de către statul care a procedat la imobilizare sau la arestare, sau în faţa Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării, cu condiţia ca părţile să nu convină altfel.

2. Cererea pentru eliberarea sau pentru punerea în libertate nu poate să fie făcută decât de către statul pavilionului sau în numele său.

3. Curtea sau tribunalul va examina de îndată această cerere şi nu va trebui să se pronunţe decât asupra eliberării sau punerii în libertate, fără să se aducă atingere fondului oricărei acţiuni, căreia i-ar putea face obiectul nava, proprietarul sau echipajul în faţa organelor naţionale de jurisdicţie corespunzătoare. Autorităţile statului, care au procedat la imobilizare sau la arestare, vor rămâne competente să elibereze în orice moment nava sau să pună în libertate echipajul acesteia.

4. După depunerea cauţiunii sau a altei garanţii financiare, stabilite de către curte sau de către tribunal, autorităţile statului care au imobilizat nava se vor conforma hotărârii curţii sau a tribunalului, privind eliberarea navei sau punerea în libertate a echipajului său.

ARTICOLUL 293

Dreptul aplicabil

1. Curtea sau tribunalul care are competenţă în virtutea prezentei secţiuni va aplica dispoziţiile convenţiei şi celelalte reguli de drept internaţional care nu sunt incompatibile cu aceasta.

2. Prevederile paragrafului 1 nu aduc atingere facultăţii pe care o are curtea sau tribunalul, competente, în virtutea prezentei secţiuni de a statua ex aequo et bono dacă părţile sunt de acord.

ARTICOLUL 294

Proceduri preliminare

1. Curtea sau tribunalul, prevăzute la art. 287 şi sesizate cu o acţiune referitoare la un diferend vizat la art. 297, va hotărî, la cererea uneia dintre părţi sau din oficiu, dacă această acţiune constituie un abuz de drept sau dacă este, prima facie, întemeiată. Dacă constată că cererea constituie un abuz de drept sau că este, prima facie, neîntemeiată, curtea sau tribunalul va înceta examinarea cererii.

2. La primirea cererii, curtea sau tribunalul o va notifica imediat celeilalte sau celorlalte părţi şi va fixa un termen rezonabil în care ele pot să-i ceară să se pronunţe asupra chestiunilor vizate la paragraful 1.

3. Prezentul articol nu aduce cu nimic atingere dreptului oricăreia dintre părţile la un diferend de a ridica excepţii preliminare conform regulilor de procedură aplicabile.

ARTICOLUL 295

Epuizarea recursurilor interne

Un diferend între statele părţi, referitor la interpretarea sau la aplicarea convenţiei, poate fi supus procedurilor prevăzute de prezenta secţiune numai după ce au fost epuizate recursurile interne potrivit cerinţelor dreptului internaţional.

ARTICOLUL 296

Caracterul definitiv şi forţa obligatorie a hotărârilor

1. Hotărârile pronunţate de o curte sau de un tribunal, competente în baza prezentei secţiuni, sunt definitive şi toate părţile la diferend trebuie să li se conformeze.

2. Aceste hotărâri nu au forţă obligatorie decât pentru părţile la diferend şi în cazul în speţă respectiv.

Secţiunea a 3-a

Limitări şi excepţii în aplicarea secţiunii a 2-a

ARTICOLUL 297

Limitări în aplicarea secţiunii a 2-a

1. Diferendele referitoare la interpretarea sau la aplicarea convenţiei în ce priveşte exercitarea de către un stat riveran a drepturilor sale suverane sau de jurisdicţie, aşa cum sunt prevăzute în convenţie, vor fi supuse procedurilor de rezolvare prevăzute în secţiunea a 2-a, în cazurile în care:

a) se susţine că statul riveran a acţionat cu încălcarea prevederilor convenţiei referitoare la libertatea şi dreptul de navigaţie sau de survol, sau la libertatea şi dreptul de a pune cabluri şi conducte submarine, sau cele privind folosirea mării în alte scopuri licite din punct de vedere internaţional, vizate de art. 28;

b) se susţine că, în exercitarea acestor libertăţi şi drepturi sau în cadrul acestor folosiri, un stat a acţionat cu încălcarea convenţiei sau a legilor şi reglementărilor adoptate de statul riveran în conformitate cu convenţia şi cu alte reguli de drept internaţional care nu sunt incompatibile cu aceasta; sau

c) se susţine că statul riveran a contravenit anumitor reguli sau norme internaţionale vizând protecţia şi conservarea mediului marin, care îi sunt aplicabile şi care au fost stabilite prin convenţie sau prin intermediul unei organizaţii internaţionale competente sau al unei conferinţe diplomatice, în conformitate cu convenţia.

2.

a) Diferendele referitoare la interpretarea sau la aplicarea dispoziţiilor prezentei convenţii privind cercetarea ştiinţifică marină vor fi rezolvate conform secţiunii a 2-a, cu excepţia faptului că statul riveran nu este ţinut să accepte să supună unei asemenea rezolvări un diferend care decurge:

(i) din exercitarea de către acest stat a unui drept sau a unei puteri discreţionare conform art. 246;

sau

(ii) din hotărârea acestui stat de a ordona suspendarea sau încetarea unui proiect de cercetare conform art. 253;

b) diferendele care decurg dintr-o susţinere de către statul care execută cercetarea, că statul riveran nu-şi exercită, în cazul unui anumit proiect, drepturile conferite de art. 246 şi 253 într-un mod compatibil cu convenţia, vor fi supuse, la cererea oricăreia dintre părţi, concilierii potrivit procedurii prevăzute la secţiunea a 2-a din anexa nr. V, înţelegându-se că comisia de conciliere nu

va pune în cauză nici exercitarea de către statul riverana puterii sale discreţionare de a desemna zone specifice, aşa cum se prevede la art. 246 paragraful 6, nici exercitarea puterii sale discreţionare de a refuza consimţământul conform paragrafului 5 al aceluiaşi articol.

3.

a) Diferendele referitoare la interpretarea sau la aplicarea dispoziţiilor convenţiei privind pescuitul vor fi rezolvate conform secţiunii a 2-a, cu excepţia faptului că statul riveran nu este ţinut să accepte să supună unei asemenea rezolvări un diferend referitor la drepturile sale suverane asupra resurselor biologice din zona sa economică exclusivă sau la exercitarea acestor drepturi, inclusiv puterea sa discreţionară de a stabili volumul autorizat al capturilor şi capacitatea sa de pescuit, repartizarea surplusului între alte state, precum şi modalităţile şi condiţiile stabilite în legile şi reglementările sale în materie de conservare şi gestiune;

b) dacă recurgerea la secţiunea 1 nu a permis să se ajungă la o soluţie, diferendul va fi supus, la cererea uneia dintre părţile aflate în litigiu, unei concilieri conform procedurii prevăzute la secţiunea a 2-a din anexa nr. V, atunci când se afirmă că statul riveran:

(i) şi-a încălcat în mod evident obligaţia de a asigura, prin măsuri corespunzătoare de conservare şi de gestiune, ca menţinerea resurselor biologice ale zonei economice exclusive să nu fie serios compromisă;

(ii) a refuzat în mod arbitrar să fixeze, la cererea altui stat, volumul autorizat de capturi şi capacitatea sa de exploatare a resurselor biologice în ce priveşte stocurile a căror exploatare interesează acest stat; sau

(iii) a refuzat în mod arbitrar să atribuie unui stat oarecare, aşa cum prevăd art. 62, 69 şi 70 şi după modalităţile şi condiţiile pe care el însuşi le-a fixat şi care sunt compatibile cu convenţia, în totalitate sau în parte, surplusul pe care el l-a declarat ca existent;

c) în nici un caz comisia de conciliere nu va substitui puterea sa discreţionară celei a statului riveran;

d) raportul comisiei de conciliere va fi comunicat organizaţiilor internaţionale corespunzătoare;

e) atunci când negociază acordurile prevăzute la art. 69 şi 70, dacă nu convin altfel, statele părţi vor include în acestea o clauză privind măsurile pe care le vor lua pentru a reduce la minimum posibilităţile de divergenţă asupra interpretării sau aplicării acordului, precum şi procedura de urmat în cazul în care ar apărea totuşi divergenţe.

ARTICOLUL 298

Excepţii facultative în aplicarea secţiunii a 2-a

1. Fără a aduce atingere obligaţiilor ce decurg din secţiunea 1, un stat poate să declare în scris, atunci când semnează sau ratifică convenţia, aderă la aceasta sau oricând după aceea, că nu acceptă una sau mai multe dintre procedurile de rezolvare a diferendelor, prevăzute în secţiunea a 2-a, în ce priveşte una sau mai multe dintre următoarele categorii de diferende:

a)
(i) diferendele privind interpretarea sau aplicarea art. 15, 74 şi 83, referitoare la delimitarea zonelor maritime, sau diferendele asupra golfurilor sau titlurilor istorice, cu condiţia ca, atunci când un asemenea diferend a apărut după intrarea în vigoare a convenţiei, iar părţile nu ajung la un acord pe cale de negocieri într-un termen rezonabil, statul care a făcut declaraţia să accepte să-l supună, la cererea oricăreia dintre părţile în litigiu, concilierii potrivit procedurii prevăzute la secţiunea a 2-a din anexa nr. V, înţelegându-se că nu va fi supus acestei proceduri nici un diferend care implică în mod necesar examinarea simultană a unui diferend nerezolvat, referitor la suveranitate sau la alte drepturi asupra unui teritoriu continental sau insular;
(ii) după ce comisia de conciliere şi-a prezentat raportul, care trebuie să fie motivat, părţile vor negocia un acord pe baza acestui raport; dacă aceste negocieri nu vor duce la un acord, părţile vor supune problema, prin consimţământ mutual, uneia dintre procedurile prevăzute de secţiunea a 2-a, cu condiţia ca părţile să nu fi convenit altfel;
(iii) prezentul alineat nu se aplică nici diferendelor referitoare la delimitarea zonelor maritime care au fost definitiv reglementate printr-un aranjament între părţi şi nici diferendelor care urmează să fie reglementate conform unui acord bilateral sau multilateral existent între părţi;
b) diferendele referitoare la activităţi militare, inclusiv activităţile militare ale navelor şi aeronavelor de stat afectate unui serviciu necomercial, şi diferendele care privesc actele de constrângere îndeplinite în exercitarea unor drepturi suverane sau a jurisdicţiei şi care, în conformitate cu art. 297 paragraful 2 sau 3, au fost excluse de la competenţa unei curţi sau a unui tribunal;
c) diferendele cu privire la care Consiliul de Securitate al Organizaţiei Naţiunilor Unite îşi exercită funcţiile conferite prin Carta Naţiunilor Unite, în afara cazului în care Consiliul de Securitate ar hotărî să scoată problema respectivă de pe ordinea sa de zi sau ar invita părţile să-şi rezolve diferendul prin mijloacele prevăzute de convenţie.
2. Un stat parte, care a făcut o declaraţie în virtutea paragrafului 1, poate oricând să o retragă sau să accepte să supună un diferend, exceptat prin respectiva declaraţie, oricărei proceduri de rezolvare prevăzută în convenţie.
3. Oricare stat parte, care a făcut o declaraţie în virtutea paragrafului 1, nu poate să supună un diferend făcând parte dintr-o categorie de diferende exceptate la nici una dintre procedurile prevăzute de convenţie, fără consimţământul statului parte cu care se află în litigiu.
4. Dacă un stat parte a făcut o declaraţie în virtutea paragrafului 1 lit. a), oricare alt stat parte poate supune procedurii specificate în acea declaraţie orice diferend care îl opune statului autor al declaraţiei şi care intră într-una dintre categoriile de diferende exceptate.
5. O nouă declaraţie sau retragerea unei declaraţii nu afectează cu nimic procedura în curs în faţa unei curţi sau a unui tribunal sesizat conform prezentului articol, cu condiţia ca părţile să nu fi convenit altfel.

6. Declaraţiile şi notificările privind retragerea lor, făcute în baza prezentului articol, vor fi depuse la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, care va transmite statelor părţi copii de pe acestea.

ARTICOLUL 299

Dreptul părţilor de a conveni asupra procedurii

1. Orice diferend care, în virtutea art. 297 sau printr-o declaraţie făcută conform art. 298, a fost exceptat de la procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute la secţiunea a 2-a, nu poate fi supus acestor proceduri decât cu acordul părţilor la diferend.

2. Nici o dispoziţie a prezentei secţiuni nu aduce atingere dreptului părţilor la un diferend de a conveni asupra unei alte proceduri de rezolvare a acestui diferend sau de a-l rezolva pe cale amiabilă.

Partea a XVI-a

Dispoziţii generale

ARTICOLUL 300

Buna-credinţă şi abuzul de drept

Statele părţi se angajează să se achite cu bună-credinţă de obligaţiile asumate conform convenţiei şi să-şi exercite drepturile, competenţele şi libertăţile care le sunt recunoscute în convenţie, într-un asemenea mod care să nu constituie un abuz de drept.

ARTICOLUL 301

Utilizarea mărilor în scopuri paşnice

În exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor lor conform convenţiei, statele părţi se vor abţine de la recurgerea la ameninţarea cu forţa sau la folosirea forţei împotriva integrităţii teritoriale sau independenţei politice a oricărui stat, sau în orice alt mod incompatibil cu principiile de drept internaţional enunţate în Carta Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 302

Divulgarea informaţiilor

Fără a se aduce atingere dreptului oricărui stat parte de a recurge la procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în convenţie, nici o dispoziţie a convenţiei nu poate fi interpretată ca obligând un stat parte, în executarea obligaţiilor care îi incumbă în virtutea dispoziţiilor pertinente ale convenţiei, să furnizeze informaţii a căror divulgare este contrară intereselor esenţiale ale securităţii sale.

ARTICOLUL 303

Obiecte arheologice sau de valoare istorică descoperite în mare

1. Statele au datoria de a proteja obiectele arheologice sau de valoare istorică descoperite în mare şi vor coopera în acest scop.

2. Pentru a controla comercializarea acestor obiecte, statul riveran poate, în aplicarea art. 33, să considere că ridicarea lor de pe fundul mării în zona vizată de acest articol, fără aprobarea statului riveran, ar constitui un act de încălcare, pe teritoriul său sau în marea sa teritorială, a legilor şi reglementărilor vizate de acelaşi articol.

3. Nici o dispoziţie a prezentului articol nu aduce atingere drepturilor proprietarilor identificabili, dreptului privind recuperarea epavelor şi nici altor reguli de drept maritim, ori legilor şi practicilor în materie de schimburi culturale.

4. Prezentul articol nu aduce atingere altor acorduri internaţionale şi reguli de drept internaţional privind protecţia obiectelor arheologice şi a obiectelor de valoare istorică.

ARTICOLUL 304

Responsabilitatea în caz de daune

Dispoziţiile convenţiei cu privire la răspundere şi la obligaţia de reparaţie în caz de daune nu aduc atingere aplicării regulilor existente şi stabilirii de noi reguli privind răspunderea şi obligaţia de reparaţie în virtutea dreptului internaţional.

Partea a XVII-a

Clauze finale

ARTICOLUL 305

Semnarea

1. Prezenta convenţie va fi deschisă spre semnare de către:

a) toate statele;

b) Namibia, reprezentată de către Consiliul Naţiunilor Unite pentru Namibia;

c) toate statele autonome asociate care şi-au ales acest statut printr-un act de autodeterminare supravegheat şi aprobat de către Organizaţia Naţiunilor Unite, în conformitate cu Rezoluţia nr. 1.514 (XV) a Adunării generale, şi care au competenţa pentru chestiunile reglementate prin această convenţie, inclusiv competenţa de a încheia tratate în privinţa acestor chestiuni;

d) toate statele autonome asociate care, în conformitate cu instrumentele lor respective de asociere, au competenţă pentru chestiunile reglementate prin această convenţie, inclusiv competenţa de a încheia tratate în privinţa acestor chestiuni;

e) toate teritoriile care se bucură de o autonomie internă deplină, recunoscută ca atare de către Organizaţia Naţiunilor Unite, dar care nu au obţinut independenţa deplină în conformitate cu Rezoluţia nr. 1.514 (XV) a Adunării generale, şi care au competenţă pentru chestiunile reglementate prin această convenţie, inclusiv competenţa de a încheia tratate în privinţa acestor chestiuni;

f) organizaţiile internaţionale, în conformitate cu anexa nr. IX.

2. Convenţia va rămâne deschisă semnării până la data de 9 decembrie 1984 la Ministerul Afacerilor Externe al Jamaicăi, iar de la 1 iulie 1983 până la 9 decembrie 1984, la sediul Organizaţiei Naţiunilor Unite din New York.

ARTICOLUL 306

Ratificarea şi confirmarea oficială

Prezenta convenţie este supusă ratificării de către state şi de alte entităţi vizate la art. 305 paragraful 1 lit. b), c), d) şi e) şi confirmării oficiale, în conformitate cu anexa nr. IX, de către entităţile vizate la art. 305 paragraful 1 f). Instrumentele de ratificare şi de confirmare oficială vor fi depuse la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 307

Aderarea

Prezenta convenţie va rămâne deschisă aderării statelor şi celorlalte entităţi vizate la art. 305. Aderarea entităţilor vizate la art. 305 paragraful 1 lit. f) se va face în conformitate cu anexa nr. IX. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 308

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenţie va intra în vigoare la 12 luni de la data depunerii celui de-al şaizecilea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare dintre statele care vor ratifica convenţia sau vor adera la aceasta după depunerea celui de-al şaizecilea instrument de ratificare sau de aderare, convenţia va intra în vigoare în a treizecea zi de la depunerea de către statul respectiv a instrumentului său de ratificare sau de aderare, sub rezerva paragrafului 1.

3. Adunarea autorităţii se va întruni la data intrării în vigoare a convenţiei şi va alege consiliul autorităţii. În cazul în care prevederile art. 161 nu vor putea fi aplicate în mod strict, primul consiliu va fi constituit într-un mod compatibil cu scopurile urmărite de acest articol.

4. Regulile, reglementările şi procedurile elaborate de comisia pregătitoare se vor aplica provizoriu până la adoptarea lor oficială de către autoritate, conform părţii a XI-a.

ARTICOLUL 309

Rezerve şi excepţii

Convenţia nu admite nici rezerve, nici excepţii, în afară de cele care sunt în mod expres autorizate prin alte articole ale sale.

ARTICOLUL 310

Declaraţii

Articolul 309 nu interzice unui stat, în momentul în care semnează sau ratifică convenţia, ori aderă la aceasta, să facă declaraţii, oricare ar fi formularea sau denumirea acestora, îndeosebi în vederea armonizării legilor şi reglementărilor naţionale cu convenţia, sub rezerva ca aceste declaraţii să nu

urmăreascâ înlăturarea sau modificarea efectului juridic al clauzelor convenţiei, în aplicarea lor faţă de acest stat.

ARTICOLUL 311

Legătura cu alte convenţii şi acorduri internaţionale

1. În raporturile dintre statele părţi, dispoziţiile convenţiei vor prevala asupra convenţiilor de la Geneva din 29 aprilie 1958 privind dreptul mării.

2. Prezenta convenţie nu va modifica cu nimic drepturile şi obligaţiile statelor părţi, care decurg din alte tratate compatibile cu acest instrument şi care nu aduc atingere nici exercitării drepturilor pe care alte state părţi le au în baza convenţiei şi nici executării obligaţiilor lor care decurg din aceasta.

3. Două sau mai multe state părţi la convenţie pot încheia acorduri care să modifice sau să suspende dispoziţiile convenţiei şi care se vor aplica numai în relaţiile lor reciproce, cu condiţia ca aceste acorduri să nu se refere la una dintre dispoziţiile convenţiei a căror nerespectare ar fi incompatibilă cu realizarea obiectului şi scopului său şi cu condiţia ca aceste acorduri să nu aducă atingere aplicării principiilor fundamentale enunţate în convenţie şi nici exercitării de către celelalte state părţi a drepturilor pe care le au în baza convenţiei sau îndeplinirii obligaţiilor lor care decurg din aceasta.

4. Statele părţi care îşi propun să încheie un acord vizat la paragraful 3 vor notifica celorlalte părţi, prin intermediul depozitarului convenţiei, intenţia lor de a încheia acordul, precum şi modificările sau suspendarea aplicării dispoziţiilor convenţiei pe care acesta le va prevedea.

5. Prezentul articol nu aduce atingere acordurilor internaţionale autorizate în mod expres sau menţinute în virtutea altor articole ale convenţiei.

6. Statele părţi convin că nu se poate aduce nici o modificare principiului fundamental privind patrimoniul comun al umanităţii, enunţat la art. 136, şi că nu vor deveni parte la nici un acord care ar deroga de la acest principiu.

ARTICOLUL 312

Amendamente

1. La expirarea unei perioade de 10 ani, socotită de la data intrării în vigoare a convenţiei, orice stat parte poate să propună, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, amendamentele la convenţie, asupra unor aspecte precise, cu excepţia unor amendamente privind activităţile desfăşurate în zonă, şi să ceară convocarea unei conferinţe care să examineze amendamentele astfel propuse. Secretarul general va transmite această comunicare tuturor statelor părţi. Dacă, într-un termen de 12 luni socotit de la data la care secretarul general a transmis această comunicare tuturor statelor părţi, cel puţin jumătate dintre statele părţi răspund favorabil acestei cereri, secretarul general va convoca conferinţa.

2. Procedura de luare a hotărârii care se aplică la conferinţa de amendament este aceeaşi cu cea care a fost aplicată de cea de-a treia Conferinţă a Naţiunilor Unite asupra dreptului mării, în afara cazului când conferinţa ar hotărî altfel.

Conferinţa trebuie să depună toate eforturile pentru a se ajunge la un acord asupra amendamentelor, prin consens, şi nu se va recurge la vot asupra amendamentelor decât după ce vor fi fost epuizate toate eforturile pentru a se ajunge la un consens.

ARTICOLUL 313

Amendamente prin procedură simplificată

1. Orice stat parte poate să propună, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, un amendament la convenţie, altul decât un amendament asupra activităţilor desfăşurate în zonă, şi să ceară ca acesta să fie adoptat conform unei proceduri simplificate prevăzute în prezentul articol, fără convocarea unei conferinţe. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va transmite comunicarea tuturor statelor părţi.

2. Dacă în următoarele 12 luni de la transmiterea comunicării, un stat parte formulează o obiecţie la amendamentul propus sau la propunerea ca acesta să fie adoptat după procedura simplificată, amendamentul propus va fi considerat respins. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va adresa imediat o notificare în consecinţă tuturor statelor părţi.

3. Dacă în perioada de 12 luni de la data transmiterii comunicării nici un stat parte nu a formulat obiecţii la amendamentul propus sau la propunerea ca acesta să fie adoptat conform procedurii simplificate, amendamentul propus va fi considerat adoptat. Secretarul general va notifica tuturor statelor părţi adoptarea amendamentului propus.

ARTICOLUL 314

Amendamente la dispoziţiile convenţiei privind exclusiv activităţile desfăşurate în zonă

1. Oricare stat parte poate prezenta, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al autorităţii, o propunere de amendament la dispoziţiile convenţiei, privind în mod exclusiv activităţile desfăşurate în zonă, inclusiv la cele din secţiunea a 4-a din anexa nr. VI. Secretarul general va transmite această comunicare tuturor statelor părţi. După ce va fi aprobat de consiliu, amendamentul propus va fi supus adunării, spre aprobare. Reprezentanţii statelor părţi în aceste organe vor avea puteri depline pentru a examina şi aproba amendamentul propus. Propunerea de amendament, aşa cum a fost aprobată de consiliu şi de adunare, va fi considerată ca adoptată.

2. Înainte de a aproba un amendament conform paragrafului 1, consiliul şi adunarea se vor asigura că amendamentul nu aduce atingere sistemului de explorare şi de exploatare a resurselor zonei, până la conferinţa de revizuire, conform art. 155.

ARTICOLUL 315

Amendamentele: semnarea, ratificarea, aderarea şi textele autentice

1. Amendamentele la convenţie, după adoptare, vor fi deschise spre semnare

de către statele părţi, timp de 12 luni începând de la data adoptării lor, la sediul Organizaţiei Naţiunilor Unite din New York, dacă nu se hotărăşte altfel în amendamentele înseşi.

2. Prevederile art. 306, 307 şi 320 se vor aplica tuturor amendamentelor la convenţie.

ARTICOLUL 316

Intrarea în vigoare a amendamentelor

1. Pentru statele părţi care le vor ratifica sau vor adera la ele, amendamentele la convenţie, altele decât cele vizate la paragraful 5, vor intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către două treimi din numărul statelor părţi sau de către 60 de state părţi, după cum unul dintre aceste două numere va fi mai ridicat. Asemenea amendamente nu vor afecta exercitarea de către alte state părţi a drepturilor lor sau îndeplinirea obligaţiilor care le revin în baza convenţiei.

2. Un amendament va putea prevedea, pentru intrarea sa în vigoare, necesitatea unui număr de ratificări sau de aderări mai ridicat decât cel cerut de prezentul articol.

3. Pentru fiecare stat parte care ratifică un amendament vizat la paragraful 1 sau aderă la acesta după depunerea numărului cerut de instrumente de ratificare sau de aderare, acest amendament va intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii de către statul parte a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

4. Orice stat care devine parte la convenţie după intrarea în vigoare a unui amendament conform paragrafului 1 va fi considerat, dacă nu a exprimat o intenţie diferită, ca fiind:

a) parte la convenţie, aşa cum aceasta a fost amendată; şi

b) parte la convenţia neamendată, faţă de orice stat parte la convenţie care nu este legat prin acest amendament.

5. Amendamentele referitoare în mod exclusiv la activităţile desfăşurate în zonă şi amendamentele la anexa nr. VI vor intra în vigoare, pentru toate statele părţi, la un an de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către trei pătrimi din numărul statelor părţi.

6. Orice stat care devine parte la convenţie, după intrarea în vigoare a amendamentelor vizate la paragraful 5, va fi considerat ca fiind parte la convenţie, aşa cum aceasta a fost amendată.

ARTICOLUL 317

Denunţarea

1. Un stat parte poate, printr-o notificare scrisă adresată secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, să denunţe convenţia şi să indice motivele denunţării. Faptul de a nu indica motivele nu afectează validitatea denunţării. Denunţarea produce efecte la un an de la data primirii notificării, în afara cazului în care denunţarea specifică o dată ulterioară.

2. Un stat nu este exonerat, prin denunţare, de obligaţiile financiare şi contractuale asumate în perioada cât a fost parte la convenţie, iar denunţarea nu afectează drepturile, obligaţiile sau situaţiile juridice care decurg pentru acest stat din aplicarea convenţiei, înainte ca aceasta să iasă din vigoare pentru acest stat.

3. Denunţarea nu va afecta cu nimic datoria fiecărui stat parte de a îndeplini orice obligaţie enunţată în convenţie, la care ar fi supus în virtutea dreptului internaţional, independent de convenţie.

ARTICOLUL 318

Statutul anexelor

Anexele fac parte integrantă din convenţie şi, în lipsa unor dispoziţii exprese contrare, o referire la o parte a prezentei convenţii constituie, totodată, o trimitere la anexele pertinente.

ARTICOLUL 319

Depozitarul

1. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va îndeplini funcţiile de depozitar în ce priveşte convenţia şi amendamentele la aceasta.

2. În afara funcţiilor sale de depozitar, secretarul general:

a) prezintă rapoarte statelor părţi, autorităţii şi organizaţiilor competente asupra problemelor cu caracter general care se pun în legătură cu convenţia;

b) notifică autorităţii ratificările, confirmările oficiale şi aderările al căror obiect îl constituie convenţia şi amendamentele care se referă la aceasta, precum şi denunţările convenţiei;

c) notifică statelor părţi acordurile încheiate conform art. 311 paragraful 4;

d) transmite statelor părţi, pentru ratificare sau aderare, amendamentele adoptate conform convenţiei;

e) convoacă reuniunile necesare ale statelor părţi, conform convenţiei.

3.

a) Secretarul general va transmite, de asemenea, observatorilor vizaţi la art. 156:

(i) rapoartele vizate la paragraful 2 lit. a);

(ii) notificările vizate la paragraful 2 lit. b) şi c);

(iii) cu titlu de informare, textul amendamentelor vizate la paragraful 2 lit. d).

b) Secretarul general va invita, de asemenea, pe aceşti observatori să participe, în calitate de observatori, la reuniunile statelor părţi vizate în paragraful 2 lit. e).

ARTICOLUL 320

Texte autentice

Originalul convenţiei, ale cărei texte în limbile engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză şi rusă sunt în egală măsură autentice, va fi depus, ţinându-se seama de art. 305 paragraful 2, la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Drept pentru care, subsemnaţii plenipotenţiari, autorizaţi în modul cuvenit în acest scop, au semnat convenţia.

Făcută la Montego Bay, la 10 decembrie 1982.

ANEXA Nr. I

MARI MIGRATORI

1. Ton alb germon: Thunnus alalunga
2. Ton roşu: Thunnus thynnus
3. Ton obez cu ochi mari: Thunnus obesus
4. Bonită cu burtă reiată: Katsuwonus pelamis
5. Ton cu înotătoare galbene: Thunnus albacares
6. Ton negru: Thunnus atlanticus
7. Ton mic: Euthynnus alletteratus; Euthynnus affinis
8. Ton cu înotătoare bleu: Thunnus Maccoyii
9. Auxide: Auxis Thazard; Auxis rochei
10. Bremă de mare: Bramidae
11. Martin: Tetrapturus angustirostris; Tetrapturus belone; Tetrapturus pfluegeri; Tetrapturus albidus; Tetrapturus audax; Tetrapturus georgei; Makaira mazara; Makaira indica; Makaira nigricans
12. Voilier: Istiophorus paltypterus; Istiophorus albicans
13. Espadon: Xiphias gladius
14. Scrumbie sau balau: Scomberesox scaurus; Cololabis saira; Cololabis adocetus; Scomberesox saurus scombroides
15. Corifenă sau doradă tropicală: Coryphaena hippurus; Coryphaena equiselis
16. Rechin: Hexanchus griseus; Cetorhinus maximus; Alopiidae; Rhincodon typus; Carchahinidae; Sphyrnidae; Isuridae;
17. Cetacee (balene şi marsuini): Physeteridae; Balaenopteridae; Eschrichtiidae; Monodontidae; Ziphiidae; Delphinidae; Balaenidae.

ANEXA Nr. II

COMISIA LIMITELOR PLATOULUI CONTINENTAL

ARTICOLUL 1

În aplicarea art. 76, se creează conform articolelor următoare, o comisie a limitelor platoului continental dincolo de 200 mile marine.

ARTICOLUL 2

1. Comisia cuprinde 21 de membri, care vor fi experţi în domeniul geologiei, geofizicii sau hidrografiei, aleşi de către statele părţi la convenţie, dintre cetăţenii lor, ţinându-se seama în mod cuvenit de necesitatea asigurării unei

reprezentări geografice echitabile, aceşti membri exercitându-şi funcţiile cu titlu personal.

2. Prima alegere va avea loc imediat ce va fi posibil şi, în orice caz, într-un termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a convenţiei. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va adresa, cu cel puţin trei luni înainte de data fiecărei alegeri, o scrisoare statelor părţi pentru a le invita să prezinte candidaţi, după consultările regionale corespunzătoare, în termen de trei luni. Secretarul general stabileşte, în ordine alfabetică, o listă a tuturor candidaţilor astfel desemnaţi şi prezintă această listă tuturor statelor părţi.

3. Alegerea membrilor comisiei va avea loc în cadrul unei reuniuni convocate de secretarul general la sediul Organizaţiei Naţiunilor Unite. Cvorumul este constituit din două treimi din numărul statelor părţi. Sunt aleşi ca membri ai comisiei candidaţii care vor primi voturile a două treimi din numărul membrilor prezenţi şi votanţi. Vor fi aleşi cel puţin 3 membri din fiecare regiune geografică.

4. Membrii comisiei sunt aleşi pentru un mandat de 5 ani. Ei sunt reeligibili.

5. Statul parte care a prezentat candidatura unui membru al comisiei va suporta cheltuielile care îl privesc pe acesta în perioada în care se achită de funcţiile sale în cadrul comisiei. Statul riveran interesat va suporta cheltuielile privitoare la avizele vizate de art. 3 paragraful 1 lit. b) al prezentei anexe. Secretariatul comisiei este asigurat prin grija secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 3

1. Funcţiile comisiei sunt următoarele:

a) să examineze datele şi celelalte informaţii prezentate de statele riverane în ce priveşte limita exterioară a platoului continental, atunci când acest platou se întinde dincolo de 200 mile marine şi să prezinte recomandări în conformitate cu art. 76 şi cu Memorandumul de acord adoptat la 29 august 1980 de cea de-a treia conferinţă a Naţiunilor Unite asupra dreptului mării;

b) să emită, la cererea statului riveran interesat, avize ştiinţifice şi tehnice în vederea stabilirii datelor vizate la litera precedentă.

2. Comisia poate coopera, în măsura în care se consideră necesar şi util, cu comisia oceanografică interguvernamentală a UNESCO, cu Organizaţia hidrografică internaţională şi cu alte organizaţii internaţionale competente, în vederea procurării datelor ştiinţifice şi tehnice susceptibile să o ajute să se achite de răspunderile sale.

ARTICOLUL 4

Statul riveran care îşi propune să stabilească, în aplicarea art. 76, limita exterioară a platoului său continental dincolo de 200 mile marine, va prezenta comisiei caracteristicile acestei limite împreună cu datele ştiinţifice şi tehnice ajutătoare, imediat ce este posibil şi în orice caz într-un termen de 10 ani de la intrarea în vigoare a convenţiei pentru acest stat. Statul riveran va comunica în acelaşi timp numele tuturor membrilor comisiei care i-au acordat avize ştiinţifice şi tehnice.

ARTICOLUL 5

Dacă nu se decide altfel, comisia va funcţiona prin intermediul a două subcomisii compuse din şapte membri, desemnaţi în mod echilibrat şi ţinând seama de elementele specifice ale fiecărei cereri prezentate de un stat riveran. Membrii comisiei, care sunt cetăţeni ai statului riveran care a prezentat o cerere, ca şi membrii comisiei, care au ajutat statul riveran furnizându-i avize ştiinţifice şi tehnice referitoare la traseu, nu pot face parte din subcomisia însărcinată cu examinarea cererii, dar au dreptul să participe, ca membri, la lucrările comisiei privind aceasta. Statul riveran care a prezentat o cerere către comisie poate trimite reprezentanţi care să participe la lucrările respective fără drept de vot.

ARTICOLUL 6

1. Subcomisia va prezenta recomandările sale comisiei.

2. Comisia va aproba recomandările subcomisiei cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor prezenţi şi votanţi.

3. Recomandările comisiei vor fi prezentate în scris statului riveran care a prezentat cererea, precum şi secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

ARTICOLUL 7

Statele riverane vor stabili limitele exterioare ale platoului lor continental conform art. 76 paragraful 8 şi pe baza procedurilor naţionale corespunzătoare.

ARTICOLUL 8

Dacă nu este de acord cu recomandările comisiei, statul riveran va prezenta comisiei, într-un termen rezonabil, o cerere revizuită sau o nouă cerere.

ARTICOLUL 9

Actele comisiei nu vor prejudeca asupra problemelor referitoare la stabilirea limitelor între state ale căror ţărmuri sunt limitrofe sau se află faţă în faţă.

ANEXA Nr. III

DISPOZIŢII

fundamentale care reglementează explorarea şi exploatarea

ANEXA Nr. IV

STATUTUL ÎNTREPRINDERII

ANEXA Nr. V

CONCILIEREA

Secţiunea 1
Concilierea conform secţiunii 1 a părţii a XV-a

ARTICOLUL 1
Declanşarea procedurii

Dacă părţile la un diferend au convenit, conform art. 284, să-l supună concilierii, după procedura prevăzută în prezenta secţiune, orice parte la diferendul respectiv poate declanşa procedura printr-o notificare scrisă adresată celeilalte sau celorlalte părţi la diferend.

ARTICOLUL 2
Lista conciliatorilor

1. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va întocmi şi va ţine o listă de conciliatori. Fiecare stat parte este abilitat să desemneze 4 conciliatori care se bucură de cea mai înaltă reputaţie privind imparţialitatea, competenţa şi integritatea. Numele persoanelor astfel desemnate vor fi înscrise pe listă.

2. Dacă, la un moment dat, numărul conciliatorilor, desemnaţi de către un state parte şi care figurează pe listă, este mai mic de 4, acel stat poate să procedeze la numirile suplimentare la care are dreptul.

3. Numele unui conciliator va rămâne pe listă până când acesta este retras de către statul parte care l-a desemnat, înţelegându-se ca acel conciliator să continue să facă parte din orice comisie de conciliere în care a fost numit, până la încheierea procedurii în faţa acelei comisii.

ARTICOLUL 3
Constituirea comisiei de conciliere

Dacă părţile nu convin altfel, comisia de conciliere va fi constituită după cum urmează:

a) sub rezerva dispoziţiilor lit. g), comisia de conciliere va fi alcătuită din 5 membri;

b) partea care declanşează procedura va numi 2 conciliatori care sunt aleşi, de preferinţă, din lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, dintre care unul poate să fie cetăţean al său, în afara cazului când părţile convin altfel. Aceste numiri sunt menţionate în notificarea prevăzută la art. 1.

c) cealaltă parte la diferend va numi doi conciliatori în modul prevăzut la lit. b), în termen de 21 de zile de la primirea notificării vizate la art. 1. Dacă numirile nu sunt făcute în termenul prevăzut, partea care a declanşat procedura poate, în săptămâna care urmează după expirarea acestui termen, fie să pună capăt procedurii printr-o notificare adresată celeilalte părţi, fie să ceară secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite să efectueze aceste numiri conform lit. e);

d) în termen de 30 de zile de la data ultimei numiri, cei 4 conciliatori vor numi pe un al cincilea, ales de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, care va fi

preşedinte. Dacă numirea nu este făcută în termenul prevăzut, fiecare parte poate, în săptămâna care urmează după expirarea acestui termen, să ceară secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite să efectueze această numire conform lit. e);

e) în termen de 30 de zile de la primirea unei cereri făcute în virtutea lit. c) sau d), secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va efectua numirile necesare, alegând, cu consultarea părţilor la diferend, persoane care figurează pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe;

f) pentru orice loc vacant, se va proceda în maniera prevăzută pentru numirea iniţială;

g) atunci când două sau mai multe părţi se înţeleg pentru a face cauză comună, ele vor numi împreună 2 conciliatori. Atunci când două sau mai multe părţi fac cauză separată sau nu se pot înţelege pentru a face cauză comună, ele vor numi, separat, conciliatori;

h) atunci când mai mult de două părţi fac cauză separată sau nu se pot înţelege pentru a face cauză comună, părţile la diferend vor aplica dispoziţiile lit. a) - f), în măsura în care va fi posibil.

ARTICOLUL 4

Procedura

Dacă părţile nu convin altfel, comisia de conciliere îşi stabileşte singură procedura. Ea poate, cu consimţământul părţilor la diferend, să invite orice stat parte să-i prezinte punctul său de vedere, oral sau în scris. Hotărârile de procedură, recomandările şi raportul comisiei vor fi adoptate cu majoritatea membrilor săi.

ARTICOLUL 5

Rezolvarea pe cale amiabilă

Comisia poate supune atenţiei părţilor orice măsură susceptibilă de a facilita rezolvarea pe cale amiabilă a diferendului.

ARTICOLUL 6

Funcţiile comisiei

Comisia ascultă părţile, examinează pretenţiile şi obiecţiile lor şi le face propuneri în scopul de a le ajuta să ajungă la o rezolvare a diferendului pe cale amiabilă.

ARTICOLUL 7

Raportul

1. Comisia va prezenta un raport, în termen de 12 luni de la constituirea sa. Raportul său va conţine eventualul acord intervenit şi, în lipsa acordului, concluziile sale asupra tuturor problemelor de fapt sau de drept referitoare la obiectul diferendului, precum şi recomandările pe care ea le consideră potrivite în scopul unei rezolvări amiabile. Raportul se depune la secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite şi se transmite părţilor la diferend.

2. Raportul comisiei, inclusiv toate concluziile sau recomandările conţinute în acesta, nu leagă părţile.

ARTICOLUL 8

Încheierea procedurii

Procedura de conciliere este încheiată atunci când diferendul a fost rezolvat, când părţile au acceptat sau o parte a respins recomandările din raport, printr-o notificare scrisă adresată secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, sau la expirarea unei perioade de 3 luni de la data comunicării raportului către părţi.

ARTICOLUL 9

Onorarii şi cheltuieli

Onorariile şi cheltuielile comisiei vor fi suportate de către părţile la diferend.

ARTICOLUL 10

Dreptul părţilor de a se abate de la procedură

Părţile la diferend, printr-un acord aplicabil numai diferendului respectiv, pot conveni să deroge de la orice dispoziţie din prezenta anexă.

Secţiunea a 2-a

Supunerea obligatorie la procedura de conciliere conform secţiunii a 3-a a părţii a XV-a

ARTICOLUL 11

Declanşarea procedurii

1. Orice parte la un diferend care, conform secţiunii a 3-a a părţii a XV-a, poate fi supus concilierii, conform procedurii prevăzute în prezenta secţiune, poate angaja procedura, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte sau celorlalte părţi la diferend.

2. Orice parte la diferend, care a primit notificarea prevăzută la paragraful 1, este obligată să se supună procedurii de conciliere.

ARTICOLUL 12

Absenţa răspunsului sau refuzul de a se supune procedurii

Faptul că una sau mai multe părţi la diferend nu răspund notificării de declanşare a unei proceduri de conciliere sau nu se supun unei astfel de proceduri nu constituie un obstacol la procedură.

ARTICOLUL 13

Competenţă

În caz de contestaţie asupra faptului de a şti dacă o comisie de conciliere, constituită în virtutea prezentei secţiuni, este competentă, comisia hotărăşte.

ARTICOLUL 14
Aplicarea secţiunii 1
Articolele 2-10 ale secţiunii 1 se aplică sub rezerva dispoziţiilor prezentei secţiuni.

ANEXA Nr. VI

STATUTUL
Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării

ANEXA Nr. VII

ARBITRAJUL

ARTICOLUL 1
Declanşarea procedurii
Sub rezerva dispoziţiilor părţii a XV-a, orice parte la un diferend poate să-l supună procedurii de arbitraj prevăzute în prezenta anexă, printr-o notificare adresată celeilalte sau celorlalte părţi la diferend. Notificarea va fi însoţită de o prezentare a concluziilor şi a motivelor pe care acestea se sprijină.

ARTICOLUL 2
Lista arbitrilor
1. Secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va întocmi şi va ţine o listă a arbitrilor. Fiecare stat parte poate să desemneze patru arbitri care au experienţă în problemele maritime şi care se bucură de o perfectă reputaţie în ceea ce priveşte imparţialitatea, competenţa şi integritatea. Numele persoanelor astfel desemnate vor fi înscrise pe listă.
2. Dacă, la un moment dat, arbitrii desemnaţi de un stat parte şi care figurează pe listă sunt mai puţini de patru, acel stat poate proceda la desemnările suplimentare la care are dreptul.
3. Numele unui arbitru va rămâne pe listă până când este retras de către statul parte care l-a desemnat, înţelegându-se că arbitrul menţionat va continua să-şi exercite funcţiile până la rezolvarea cauzelor aflate în faţa oricărui tribunal arbitral în care el a fost numit.

ARTICOLUL 3
Constituirea tribunalului arbitral
În scopul procedurii prevăzute în prezenta anexă, tribunalul arbitral va fi constituit, dacă părţile nu convin altfel, după cum urmează:
a) sub rezerva dispoziţiei de la lit. g), tribunalul arbitral se comune din cinci membri;
b) partea care declanşează procedura va numi un membru care este ales, de preferinţă, de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe şi care poate să fie

dintre cetăţenii săi. Numele membrului astfel numit va figura în notificarea vizată la art. 1 al prezentei anexe;

c) cealaltă parte la diferend va numi, în termen de 30 de zile, socotit de la primirea notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, un membru, care este ales, de preferinţă, de pe listă şi care poate să fie dintre cetăţenii săi. Dacă numirea nu intervine în acest termen, partea care a declanşat procedura poate, într-un interval de două săptămâni de la expirarea acestui termen, să ceară să se procedeze la această numire conform dispoziţiilor lit. e);

d) ceilalţi trei membri vor fi numiţi de comun acord de către părţi. Ei vor fi aleşi, de preferinţă, de pe listă şi vor fi cetăţeni ai unor state terţe, dacă părţile nu convin altfel. Părţile la diferend vor numi pe preşedintele tribunalului arbitral dintre aceşti trei membri, dacă, în termen de 60 de zile de la data primirii notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, părţile nu ajung la un acord asupra numirii unuia sau mai multor membri ai tribunalului arbitral, care urmau să fie desemnaţi de comun acord, sau asupra numirii preşedintelui, se va proceda la numirea sau numirile restante, conform dispoziţiilor lit. e), la cererea oricărei părţi la diferend. Această cerere va fi prezentată în următoarele două săptămâni după expirarea termenului menţionat;

e) dacă părţile nu convin să încredinţeze unei persoane sau unui stat terţ ales de ele sarcina de a efectua numirile necesare, în aplicarea lit. c) şi d), preşedintele Tribunalului Internaţional pentru Dreptul Mării va efectua aceste numiri. Dacă preşedintele nu este în măsură să efectueze aceste numiri sau dacă el este cetăţean al uneia dintre părţile la diferend, numirea se va efectua de către membrul cel mai vechi al tribunalului, care este disponibil şi care nu este cetăţean al nici uneia dintre părţi. Numirile vizate de dispoziţiile prezentei litere se vor efectua prin desemnarea unor persoane de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, în termen de 30 de zile de la primirea cererii şi cu consultarea părţilor. Membrii astfel numiţi trebuie să fie de naţionalităţi diferite şi să nu fie în serviciul nici uneia dintre părţile la diferend; ei nu trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul vreuneia dintre ele şi nici să fie cetăţeni ai vreuneia dintre ele;

f) locurile devenite vacante vor fi completate în modul prevăzut pentru numirile iniţiale;

g) părţile care fac cauză comună vor numi împreună, de comun acord, un membru al tribunalului arbitral. Atunci când sunt mai multe părţi care fac cauză separată sau în caz de dezacord asupra faptului că acestea fac cauză comună, fiecare dintre ele va numi un membru al tribunalului arbitral. Numărul membrilor tribunalului, numit separat de către părţi, trebuie să fie întotdeauna mai mic cu unu decât numărul membrilor tribunalului arbitral, numit împreună de către părţi;

h) în diferendele implicând mai mult de două părţi, dispoziţiile lit. a) - f) vor fi aplicate în măsura posibilului.

ARTICOLUL 4

Funcţiile tribunalului arbitral

Un tribunal arbitral constituit potrivit dispoziţiilor art. 3 al prezentei anexe îşi va exercita funcţiile conform dispoziţiilor prezentei anexe şi celorlalte prevederi ale convenţiei.

ARTICOLUL 5

Procedura

În afară de cazul în care părţile vor conveni altfel, tribunalul arbitral îşi stabileşte el însuşi procedura, dând fiecărei părţi posibilitatea de a fi ascultată şi de a-şi susţine cauza.

ARTICOLUL 6

Obligaţiile părţilor

Părţile la diferend vor facilita sarcina tribunalului arbitral şi, în special, conform legislaţiei lor şi prin toate mijloacele aflate la dispoziţia lor:

a) vor furniza tribunalului arbitral toate documentele, facilităţile şi informaţiile pertinente; şi

b) îi vor permite, atunci când acest lucru este necesar, să citeze şi să audieze martori sau experţi şi să se deplaseze la faţa locului.

ARTICOLUL 7

Cheltuielile

Dacă tribunalul arbitral nu decide altfel, datorită circumstanţelor speciale ale speţei, cheltuielile acestuia, inclusiv remunerarea membrilor săi vor fi suportate în părţi egale de către părţile la diferend.

ARTICOLUL 8

Majoritatea necesară pentru luarea hotărârilor

Hotărârile tribunalului arbitral vor fi luate cu majoritatea membrilor săi. Absenţa sau abţinerea a mai puţin de jumătate din numărul membrilor săi nu va împiedica tribunalul arbitral să statueze. În caz de vot egal, votul preşedintelui va fi precumpănitor.

ARTICOLUL 9

Neprezentare

Atunci când una dintre părţile la diferend nu se prezintă sau nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziţie, cealaltă parte poate să ceară tribunalului arbitral să continue procedura şi să dea o hotărâre. Absenţa uneia dintre părţi sau faptul că una dintre părţi nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziţie nu poate constitui un obstacol pentru desfăşurarea procedurii. Înainte de a da sentinţa, tribunalul arbitral trebuie să se asigure nu numai că are competenţa de a soluţiona diferendul, ci şi că cererea este fondată în fapt şi în drept.

ARTICOLUL 10

Sentinţa

Sentinţa tribunalului arbitral se va limita la obiectul diferendului şi va fi motivată. Ea va menţiona numele membrilor tribunalului arbitral care au participat şi data la care a fost pronunţată. Orice membru al tribunalului arbitral poate alătura la hotărâre o expunere a opiniei sale separate sau disidente.

ARTICOLUL 11

Caracterul definitiv al sentinţei

Sentinţa este definitivă şi fără apel, în afara cazului în care părţile la diferend au convenit dinainte asupra unei proceduri de apel. Toate părţile la diferend trebuie să se conformeze acesteia.

ARTICOLUL 12

Interpretarea sau executarea sentinţei

1. Orice controversă care ar putea apărea între părţile la diferend în ceea ce priveşte interpretarea sau modul de executare a sentinţei poate fi supusă de către una sau alta dintre părţi, spre a decide, tribunalului arbitral care a pronunţat sentinţa. În acest scop, locurile vacante se vor completa după metoda urmată pentru numirea iniţială a membrilor tribunalului.

2. Dacă toate părţile la diferend sunt de acord, orice contestaţie de acest gen poate fi supusă unei alte curţi sau unui alt tribunal, conform art. 287.

ARTICOLUL 13

Aplicarea la alte entităţi decât statele părţi

Prezenta anexă se va aplica, mutatis mutandis, oricărui diferend care pune în cauză entităţi, altele decât statele părţi.

ANEXA Nr. VIII

ARBITRAJUL SPECIAL

ARTICOLUL 1

Instituirea procedurii speciale de arbitraj

Sub rezerva părţii a XV-a a convenţiei, orice parte la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea articolelor convenţiei privind: 1) pescuitul; 2) protecţia şi conservarea mediului marin; 3) cercetarea ştiinţifică marină; sau 4) navigaţia, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune, poate să supună acest diferend procedurii de arbitraj special prevăzute de prezenta anexă, printr-o notificare adresată celeilalte sau celorlalte părţi la diferend.

ARTICOLUL 2

Liste de experţi

1. Se va întocmi şi se va ţine câte o listă de experţi pentru fiecare dintre domeniile următoare: 1) pescuitul; 2) protecţia şi conservarea mediului marin;

3) cercetarea ştiinţifică marină; 4) navigaţia, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune.

2. În domeniul pescuitului, lista experţilor va fi întocmită şi păstrată de către Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură, în domeniul protecţiei şi conservării mediului marin de către Programul Naţiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător, în domeniul cercetării ştiinţifice marine - de către Comisia Oceanografică Interguvernamentală, în domeniul navigaţiei, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune - de către Organizaţia Maritimă Internaţională sau, în fiecare caz, de către organul subsidiar corespunzător căruia organizaţia, programul sau comisia în cauză i-au delegat această funcţie.

3. Fiecare stat parte poate desemna, în fiecare dintre aceste domenii, doi experţi a căror competenţă juridică, ştiinţifică sau tehnică în materie este stabilită şi general recunoscută şi care se bucură de o perfectă reputaţie de imparţialitate şi integritate. Pentru fiecare domeniu, lista va fi compusă din numele persoanelor astfel desemnate.

4. Dacă, la un moment dat, numărul experţilor desemnaţi de către un stat parte pentru a figura pe o listă va fi mai mic de doi, acest stat va putea să facă demersurile suplimentare la care are dreptul.

5. Numele unui expert va rămâne pe listă până ce va fi retras de către statul parte care l-a desemnat, înţelegându-se că acest expert va continua să-şi exercite funcţiile în cadrul unui tribunal arbitral special în care a fost numit, până la încheierea procedurii în faţa acestui tribunal.

ARTICOLUL 3

Constituirea tribunalului arbitral special

În scopul procedurii prevăzute în prezenta anexă, tribunalul arbitral special, dacă părţile nu convin altfel, se constituie după cum urmează:

a) sub rezerva dispoziţiilor lit. g), tribunalul arbitral special este alcătuit din cinci membri;

b) partea care declanşează procedura va numi doi membri, dintre care unul poate să fie dintre cetăţenii săi, aleşi de preferinţă din listele vizate la art. 2 al prezentei anexe, în raport de obiectul litigiului. Numele membrilor astfel numiţi vor figura în notificarea vizată la art. 1 al prezentei anexe;

c) cealaltă parte la diferend va numi, în termen de 30 de zile, socotit de la primirea notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, doi membri care sunt aleşi de preferinţă din listă sau liste, în raport cu obiectul diferendului şi dintre care unul poate să fie dintre cetăţenii săi.

Dacă numirea nu are loc în acest termen, partea care a declanşat procedura poate, într-un interval de două săptămâni de la expirarea acestui termen, să ceară efectuarea acestei numiri conform dispoziţiilor lit. e);

d) părţile la diferend vor numi de comun acord pe preşedintele tribunalului arbitral special, care va fi ales de preferinţă din lista corespunzătoare şi va fi cetăţean al unui stat terţ, dacă părţile nu convin altfel. Dacă, în termen de 30 de zile de la data primirii notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, părţile nu au

putut ajunge la un acord pentru numirea preşedintelui, se va proceda la această numire conform dispoziţiilor lit. e), la cererea oricărei părţi la diferend. Această cerere va fi prezentată în intervalul de două săptămâni de la expirarea termenului menţionat;

e) dacă părţile nu convin să încredinţeze această sarcină unei persoane sau unui stat terţ ales de ele, secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite va proceda la numirile necesare, în termen de 30 de zile, socotit de la data primirii unei cereri făcute în aplicarea lit. c) sau d). Se va proceda la aceste numiri prin alegerea unor persoane din lista sau listele de experţi vizate la art. 2 al prezentei anexe, după cum va fi cazul, în consultare cu părţile la diferend şi cu organizaţia internaţională corespunzătoare. Membrii astfel numiţi trebuie să fie de naţionalităţi diferite şi să nu fie în serviciul vreuneia dintre părţile la diferend; ei nu trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul vreuneia dintre părţi şi nici să fie cetăţeni ai vreuneia dintre ele;

f) locurile devenite vacante vor fi completate în modul prevăzut pentru numirile iniţiale;

g) părţile care fac cauză comună vor numi împreună doi membri ai tribunalului arbitral. Atunci când există mai multe părţi care fac cauză separată sau în caz de dezacord asupra chestiunii de a şti dacă ele fac cauză comună, fiecare dintre ele va numi un membru al tribunalului arbitral;

h) în diferendele implicând mai mult de două părţi, dispoziţiile lit. a) - f) vor fi aplicate în măsura posibilului.

ARTICOLUL 4

Dispoziţii generale

Art. 4-13 ale anexei nr. VII se vor aplica, mutatis mutandis, procedurii de arbitraj special prevăzute în prezenta anexă.

ARTICOLUL 5

Stabilirea faptelor

1. Părţile la un diferend privind interpretarea sau aplicarea prevederilor convenţiei referitoare la: 1) pescuit; 2) protecţia şi conservarea mediului marin; 3) cercetarea ştiinţifică marină; sau 4) navigaţia, inclusiv poluarea de către nave sau prin imersiune pot în orice moment să convină să ceară unui tribunal arbitral special, constituit în conformitate cu art. 3 al prezentei anexe, să procedeze la o anchetă şi la stabilirea faptelor care au cauzat diferendul.

2. Dacă părţile nu convin altfel, faptele constatate de către tribunalul arbitral special în aplicarea paragrafului 1 vor fi considerate ca fiind stabilite de către părţi.

3. Dacă toate părţile la diferend o solicită, tribunalul arbitral special poate să formuleze recomandări care nu au valoare de decizie şi care vor constitui numai baza pentru o reexaminare de către părţile interesate a problemelor care au dat naştere diferendului.

4. Sub rezerva paragrafului 2, tribunalul arbitral special se va conforma dispoziţiilor prezentei anexe, dacă părţile nu convin altfel.

ANEXA Nr. IX

PARTICIPAREA ORGANIZAŢIILOR INTERNAŢIONALE

ARTICOLUL 1

Folosirea termenului "organizaţie internaţională"

Pentru scopurile art. 305 şi ale prezentei anexe, prin organizaţie internaţională se înţelege o organizaţie interguvernamentală constituită din state care i-au transferat competenţă în domeniile de care se ocupă convenţia, inclusiv competenţa de a încheia tratate în aceste domenii.

ARTICOLUL 2

O organizaţie internaţională poate semna convenţia, dacă aceasta a fost semnată de majoritatea statelor membre. În momentul în care semnează convenţia, o organizaţie internaţională va face o declaraţie în care va specifica domeniile de care se ocupă convenţia şi pentru care statele membre semnatare i-au transferat competenţă, precum şi natura şi întinderea acestei competenţe.

ARTICOLUL 3

Confirmarea oficială şi aderarea

1. O organizaţie internaţională poate să depună instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare, dacă majoritatea statelor membre depun sau au depus instrumentele lor de ratificare sau de aderare.

2. Instrumentul depus de către o organizaţie internaţională trebuie să conţină angajamentele şi declaraţiile prescrise în art. 4 şi 5 ale prezentei anexe.

ARTICOLUL 4

Întinderea participării, drepturi şi obligaţii

1. Instrumentul de confirmare oficială sau de aderare, depus de către o organizaţie internaţională, trebuie să conţină angajamentul de a accepta, în ceea ce priveşte domeniile pentru care i s-a transferat competenţă de către statele membre, părţi la convenţie, drepturile şi obligaţiile prevăzute prin convenţie pentru state.

2. O organizaţie internaţională va fi parte la convenţie în limitele competenţei definite în declaraţiile, comunicările sau notificările vizate la art. 5 al prezentei anexe.

3. În ceea ce priveşte domeniile pentru care statele membre, părţi la convenţie, i-au transferat competenţă, o organizaţie internaţională va exercita drepturile şi se va achita de obligaţiile pe care le-ar avea în mod normal statele părţi la convenţie. Statele membre ale unei organizaţii internaţionale nu vor exercita competenţa pe care i-au transferat-o.

4. Participarea unei organizaţii internaţionale nu va antrena în nici un caz o reprezentare superioară celei pe care, în mod normal, ar putea să o pretindă

statele membre, părţi la convenţie; această prevedere se va aplica şi în ceea ce priveşte luarea deciziilor.

5. Participarea unei organizaţii internaţionale nu va conferi statelor sale membre, care nu sunt părţi la convenţie, nici unul dintre drepturile prevăzute de aceasta.

6. În caz de conflict între obligaţiile care incumbă unei organizaţii internaţionale în virtutea convenţiei şi cele care îi incumbă în virtutea acordului prin care a fost creată această organizaţie sau a oricărui act conex, obligaţiile care decurg din convenţie vor prevala.

ARTICOLUL 5

Declaraţii, notificări şi comunicări

1. Instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizaţii internaţionale va conţine o declaraţie în care vor fi specificate domeniile de care se ocupă convenţia şi pentru care i-a fost transferată competenţa de către statele membre, părţi la convenţie.

2. Un stat membru la o organizaţie internaţională, în momentul în care ratifică convenţia ori aderă la ea, sau în momentul în care organizaţia depune instrumentul său de confirmare oficială ori de aderare, evenimentul care va interveni mai târziu fiind reţinut, va face o declaraţie în care va specifica domeniile de care se ocupă convenţia şi pentru care acest stat a transferat competenţă organizaţiei.

3. Statele părţi, membre ale unei organizaţii internaţionale şi care sunt părţi la convenţie, vor fi considerate ca având competenţă în ceea ce priveşte toate domeniile de care se ocupă convenţia şi în privinţa cărora ele nu au indicat în mod expres, printr-o declaraţie, comunicare sau notificare făcută în conformitate cu prezentul articol, că au transferat competenţă organizaţiei.

4. Organizaţia internaţională şi statele sale membre, părţi la convenţie, vor notifica depozitarului, cu promptitudine, orice modificare a repartizării competenţelor specificate în declaraţiile vizate la paragrafele 1 şi 2, inclusiv noile transferuri de competenţă.

5. Orice stat parte poate să ceară unei organizaţii internaţionale şi statelor membre ale acesteia, care sunt părţi la convenţie, să-i indice cine are competenţă pentru o chestiune anumită care a apărut: organizaţia sau statele sale membre. Organizaţia şi statele membre interesate vor comunica această informaţie într-un termen rezonabil. Organizaţia şi statele sale membre pot comunica o asemenea informaţie şi din proprie iniţiativă.

6. Natura şi întinderea competenţelor transferate vor fi specificate în declaraţiile, notificările şi comunicările făcute în aplicarea prezentului articol.

ARTICOLUL 6

Răspunderea

1. Părţile care au competenţă în virtutea art. 5 al prezentei anexe vor răspunde pentru orice nerespectare a obligaţiilor care decurg din convenţie şi pentru orice alte încălcări ale acesteia.

2. Orice stat parte poate cere unei organizaţii internaţionale sau statelor sale membre, părţi la convenţie, să indice cui îi revine răspunderea într-un caz anumit. Organizaţia şi statele membre interesate sunt obligate să comunice această informaţie. Dacă nu o fac într-un termen rezonabil sau dacă ele comunică informaţii contradictorii, ele vor răspunde împreună, în mod solidar.

ARTICOLUL 7

Rezolvarea diferendelor

1. Atunci când depune instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare, sau în orice alt moment ulterior, o organizaţie internaţională este liberă să aleagă, printr-o declaraţie scrisă, unul sau mai multe dintre mijloacele vizate la art. 287 paragraful 1 lit. a), c) şi d) pentru rezolvarea diferendelor referitoare la interpretarea sau la aplicarea convenţiei.

2. Partea a XV-a se va aplica, mutatis mutandis, la orice diferend între părţile la convenţie, dintre care una sau mai multe sunt organizaţii internaţionale.

3. Atunci când o organizaţie internaţională şi unul sau mai multe dintre statele sale membre fac cauză comună, se va considera că organizaţia a acceptat aceleaşi proceduri de rezolvare a diferendelor ca şi aceste state; în cazul în care unul dintre aceste state a ales, în aplicarea art. 287, numai Curtea Internaţională de Justiţie, se va considera că organizaţia şi acest stat membru au acceptat arbitrajul potrivit procedurii prevăzute în anexa nr. VII, în afara cazului în care părţile la diferend au convenit să aleagă un alt mijloc.

ARTICOLUL 8

Aplicarea părţii a XVII-a

Partea a XVII-a se va aplica, mutatis mutandis, organizaţiilor internaţionale, sub rezerva dispoziţiilor următoare:

a) instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizaţii internaţionale nu va fi luat în considerare în ceea ce priveşte aplicarea art. 308 paragraful 1;

b)

(i) o organizaţie internaţională va avea capacitatea exclusivă de a acţiona în baza art. 312-315 dacă ea are competenţă, în virtutea art. 5 al prezentei anexe, pentru întregul domeniu vizat prin amendament;

(ii) atunci când o organizaţie internaţională are competenţă, în virtutea art. 5 al prezentei anexe, pentru întregul domeniu vizat prin amendament, instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare referitor la acest amendament va fi considerat, pentru aplicarea art. 316 paragrafele 1, 2 şi 3, ca fiind instrumentul de ratificare sau de aderare al fiecăruia dintre statele membre, părţi la convenţie;

(iii) instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizaţii internaţionale nu va fi luat în considerare, pentru aplicarea art. 316 paragrafele 1 şi 2, în toate celelalte cazuri;

c)

(i) în scopurile art. 317, o organizaţie internaţională care numără printre membrii săi un stat parte la convenţie şi care continuă să îndeplinească condiţiile prevăzute la art. 1 al prezentei anexe nu poate denunţa convenţia;

(ii) o organizaţie internaţională trebuie să denunţe convenţia, dacă ea nu mai numără printre membrii săi nici un stat parte sau dacă ea a încetat să îndeplinească condiţiile prevăzute la art. 1 al prezentei anexe. Denunţarea va produce imediat efecte.